

Poliisin hallintorakennemuutos Pora III – täydentävät päälinjaukset

Hanketyöryhmän esitys

Sisäinen turvallisuus

SISÄASIAINMINISTERIÖN JULKAISUJA 6/2013

SISÄASIAINMINISTERIÖ
Sisäinen turvallisuus

Poliisin hallintorakennemuutos Pora III - täydentävät päälinjaukset

Hanketyöryhmän esitys

Helsinki 2013

Sisäasiainministeriö
Helsinki
Helsinki 2013

ISSN 1236-2840
ISBN 978-952-491-832-9 (nid.)
ISBN 978-952-491-833-6 (PDF)

Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Poliisiosaston osastopäällikkö Kauko Aaltomaa, puheenjohtaja Ylitarkastaja Markus Syrjänen Ylitarkastaja Tuija Saari Neuvottelupäällikkö Janne Paavola		Julkaisun laji Työryhmämietintö	
		Toimeksiantaja Sisäasiainministeriö	
		Toimielimen asettamispäivä 12.4.2012 SM022.0072012	
Julkaisun nimi Poliisin hallintorakenneuudistus Pora III – täydentävät päälinjaukset. Hanketyöryhmän esitys.			
Julkaisun osat Hanketyöryhmän esitys, liitteet			
Tiivistelmä Valtioneuvoston 4.4.2012 antaman kehyspäätöksen mukaan poliisihallinnossa toteutetaan vuosina 2014 – 2015 koko poliisihallintoa koskeva hallintorakenteen uudistus (Pora III), jolla vahvistetaan poliisiyksiköiden toimintakykyä niiden määrää vähentämällä ja tehtäväkenttää uudelleen arvioimalla. Sisäministeriö asetti 12.4.2012 hankkeen poliisin hallintorakenteen kehittämiseksi (Pora III) toimikaudelle 12.4.2012 – 31.12.2015. Hankeryhmä luovutti esityksensä 21.8.2012, jonka jälkeen ministeri Räsänen teki poliisin hallintorakenteen kehittämistä koskevan päätöksen 2.10.2012. Ministeri Räsänen päätöksen mukaan Pora III hankeryhmän tulee esittää tarpeelliseksi katsomansa linjaukset Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnan kehittamisestä sekä poliisin palveluverkoston kehittämisestä 31.12.2012 mennessä. Esitysten viimeistelyä ja tarvittavien lausuntojen hankkimista varten hankeryhmälle myönnettiin lisäaikaa esitysten tekemistä varten 31.1.2013 saakka. Hankeryhmä esittää mietinnössä Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnan kehittämistä, poliisin palveluverkoston kehittämistä ja automaattisen liikennevalvonnan tukitoimien keskittämistä koskevat linjaukset.			
Avainsanat (asiasanat) hallinnon kehittäminen; poliisi; poliisihallinto; poliisitoimi			
Muut tiedot Sähköisen julkaisun ISBN 978-952-491-833-6 (PDF), osoite www.intermin.fi/julkaisut			
Sarjan nimi ja numero Sisäasiainministeriön julkaisut 6/2013		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-832-9
Kokonaissivumäärä 97	Kieli suomi	Hinta 35 €	Luottamuksellisuus
Jakaja Sisäasiainministeriö		Kustantaja/julkaisija Sisäasiainministeriö	

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare)		Typ av publikation	
Avdelningschefen för polisavdelningen Kauko Aal- tomaa, ordförande		Arbetsgruppsbetänkade	
Överinspektör Markus Syrjänen		Uppdragsgivare	
Överinspektör Tuija Saari		Inrikesministeriet	
Förhandlingschef Janne Paavola		Datum för tillsättandet av organet	
		12.4.2012 SM022.00/2012	
Publikation (även den finska titeln)			
Omstruktureringen av polisförvaltningen (Pora III) - kompletterande riktlinjer. Projektarbetsgruppens förslag.			
Publikationens delar			
Projektarbetsgruppens förslag, bilagor			
Referat			
Enligt statsrådets rambeslut av den 4 april 2012 ska det under 2014–2015 genomföras en reform av förvaltningsstrukturen inom hela polisförvaltningen (Pora III). Syftet med reformen är att stärka polisenheternas funktionsförmåga genom att minska deras antal och se över deras uppgiftsfält. Inrikesministeriet tillsatte den 12 april 2012 ett projekt för omstrukturering av polisens förvaltningsstruktur (Pora III). Projektets mandattid var 12.4.2012–31.12.2015. Projektgruppen överlämnade sitt förslag den 21 augusti 2012, varefter minister Räsänen den 2 oktober 2012 fattade ett beslut om utveckling av polisens förvaltningsstruktur. Enligt minister Räsänens beslut hade projektgruppen Pora III till uppgift att senast den 31 december 2012 lägga fram förslag till de riktlinjer som de ansåg nödvändiga för att utveckla verksamheten vid Polisens teknikcentral samt för att utveckla polisens servicenät. Projektgruppen beviljades extra tid till den 31 januari 2013 för att inhämta behövliga utlåtanden och slutföra sina förslag.			
I sitt betänkande lägger projektgruppen fram sitt förslag till riktlinjer för att utveckla verksamheten vid Polisens teknikcentral, utveckla polisens servicenät samt för att centralisera stödfunktionerna i fråga om den automatiska trafikövervakningen.			

Sisäasiainministeriölle

Valtioneuvoston 4.4.2012 antaman kehyspäättöksen mukaan poliisihallinnossa toteutetaan vuosina 2014 -2015 koko poliisihallintoa koskeva hallintorakenteen uudistus (Pora III), jolla vahvistetaan poliisiyksiköiden toimintakykyä niiden määrää vähentämällä ja tehtäväkenttää uudelleen arvioimalla. Uudistuksen tavoitteena on poliisin toiminnan tehokkuuden lisääminen ja organisaation yksinkertaistaminen.

Sisäasiainministeriö on valtioneuvoston kehyspäättöksen perusteella asettanut 12.4.2012 hankkeen poliisin hallintorakenteen kehittämiseksi. Poliisin hallintorakenteen kehittämishankkeella tavoitellaan kehyspäättöksen mukaisesti poliisin toiminnan tehokkuuden lisäämistä vähenevien voimavarojen tilanteessa siten, että poliisi kykenee turvaamaan parhaalla mahdollisella tavalla sisäisen turvallisuuden säilymisen hyvällä tasolla. Hallintorakenteen kehittämällä tavoitellaan myös johto-, tuki- ja hallintoresurssien karsimista muun muassa keskushallintoa keventämällä, yksiköiden määrää vähentämällä ja toiminnallisia rakenteita kehittämällä. Kehittämishanke koskee paikallispoliisia ja valtakunnallisia yksiköitä sekä Poliisihallitusta.

Hankkeen tehtävänä on asettamiskirjeen mukaan:

- Kartoittaa poliisin hallintorakennemuutoksen (Pora I ja II) nykytila ja toteutuminen asetettujen tavoitteiden näkökulmista
- Laatia esitys Poliisihallituksen rakenteiden keventämisestä
- Selvittää aluehallintovirastojen poliisin vastualueiden tarpeellisuus ja tehdä esitys vastualueiden tehtävien suorittamisesta muilla yhteistyömuodoilla
- Laatia esitys poliisin valtakunnallisten yksiköiden määrän vähentämisestä ja sen vaikutuksista tehtäväalueisiin
- Laatia esitys poliisilaitosten määrän vähentämisestä ja sen vaikutuksista poliisilaitosten tehtäväalueisiin
- Laatia esitys poliisin palveluverkostoksi
- Laatia esitys poliisikoulutuksen järjestämisestä
- Tarkastella poliisin resursseihin ja niiden käyttöön liittyvät tukitoiminnot
- Tehdä ehdotus henkilöstön asemasta muutoksessa
- Tehdä mahdolliset muut tarpeelliset esitykset poliisin toiminnan tehostamiseksi
- Arvioida ja seurata muutosten toiminnalliset, taloudelliset ja henkilöstöön liittyvät vaikutukset
- Valmistella tarpeelliset hallituksen esitykset
- Varmistaa päätettyjen muutosten toimeenpano 1.1.2014 alkaen

Hankkeen toimikausi on 12.4.2012 - 31.12.2015. Valtakunnallinen hanketyöryhmä luovutti esityksensä hankkeen päälinjauksiksi 21.8.2012 (sisäasiainministeriön julkaisusarja 34/2012). Päälinjauksissa työryhmä esittää, että se jatkaisi tarkentavien linjausten työstämistä poliisin palveluverkostosta ja Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnasta. Sisäasiainministeri Päivi Räsänen päätti 2.10.2012 esityksen mukaisesti, että

- Pora III hankeryhmän tulee esittää tarpeelliseksi katsomansa linjaukset Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnan kehittämisestä vuoden 2012 loppuun mennessä.
- Pora III hankeryhmän tulee tehdä esityksensä poliisin palveluverkoston kehittämiseksi vuoden 2012 loppuun mennessä. Päätös pääpoliisiasemien sijoittamisesta tehdään osana
- poliisin palveluverkostoa koskevaa ratkaisua.
- Hankeryhmän esityksen tulee sisältää ehdotus myös liikenneturvallisuuskeskuksen sijoittamisesta.

Työryhmälle annettiin jatkoaikaa tammikuun 2013 loppuun asti. Edellä luetellut esitykset sisältyvät tähän työryhmäraporttiin.

Hankkeelle asetetun valtakunnallisen hankeryhmän puheenjohtajana toimii sisäasiainministeriön poliisiosaston osastopäällikkö Kauko Aaltomaa ja varapuheenjohtajana suunnittelujohtaja Sanna Heikinheimo sisäasiainministeriön poliisiosastolta. Hankeryhmän jäseniä ovat:

- **Mikko Paatero**, poliisiylijohtaja, Poliisihallitus, varajäsenenään Robin Lardot, poliisijohtaja, Poliisihallitus
- **Sauli Kuha**, poliisijohtaja, Poliisihallitus, varajäsenenään Seppo Kolehmainen, poliisijohtaja, Poliisihallitus
- **Kari Rantala**, poliisineuvos, Liikkuva poliisi, varajäsenenään Marko Lavikkala, apulaispäällikkö, Liikkuva poliisi
- **Rauno Ranta**, poliisineuvos, Keskusrikospoliisi, varajäsenenään Tero Kuremaa, apulaispäällikkö, Keskusrikospoliisi
- **Antti Pelttari**, poliisineuvos, Suojelupoliisi, varajäsenenään Petri Knape, apulaispäällikkö, Suojelupoliisi
- **Kimmo Himberg**, rehtori, Poliisiammattikorkeakoulu, varajäsenenään Petri Alkiora, koulutusjohtaja, Poliisiammattikorkeakoulu
- **Jukka Riikonen**, poliisipäällikkö, Helsingin poliisilaitos, varajäsenenään Lasse Aapio, apulaispoliisipäällikkö, Helsingin poliisilaitos
- **Tapio Huttunen**, poliisipäällikkö, Varsinais-Suomen poliisilaitos, varajäsenenään Jari Liukku, poliisipäällikkö, Länsi-Uudenmaan poliisilaitos
- **Markku Luoma**, poliisipäällikkö, Keski-Suomen poliisilaitos, varajäsenenään Kari Heimonen, poliisipäällikkö, Pohjois-Savon poliisilaitos
- **Janne Kerkelä**, hallintojohtaja, sisäasiainministeriö, varajäsenenään Jukka Aalto, talousjohtaja, sisäasiainministeriö

- **Antero Rytkölä**, luottamusmies, Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry, varajäsenenään Harri Kangas, luottamusmies, Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry.
- **Yrjö Suhonen**, puheenjohtaja, SPJL ry, Palkansaajajärjestö Pardia ry, varajäsenenään Heikki Pyhälampi, 1. varapuheenjohtaja, SPJL ry, Palkansaajajärjestö Pardia ry.
- **Ari Huuskonen**, pääluottamusmies, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry, varajäsenenään Jorma Viiala, sopimustoimitsija, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry.

Työryhmän sihteereinä toimivat ylitarkastaja Markus Syrjänen ja ylitarkastaja Tuija Saari sisäasiainministeriön poliisiosastolta sekä neuvottelupäällikkö Janne Paavola Poliisihallituksesta. Työryhmän kokouksiin on osallistunut myös Pora III –toimeenpanohankkeen johtaja Jorma Issakainen.

Työryhmä on kokoontunut 10 kertaa. Työryhmä on toteuttanut laajan, muun muassa kaikki kunnat kattavan lausuntokierroksen palveluverkoston muutoksista. Lisäksi toteutettiin lausuntokierros Poliisin tekniikkakeskuksen uudistamisesta. Yhteenvedot lausunnoista ovat raportin liitteenä. Palveluverkostoa ja Poliisin tekniikkakeskusta koskeva muu valmistelu on kuvattu luvuissa 1.1 ja 2.1.

Työryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja on esitellyt työn etenemistä ja alustavia linjauksia alueellistamisen koordinaatioryhmässä alueellistamisen koordinaatioryhmässä 18.10.2012 ja 23.1.2013. Koordinaatioryhmä puolsi uudistusta edellyttäen, että lakkaavat lupahallinnon asiakaspalvelut korvataan asiakkaille kohtuullisella yhteispalvelupisteiden tai valmisteilla olevien julkisen hallinnon yhteisten asiakaspalvelupisteiden kautta mahdollisimman nopealla aikataululla ja että Asiakaspalvelu2014 –hankkeen linjaukset otetaan huomioon poliisin palvelupisteverkon jatkovalmistelussa.

Alueellistamisen koordinaatioryhmän lisäksi hanketta on esitelty hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmässä, HALKEssa, 28.9.2012, joka totesi, ettei valmistelun sen hetkessä vaiheessa näyttänyt olevan sellaisia vaikutuksia poliisihallinnon toimintojen järjestelyihin, jotka edellyttävät asian jatkokäsittelyä HALKEssa.

Eriävän mielipiteen jättivät työryhmän jäsenet Yrjö Suhonen ja Rauno Ranta. Eriävät mielipiteet ovat mietinnön liitteenä.

Saatuaan raporttinsa valmiiksi hankeryhmä luovuttaa sen kunnioittavasti sisäasiainministeriölle.

Helsingissä 4. päivänä helmikuuta 2013

Kauko Aaltomaa

Sanna Heikinheimo

Mikko Paatero

Sauli Kuha

Kari Rantala

Rauno Ranta

Antti Pelttari

Kimmo Himberg

Jukka Riikonen

Tapio Huttunen

Markku Luoma

Janne Kerkelä

Antero Rytkölä

Yrjö Suhonen

Ari Huuskonen

Markus Syrjänen

Tuija Saari

Janne Paavola

Sisällys

1 Poliisin palveluverkoston kehittäminen	2
1.1 Esityksen valmistelu.....	2
1.2 Lähtökohdat uudistukselle.....	3
1.3 Kriteerit	3
1.4 Toimipiste- ja asiakaspalveluverkoston muutokset	5
1.5 Toimipistemuutokset poliisilaitosalueittain.....	7
1.6 Muut muutokset	15
1.7 Toimeenpano	16
2 Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnan uudelleen organisointi.....	19
2.1 Esityksen valmistelu.....	19
2.2 Nykytila ja kehitysesitykset.....	20
2.3 Linjaukset 23	
2.4 Vaikutukset.....	24
3 Automaattisen liikennevalvonnan tukitoimintojen keskittäminen	27
3.1 Nykytila ja kehittämistarpeet.....	27
3.2 Esitys uuden keskitetyn automaattisen liikennevalvonnan tukitoiminnon sijoittumisesta	28

Liitteet

Liite 1: Palveluverkoston muutokset toimipisteittäin ja poliisilaitosalueittain - kartat	30
Liite 2: Yhteenvedo poliisin palveluverkostoa koskevista lausunnoista	42
Liite 3: Yhteenvedo Poliisin tekniikkakeskusta koskevista lausunnoista.....	44
Liite 4: Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnan kehittäminen –selvityksen tiivistelmä, Poliisihallitus, Tekniikan yksikkö 11.4.2011	46
Liite 5: Timo Kivistö Consulting Oy:n selvitys Poliisin tekniikkakeskuksesta 14.12.2012	53
Liite 6: Eriävä mielipide: Yrjö Suhonen	81
Liite 7: Eriävä mielipide: Rauno Ranta.....	87

1 Poliisin palveluverkoston kehittäminen

Poliisin hallintorakenneuudistuksen valtakunnallinen hanketyöryhmä esittää, että paikallispoliisin palveluverkosto uudistetaan osana kokonaisuudistusta. Toimipisteiden sijoittumiselle esitetään valtakunnallisesti yhteiset kriteerit. Kriteerien perusteella tehtävät muutokset eivät vaikuta poliisipalvelujen tasoon. Toimipisteverkosto ja asiakaspalvelujen saatavuus eivät juuri muutu nykyisestä. Tilankäyttöä tehostetaan merkittävästi useissa kohteissa. Viranomaisten yhteispalvelun merkitys poliisin palvelutarjonnassa kasvaa.

1.1 Esityksen valmistelu

Poliisin hallintorakenneuudistuksen (Pora III) valtakunnallisen hanketyöryhmän yhtenä tehtävänä on tehdä esitys poliisin palveluverkostoksi (SM022:00/2012, 12.4.2012). Työryhmä esitti palveluverkoston uudistamisen lähtökohdat raportissaan 21.8.2012 (sm julkaisusarja 34/2012). Raporttia seuranneessa sisäasiainministeri Päivi Räsäsen päätöksessä hanketyöryhmälle asetettiin tehtäväksi laatia palveluverkostoa koskeva yksityiskohtaisempi esitys vuoden 2012 loppuun mennessä (SM022:00/2012, 2.10.2012). Työryhmän luonnos esitykseksi valmistui joulukuun 2012 alussa, mutta lausuntokierroksen toteuttamiseksi hanketyöryhmälle myönnettiin jatkoaikaa tammikuun 2013 loppuun asti.

Työryhmä on asiantuntijavalmistelun ja omien kokoustensa lisäksi huomioinut seuraavat työryhmätyöt, kuulemistilaisuudet ja lausunnot:

- Poliisin tulosohjauksen ja voimavarojen kohdentamisen kehittämisryhmän raportti (sm julkaisusarja 2/2012),
- hanketyöryhmän tehtäväksi annosta pyydetyt lausunnot (SM022:00/2012, 10.5.2012),
- sisäasiainministerin hanketyöryhmän raportista järjestämä kuulemistilaisuus (11.9.2012, Helsinki)
- poliisilaitosten tai poliisilaitosten Pora III –projektiryhmien sekä Poliisihallituksen kommentit alustavista palveluverkoston uudistamislinjauksista (lausuntopyyntö 26.11.2012) sekä
- kuntien, maakuntien liittojen ja muiden tahojen lausunnot hanketyöryhmän esitysluonnoksesta (lausuntopyyntö 4.12.2012).

Poliisin palveluverkkoa koskevien lausuntojen yhteenveto on liitteessä 3. Lausunnot ovat saatavilla verkosta valtion hankerekisteristä (www.hare.vn.fi → Pora III → asiakirjat).

1.2 Lähtökohdat uudistukselle

Poliisin toimipisteverkoston muodostavat pääpoliisiasemat (24 kpl), poliisiasemat (66 kpl) ja palvelupisteet (60 kpl). Näihin toimipisteisiin on sijoitettu paikallispoliisin henkilöstö. Poliisin asiakaspalveluverkosta täydentää em. mainittujen poliisin toimipisteiden lisäksi yhteispalvelupisteiden verkosto. Osassa yhteispalvelupisteitä on saatavilla osa-aikaisesti myös poliisin henkilöstön tarjoamana lupapalveluja (13 kpl). Asiakaspalvelu muodostuu pääsääntöisesti poliisin lupapalveluista, mutta myös esimerkiksi rikostutkinnan kuulustelut edellyttävät asiakaskäyntejä.

Poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkoston kohdistuu muutospaineita. Näistä keskeisimpiä ovat:

- Poliisin toimitilaratkaisuja ja toimipisteiden sijainteja tulee päivittää vastaamaan nykyistä poliisipalvelujen kysyntää. Poliisin toimipisteverkosto ei vastaa kaikilta osin muuttuneita yhdyskuntarakenteita ja nykyistä poliisipalvelujen alueellista kysyntää.
- Poliisin asiakaspalvelu tulee muuttumaan radikaalisti lähivuosina. Erityisesti poliisin lupahallinnon lainsäädännön muutokset, sähköisen asioinnin kehittyminen ja prosessien uudistaminen tulevat vähentämään merkittävästi asiakaskäyntien määrää, jopa 75 prosentilla jo vuoteen 2016 mennessä. Tämä haastaa poliisin uudistamaan toimitilojaan ja asiakaspalvelujen tarjonnan tapoja.
- Poliisi pyrkii lähivuosina tehostamaan toimintaa ja korjaamaan kustannusrakennetta. Toimitilakustannusten osuus kokonaiskustannuksista uhkaa nousta merkittävästi. Samaan aikaan tilojen käytön tehokkuudessa on merkittäviä toimitilakohtaisia eroja. Paikallispoliisin tiloille on määritelty tavoitemitoitus, joka ylittyy useissa tiloissa. Laskennallisesti mitoituksen ylittävien neliöiden vuokravaikeus on yli 5 milj. euroa.
- Viranomaisten yhteispalvelu kehittyi. Valtionvarainministeriön johdolla valmistellaan uutta, lakisääteistä ja koko maan kattavaa asiakaspalvelupisteverkosta, johon valtion viranomaiset veloitetaan osallistumaan. Hanke on merkityksellinen erityisesti poliisin pienten palvelupisteiden näkökulmasta.

Poliisin hallintorakenteen uudistuksessa tavoitteeksi asetetaan kysynnän huomioiva, asiakaspalvelun muutoksiin sopeutuva, tehokas ja taloudellinen poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkosto.

1.3 Kriteerit

Poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkoston uudistaminen esitetään toteutettavaksi seuraavien periaatteiden mukaisesti:

1. Poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkostoa kehitetään lähtökohtana nykyinen verkosto ja säilyttäen poliisitoiminnan taso sekä asiakaspalvelujen saatavuus nykyisen kaltaisena.
2. Poliisin hallinnoiman toimipisteverkoston muodostavat pääpoliisiasemat ja poliisiasemat. Nykyisestä monitasoisesta jaottelusta luovutaan.
3. Poliisin asiakaspalveluja tarjotaan poliisiasemaverkoston lisäksi yhteispalvelupisteverkostosta, joka on nykyistä kattavampi ja poliisipalvelujen tarjonnaltaan monipuolisempi.
4. Poliisiasemat sijoitetaan toiminnallisin perustein varmistuen valvonta- ja hälytystoiminnan sekä rikostorjunnan taso. Poliisitoiminnallisesti tarkoituksenmukainen poliisiasemien välinen etäisyys seuraa toiminnallisista, tilankäytöllisistä ja taloudellisista tekijöistä. Poliisiasemien sijoittelussa huomioidaan myös lupalhallinnon tulevaisuuden tarpeet.
5. Poliisitoiminnan resurssit varmistetaan harvaan asutuilla alueilla.
6. Nykyiset poliisin palvelupisteet (a) säilytetään poliisin toimipisteinä ja muutetaan statukseltaan poliisiasemiksi, jos se on toiminnallisesti tarkoituksenmukaista ja niihin on sijoitettu monipuolisesti eri poliisitoimintoja, tai (b) kehitetään yhteispalvelupisteiksi luopuen poliisin omista toimitiloista, jos niissä tarjotaan yksinomaan lupapalveluja tai niihin on sijoitettu vain yksittäisiä työntekijöitä.
7. Kaikissa toimitiloissa pyritään toimitilakonseptin mukaiseen tilatehokkuuteen (poliisiasemilla enintään 45 m²/hlö, toimistotiloissa enintään 25 m²/hlö) pienentämällä nykyisiä toimitiloja tai siirtymällä uusiin pienempiin toimitiloihin.
8. Toimipisteratkaisuissa ja tilankäytön tehostamisessa huomioidaan hallinnon tehostaminen ja sijoittaminen poliisin hallintorakenneuudistuksen mukaisessa uudessa poliisilaitosjaossa. Lisäksi tilankäytön tehostamisen näkökulmasta hyödynnetään täysimääräisesti Liikkuvan poliisin suunniteltu yhdistyminen paikallispoliisiin ja Keskusrikospoliisin alueellisten toimipisteiden määrän väheneminen.

Yhteispalveluverkoston hyödyntämisellä on keskeinen merkitys poliisin asiakaspalvelun alueellisen saatavuuden turvaamisessa. Edellä esitettyjen periaatteiden mukaisesti pienimmistä, pääosin lupapalveluja tarjoavista palvelupisteistä on tarkoitus kehittää yhteispalvelupisteitä. Palvelupisteen kehittämällä yhteispalvelupisteeksi tarkoitetaan omista, erillisistä toimitiloista luopumista ja palvelujen tarjoamista viranomaisen (kunnat ja valtion toimijat) yhteisestä palvelupisteestä. Käytännössä tämä koskee sellaisia poliisin toimipisteitä, joissa tällä hetkellä tarjotaan vain osa-aikaisesti (ajanvarauksella) lupapalveluja ja joihin on sijoitettu enintään kaksi työntekijää. Siirtymällä yhteispalveluun voidaan säilyttää vähintään nykyinen palvelutaso paikkakunnalla.

Siirtyminen yhteispalveluun voidaan toteuttaa jo nykyisen yhteispalvelujärjestelmän puitteissa. Valtionvarainministeriön johtamassa Asiakaspalvelu 2014 hankkeessa kehitteillä oleva uusi ratkaisu soveltunee niin ikään poliisin lupapalvelujen tarjoamiseen yhteispalvelupisteverkoston kautta. Hankkeen ohjausryhmän väliraportissa 10.1.2013 esi-

tetään asiakaspalveluverkostoa, jossa toimipisteitä olisi yhteensä 161 kunnassa (toisessa vaihtoehdossa 131 kuntaa). Poliisin osallistumisesta todetaan seuraavaa:

Poliisin palveluvalikoima yhteisessä asiakaspalvelussa on joko ns. peruspalveluvalikoiman tai laajan valikoiman mukainen. Peruspalveluvalikoima kattaa sähköisesti tarjottavat palvelut sekä yhteisessä asiakaspalvelussa palveluneuvojan antamana ja etäpalveluna tarjottavat yhteisen asiakaspalvelun palveluvalikoiman mukaiset palvelut. - -

Poliisin asiakaspalvelujen laaja valikoima kattaa edellä mainittujen palvelujen lisäksi poliisin lupapalvelut täysimääräisesti (ajanvarauksella) poliisin oman henkilöstön toimesta.

Poliisin asiakaspalveluja tarjotaan kaikissa [esitetyissä 161:ssä] palvelupisteissä peruspalveluvalikoiman mukaisesti riippumatta siitä, onko paikkakunnalla myös poliisin oma toimipiste. Laajan palveluvalikoiman palvelupisteet täydentävät poliisin omaa toimipisteverkostoa. Ensivaiheessa asiakaspalvelujen laajaa valikoimaa tarjotaan niillä paikkakunnilla, joilla ei ole poliisin omaa toimipistettä. Viimeistään vuonna 2019 tarkastellaan, minkälaisia muutoksia poliisin lupapalvelujen sähköistäminen ja toimipisteverkoston muutokset edellyttävät poliisin asiakaspalvelujen tarjoamisessa.

Työryhmä toteaa, että lupapalvelujen lisäksi yhteispalvelupisteissä tulee tarvittaessa olla poliisin käytössä olevia kuulustelutiloja ja muita tukitiloja, joilla voidaan varmistaa muiden poliisitoimintojen riittävä ao. paikkakunnilla.

Työryhmä teki esityksen poliisilaitosalueista ja pääpoliisiasemien sijainnista raportissa 21.8.2012. Työryhmä vahvistaa aiemman esityksensä ja täydentää sitä esittämällä poliisilaitosalueille nimet (ks. luku 2.5).

1.4 Toimipiste- ja asiakaspalveluverkoston muutokset

Poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkostoa uudistetaan edellä mainituin kriteerein. Kriteerien perusteella tehtävät muutokset eivät vaikuta poliisipalvelujen alueelliseen tasoon. Poliisiasemaverkosto ja asiakaspalvelujen alueellinen saatavuus eivät juuri muutu. Tilankäyttöä tehostetaan merkittävästi useissa kohteissa.

Nykyisistä poliisiasemista lakkautetaan vain Vihdin poliisiasema, joka on väliaikaisesti sijoitettu Karkkilaan. Lisäksi nykyisistä laajan poliisipalvelujen palvelupisteistä lakkautetaan neljä: Nivalan, Oulaisten ja Pyhäjärven palvelupisteet Jokilaaksojen poliisilaitoksen alueella ja Keravan palvelupiste Keski-Uudenmaan poliisilaitoksen alueelta. Kaikki lakkautukset ovat poliisitoiminnallisesti tarkoituksenmukaisia. Ne ylläpitävät toiminnan

tehokkuutta heikentämättä poliisipalvelujen laatua. Asiakaspalvelujen, mukaan lukien poliisihenkilöstön tarjoamien lupapalvelujen saatavuus paikkakunnilla varmistetaan yhteispalvelupisteiden kautta.

Jatkossa kaikki poliisin omat toimipisteet ovat statukseltaan poliisiasemia ja nykyisestä *poliisin palvelupiste* –nimityksestä luovutaan. Keskisuuret ja suuret palvelupisteet muutetaan statukseltaan poliisiasemiksi, mikä lisää poliisiasemien kokonaismäärän nykyisestä 90:stä 119:een. Statuksen muutoksella ei ole vaikutusta toimintaan tai palvelutasoon.

Pienimpiä palvelupisteitä (0-2 työntekijää) kehitetään yhteispalvelupisteiksi yhteensä 16 paikkakunnalla asiakaspalvelujen saatavuuden turvaamiseksi. Paikkakunnat ovat: Akaa, Asikkala, Eno, Juuka, Kärkölä, Luumäki, Liperi, Närpiö, Parkano, Puolanka, Savitaipale, Savukoski, Siikalatva, Sipoo, Somero ja Vaala. Seitsemällä paikkakunnalla harkitaan palvelupisteen kehittämistä yhteispalvelupisteeksi tai lakkauttamista kokonaan vähäisen kysynnän tai epätarkoituksenmukaisen sijainnin vuoksi. Paikkakunnat ovat: Heinävesi, Iitti, Janakkala, Leppävirta, Nilsia, Polvijärvi ja Tuulos. Näistä seitsemästä pisteestä viisi on kokonaan miehittämättömiä ja kahdessa työskentelee vain yksi työntekijä. Lisäksi kolmen sellaisen palvelupisteen, jossa ei ole lainkaan toimintaa tällä hetkellä, korvaamista yhteispalvelupisteellä tai lakkauttamista harkitaan. Nämä ovat Karjaa, Vihti (Nummela) ja Urjala. Karjaalla ja Vihdissä tullaan kuitenkin säilyttämään kenttähenkilöstön tukipisteet.

Helsingin poliisilaitos on toteuttanut ja toteuttamassa merkittäviä palveluverkoston uudistuksia, joista päätökset on tehty ennen Pora III –hanketta. Uudistusten tuomat säästöt vuokrista ovat merkittäviä, mutta niitä ei huomioida Pora III –hankeen kustannusvaikutuksina em. syystä.

Yhteispalvelupisteiden osalta palveluverkko tarkentuu toimeenpanovaiheessa ja Asiakaspalvelu 2014 –hankkeessa valmisteilla olevan uuden viranomaisten yhteisen asiakaspalveluratkaisun toteutuessa. Toimeenpanovaiheessa muiden toimijoiden osallistuminen tai kysynnän muutokset huomioidaan ratkaisussa.

Enontekiön, Utsjoen ja Parikkalan toimipisteissä tarkistetaan poliisitoiminnan taso ja tarvittavat resurssit.

Tilatehokkuutta pyritään parantamaan poliisin toimintakyvystä tinkimättä vähintään 34 toimipisteessä luopumalla osasta tiloja tai siirtymällä uusiin, tehokkaampiin toimitiloihin samalla paikkakunnalla. Taloudellisesti merkittävimpiä näistä ovat Seinäjoen, Raahen, Hämeenlinnan, Pietarsaaren, Kouvolan, Vaasan, Iisalmen ja Raision toimipisteet.

Kaikkien edellä mainittujen toimenpiteiden arvioitu enimmäisvaikutus toimitilakustannuksia vähentävästi on noin 3,5 milj. euroa vuoden 2012 kustannustasolla. Jo aiemmin asetettua 2,8 milj. euron säästöä paikallispoliisin toimitilakustannuksista vuoteen 2016

mennessä voidaan kuitenkin edelleen pitää realistisena, joskin haastavana tavoitteena. Koko hankkeen tavoiteltu poliisihallinnon tilakustannusten säästö on 5 milj. euroa vuoden 2016 tasolla.

1.5 Toimipistemuutokset poliisilaitosalueittain

Muutokset poliisilaitosalueittain ja toimipisteittäin on kuvattu liitteen 1 karttoihin ja seuraavaan taulukkoon.

Taulukko 1 Toimipistemuutokset hanketyöryhmän esittämien uusien poliisilaitosalueiden mukaisesti järjestettynä

Käytetyt lyhenteet:

ppa	=pääpoliisiasema
pa	=poliisiasema
ypp	=yhteispalvelupiste, jossa tarjotaan palveluja poliisin henkilöstön toimesta osa- tai kokoaikaisesti (huom! esitys ei sisällä niitä yhteispalvelupisteitä, joissa tarjotaan suppeasti poliisin palveluja vain yhteispalvelupisteen henkilöstön toimesta)
lak	=lakkautettava

<i>Toimija/Alue</i>	<i>Paikkakunta</i>	<i>Nykyinen status</i>	<i>Uusi status</i>	<i>Tilatehostus-kohde</i>	<i>Muut huomiot</i>
Helsinki	Pasila	ppa	ppa		
	Malmi	pa	pa		
	Itäkeskus	pp	lak		Ei sisällä esitykseen. Tilasta luovutaan aiempien päätösten mukaisesti.
	Ratsupoliisi	muu	muu		
	Säilytystilat	muu	muu		
	Venepoliisi	muu	muu		
Länsi-Uusimaa	Espoo	ppa	ppa		
	Lohja	pa	pa		
	Raasepori	pa	pa		
	Vihti (Karkkila)	pa	ypp		Toimipisteestä luopuminen on toiminnallisesti tarkoituksenmukaista. Asiakaspalvelu järjestetään yhteispalvelupisteessä. Säilytetään kenttähenkilöstön tukipisteet.

	Karjaa	pp	ypp / lak		Tällä hetkellä suljettuna. Harkitaan korvaamista yhteispalvelupisteellä tai kokonaan sulkemista. Säilytetään kenttähenkilöstön tukipiste.
	Vihti (Nummela)	pp	ypp / lak		Tällä hetkellä suljettuna. Harkitaan korvaamista yhteispalvelupisteellä tai kokonaan sulkemista. Säilytetään kenttähenkilöstön tukipiste.
	Kirkkonummi	pp	pa		
	Hanko	pp	pa		
Itä-Uudenmaan poliisilaitos	Vantaa	ppa	ppa		
	Loviisa	pa	pa	x	Tilankäyttöä tehostetaan.
	Porvoo	pa	pa		
	Sipoo	pp	ypp		Vastaa jo nyt toiminnallisesti yhteispalvelupisteiden toimintaa. Muutetaan yhteispalvelupisteeksi.
	Vantaa, Myyrmäki	ypp	ypp		
	Järvenpää	ppa	pa		
	Hyvinkää	pa	pa		
	Kerava	pp	ypp		Tällä hetkellä ei valvonta- ja hälytyshenkilöstöä. Toimipiste sijaitsee noin 10 km etäisyydellä Järvenpäästä ja noin 20 km etäisyydellä Vantaalta, joissa yhteensä lähes 500 poliisin työntekijää. Palvelutaso voidaan säilyttää korvaamalla palvelupiste yhteispalvelupisteellä.
	Nurmijärvi	pp	pa	x	Tilankäyttöä tehostetaan.
	Mäntsälä	pp	pa		
Lounais-Suomen poliisilaitos	Turku	ppa	ppa		Ei välittömiä muutoksia. Turun seudun toimintojen sijoittumista ja tilaratkaisuja kehitetään pitkällä aikavälillä.
	Kaarina	pa	pa		Ei välittömiä muutoksia. Turun seudun toimintojen sijoittumista ja tilaratkaisuja kehitetään pitkällä aikavälillä.
	Loimaa	pa	pa		
	Parainen	pa	pa		
	Raisio	pa	pa	x	Ns. voimakkaan tehostamisen kohde. Ei välittömiä muita muutoksia. Turun seudun toimintojen sijoittumista ja tilaratkaisuja kehitetään pitkällä aikavälillä.
	Salo	pa	pa		
	Uusikaupunki	pa	pa		Ei muutoksia. Työnjakoa Rauman kanssa tarkastellaan poliisilaitosten yhdistyessä.

	Kemiö	pp	pa		
	Somero	pp	ypp		Muutetaan yhteispalvelupisteeksi. Vastaa jo tällä hetkellä toiminnallisesti yhteispalvelupistettä.
	Mynämäki	ypp	ypp		
	Laitila	ypp	ypp		
	Pori	ppa	pa		
	Kankaanpää	pa	pa	x	Tilankäyttöä tehostetaan.
	Kokemäki	pa	pa		
	Rauma	pa	pa	x	Tilankäyttöä tehostetaan.
	Huittinen	pp	pa		
	Ulvila	muu	lak		Toimipisteessä sijaitsee liikenneturvallisuukskeskus, joiden toiminnot keskittään koko maan tasolla.
	Eura	pp	pa	x	Tilankäyttöä tehostetaan.
Hämeen poliisilaitos	Lahti	ppa	ppa		
	Heinola	pa	pa	x	Toiminnot säilytetään paikkakunnalla, mutta harkitaan lupa-asiakaspalvelun siirtämistä yhteispalvelupisteeseen, jolloin toimitiloja voidaan supistaa.
	Orimattila	pa	pa		Ei välittömiä muutoksia. Sijaitsee poliisilaitosalueen rajalla ja lähellä Lahtea. Toimintojen tarkoituksenmukaista sijoitumista tarkastellaan Lahden toimitilaremontin yhteydessä. Harkitaan lupa-asiakaspalvelun siirtämistä yhteispalvelupisteeseen.
	Asikkala	pp	ypp		Muutetaan yhteispalvelupisteeksi. Vastaa jo tällä hetkellä toiminnallisesti yhteispalvelupistettä.
	Kärkölä	pp	ypp		Muutetaan yhteispalvelupisteeksi. Vastaa jo tällä hetkellä toiminnallisesti yhteispalvelupistettä.
	Hollola	ypp	ypp		
	Nastola	ypp	ypp		
	Padasjoki	ypp	ypp		
	Hämeenlinna	ppa	pa		
	Forssa	pa	pa		
	Riihimäki	pa	pa	x	Tilankäytön tehostaminen.
	Janakkala	pp	ypp / lak		Kysyntä vähäistä. Harkitaan luopumista tai muutosta yhteispalvelupisteeksi.
	Tuulos	pp	ypp / lak		Kysyntä vähäistä. Harkitaan luopumista tai muutosta yhteispalvelupisteeksi.

Kaakkois-Suomen poliisilaitos	Kouvola	pa	ppa	x	Ns. voimakkaan tehostamisen kohde.
	Kotka	ppa	pa		
	Hamina	pa	pa	x	Tehostetaan tilankäyttöä siirtymällä pienempiin toimitiloihin tai vaihtoehtoisesti pinentämällä merkittävästi toimitiloja. Resurssointi Haminan ja Kotkan välillä tarkistetaan.
	Iitti	pp	ypp / lak		Ei lupapalvelua, 1 työntekijä. Arvioidaan tarkoituksenmukainen ratkaisu: muutos yhteispalvelupisteeksi tai lakkautus.
	Lappeenranta	ppa	pa		
	Imatra	pa	pa		
	Parikkala	pp	pa		Raja-alueen ja -ylityspaikan palvelukyvyn turvaamiseksi varmistetaan resursit.
	Luumäki	pp	ypp		
	Savitaipale	pp	ypp		
	Ruokolahti	ypp	lak		Yhteispalvelupisteen tarve jatkossa tarkastellaan suhteessa lupapalvelujen kysyntään. Toimintaa ei jatkettane nykyisen laajuksena.
	Joutseno	ypp	lak		Yhteispalvelupisteen tarve jatkossa tarkastellaan suhteessa lupapalvelujen kysyntään. Toimintaa ei jatkettane nykyisen laajuksena.
Pohjanmaan poliisilaitos	Vaasa	ppa	ppa	x	Ns. voimakkaan tehostamisen kohde.
	Kristiinankaup.	pa	pa		
	Laihia	pa	pa		Poliisitoimintojen tarkoituksenmukainen sijoittuminen suhteessa Vaasan toimipisteeseen tarkasteltava Pohjanmaan poliisilaitosten yhdistyessä.
	Närpiö	pp	ypp		Muutos yhteispalvelupisteeksi ei aiheuta muutostarpeita alueellisen yksikön toimintaan. Toiminnot säilyvät nykyisellä tasolla.
	Isokyrö	ypp	ypp		
	Maalahti	ypp	ypp		
	Vöyri	ypp	ypp		
	Seinäjoki	ppa	pa	x	Ns. voimakkaan tehostamisen kohde.
	Alavus	pa	pa	x	Tilankäyttöä tehostetaan.
	Kauhajoki	pa	pa		

	Lapua	pa	pa		Ei välittömiä muutoksia mutta tarkastellaan toimeenpano-vaiheessa, olisiko tarkoituksenmukaista korvata Lapuan toimipiste uudella Kauhavan toimipisteellä huomioiden Seinäjoen väljät tilat ja poliisin toimintakyky Kauhavan, Evijärven ja Lappajärven suunnalla.
	Alajärvi	pp	pa		
	Kokkola	ppa	pa		
	Pietarsaari	pa	pa	x	Ns. voimakkaan tehostamisen kohde.
	Kaustinen	pa	pa		
	Kannus	pp	pa		
	Uusikaarlepyy	ypp	ypp		
Sisä-Suomen poliisilaitos	Tampere	ppa	ppa		Ei välittömiä muutoksia. Tampereen seudun toimintojen sijoittumista ja tilaratkaisuja kehitetään pitkällä aikavälillä.
	Ikaalinen	pa	pa		
	Mänttä-Vilppula	pa	pa		Ei välittömiä toiminnallisia muutoksia. Poliisilaitosten yhdistyessä tarkastellaan suhteessa Mänttä-Vilppulan toimipisteeseen. Mahdollinen resurssien siirto Keuruulle. Tilankäyttöä tehostetaan luopumalla osasta tiloja tai siirtymällä tehokkaampiin tiloihin.
	Nokia	pa	pa		Ei välittömiä muutoksia. Tampereen seudun toimintojen sijoittumista ja tilaratkaisuja kehitetään pitkällä aikavälillä.
	Valkeakoski	pa	pa		Ei välittömiä muutoksia. Tampereen seudun toimintojen sijoittumista ja tilaratkaisuja kehitetään pitkällä aikavälillä.
	Sastamala	pa	pa		
	Kangasala	pa	pa		Ei välittömiä muutoksia. Tampereen seudun toimintojen sijoittumista ja tilaratkaisuja kehitetään pitkällä aikavälillä.
	Parkano	pp	ypp		Toimii nykyään yhteispalvelupisteenä. Säilytetään yhteispalvelupisteenä.
	Virrat	pp	pa		
	Lempäälä	pp	pa		Ei välittömiä muutoksia. Tampereen seudun toimintojen sijoittumista ja tilaratkaisuja kehitetään pitkällä aikavälillä.
	Ylöjärvi	pp	pa		Ei välittömiä muutoksia. Tampereen seudun toimintojen sijoittumista ja tilaratkaisuja kehitetään pitkällä aikavälillä.

Akaa	pp	ypp			Toimipisteessä ei ole työntekijöitä ja toimitiloista on jo osittain luovuttu. Toimitiloista luovutaan kokonaan ja asiakaspalvelu järjestetään yhteispalvelupisteessä.
Urkala	pp	ypp / lak			Tällä hetkellä ei toimintaa. Selvitetään tarve ja mahdollisuus yhteispalveluun.
Orivesi	pp	pa	x		Tilankäyttöä tehostetaan.
Jyväskylä	ppa	pa			
Jämsä	pa	pa			Ei välittömiä muutoksia. Poliisilaitosten yhdistyessä tarkastellaan suhteessa Mänttä-Vilppulan toimipisteeseen.
Keuruu	pa	pa			Ei välittömiä muutoksia. Poliisilaitosten yhdistyessä tarkastellaan suhteessa Mänttä-Vilppulan toimipisteeseen.
Saarijärvi	pa	pa			
Äänekoski	pa	pa			
Joutsa	pp	pa	x		Tilankäyttöä tehostetaan.
Viitasaari	pp	pa			
Itä-Suomen poliisilaitos Kuopio	ppa	ppa			
Iisalmi	pa	pa	x		Ns. voimakkaan tehostamisen kohde.
Juankoski	pa	pa	x		Tilankäyttöä tehostetaan. Resurssointia suhteessa Kuopioon tarkastetaan.
Suonenjoki	pa	pa	x		Tilankäyttöä tehostetaan. Resurssointia suhteessa Kuopioon tarkastetaan.
Varkaus	pa	pa			Itä-Suomen poliisilaitosten yhdistyessä selvitetään tarkoituksenmukainen resurssointi Varkauden ja Pieksämäen toimipisteiden välillä.
Siilinjärvi	pp	pa			Ei välittömiä muutoksia. Poliisitoimintojen tarkoituksenmukainen sijoittuminen tarkasteltava jatkossa suhteessa Kuopioon.
Leppävirta	pp	ypp / lak			Ei henkilöstöä. Kysyntä vähäistä. Harkitaan luopumista tai muutosta yhteispalvelupisteeksi.
Nilsia	pp	ypp / lak			Ei henkilöstöä. Kysyntä vähäistä. Harkitaan luopumista tai muutosta yhteispalvelupisteeksi.
Joensuu	ppa	pa			
Ilomantsi	pa	pa	x		Tilankäytön tehostaminen.
Kitee	pa	pa			
Lieksa	pa	pa			
Nurmes	pa	pa	x		Tilankäytön tehostaminen.
Outokumpu	pp	pa			

	Polvijärvi	pp	ypp / lak		Vain kuulustelutiloja. Etsitään korvaava tarkoituksenmukainen ratkaisu.
	Eno	pp	ypp		Muutetaan yhteispalvelupisteeksi.
	Juuka	pp	ypp		Muutetaan yhteispalvelupisteeksi.
	Liperi	pp	ypp		Muutetaan yhteispalvelupisteeksi.
	Mikkeli	ppa	pa		
	Juva	pa	pa	x	Tehostetaan tilankäyttöä. Tarkoituksenmukainen resurssointi Juvan ja Mikkelin välillä tarkistetaan.
	Pieksämäki	pa	pa	x	Itä-Suomen poliisilaitosten yhdistyessä selvitetään tarkoituksenmukainen resurssointi Varkauden ja Pieksämäen toimipisteiden välillä.
	Savonlinna	pa	pa		
	Mäntyharju	pp	pa	x	Tehostetaan tilankäyttöä.
	Heinävesi	pp	ypp / lak		Toimipisteestä luovutaan tai muutetaan yhteispalvelupisteeksi. Lupapalvelujen kysyntä ei riitä kokonaisen henkilötövuoden työllistämiseen.
Oulun poliisilaitos	Oulu	ppa	ppa		Ei muutoksia. Oulun seudun toimipisteratkaisuja tarkastella myöhemmin mahdollisen Oulun poliisiaseman toimitilojen uudistamisen yhteydessä.
	Haukipudas	pa	pa		
	Liminka	pa	pa		
	Muhos	pp	pa		
	Vaala	pp	ypp		Lähtökohtaisesti muutetaan yhteispalvelupisteiksi. Tarvetta tarkastellaan kuitenkin suhteessa Puolangan ja Paltamon mahdolliseen yhteispalvelupisteratkaisuun.
	Ylivieska	ppa	pa		
	Haapajärvi	pa	pa		
	Raahe	pa	pa	x	Ns. voimakkaan tehostamisen kohde.
	Haapavesi	pp	pa		
	Kalajoki	pp	pa		
	Nivala	pp	ypp		Muutetaan yhteispalvelupisteeksi. Toimipiste sijaitsee alle 30 km etäisyydellä Ylivieskasta ja Haapajärveltä. Muutos parantaa alueen toimintojen johtamista.
	Oulainen	pp	ypp		Muutetaan yhteispalvelupisteeksi. Toimipiste sijaitsee noin 30 km etäisyydellä Ylivieskasta. Muutos parantaa alueen toimintojen johtamista.

Pyhäjärvi	pp	ypp		Muutetaan yhteispalvelupisteeksi. Toimipiste sijaitsee noin 40 km etäisyydellä Haapajärveltä. Muutos parantaa alueen toimintojen johtamista. Nykyisten toimitilojen kunto heikko.
Siikalatva	pp	ypp		Muutetaan yhteispalvelupisteeksi. Toimipiste sijaitsee noin 30 km etäisyydellä Haapajärveltä. Toimipisteessä vain kaksi työntekijää. Muutos parantaa alueen toimintojen johtamista.
Kajaani	ppa	pa		
Kuhmo	pa	pa	x	Tilankäyttöä tehostetaan.
Suomussalmi	pa	pa		
Sotkamo	pp	pa		
Puolanka	pp	ypp		Muutetaan yhteispalvelupisteeksi.
Kuusamo	ppa	pa		
Pudasjärvi	pa	pa	x	Tilankäyttöä tehostetaan.
Taivalkoski	pp	pa		
Lapin poliisilaitos				
Rovaniemi	ppa	ppa		
Kemijärvi	pa	pa		
Inari	pa	pa		
Ranua	pa	pa		
Sodankylä	pa	pa		
Savukoski	pp	ypp		Muutetaan yhteispalvelupisteeksi.
Utsjoki	pp	pa		Tarkistetaan resurssointi ja turvataan pohjoisimman Lapin harva-alueiden poliisin toimintakyky.
Posio	pp	pa	x	Tilankäyttöä tehostetaan.
Salla	pp	pa		
Pelkosenniemi	ypp	ypp		
Tornio	ppa	pa		
Kemi	pa	pa		
Kittilä	pa	pa		
Muonio	pa	pa	x	Tilankäyttöä tehostetaan.
Ylitornio	pa	pa	x	Tilankäyttöä tehostetaan.
Enontekiö	pp	pa		Tarkistetaan resurssointi ja turvataan pohjoisimman Lapin harva-alueiden poliisin toimintakyky.
Kolari	pp	pa	x	Tilankäyttöä tehostetaan.
Pello	pp	pa	x	Tilankäyttöä tehostetaan.

1.6 Muut muutokset

Poliisin hallinnosta annetun lain 6 §:n mukaan Sisäasiainministeriö päättää poliisilaitoksen toimipisteiden sijaintipaikoista. Toimipisteet luokitellaan pääpoliisiasemiin, poliisiasemiin ja muihin poliisin palvelupisteisiin. Pääpoliisiasemalla tarkoitetaan poliisilaitoksen hallinnollista päätoimipistettä, josta poliisilaitosta johdetaan. Poliisiasemalla puolestaan tarkoitetaan sellaista poliisin toimipistettä, johon on pääsääntöisesti sijoitettu kaikki poliisin perustoiminnot (hälytys- ja valvontatoiminta, tutkintapalvelut sekä lupa-palvelut). Muulla poliisin palvelupisteellä tarkoitetaan sellaista poliisilaitoksen ylläpitämää toimipistettä, jossa on rajoitetumpi palvelutarjonta kuin poliisiasemalla.

Pääpoliisiasemien sekä poliisiasemien sijainnista on päätetty sisäasiainministeriön päätöksessä poliisilaitosten ja niiden palvelutoimistojen sijaintipaikoista (16.11.2007/1038). Poliisin muiden palvelupisteiden sijaintipaikoista on päätetty sisäasiainministeriön päätöksessä poliisin muiden palvelupisteiden sijaintipaikoista (28.11.2008).

Työryhmän näkemyksen mukaan nykyinen toimipisteluokittelu on epätarkoituksenmukainen. Työryhmä esittää, että tulevaisuudessa poliisin toimipisteet olisivat joko pääpoliisiasemia tai poliisiasemia. Pääpoliisiasema olisi poliisilaitoksen hallinnollinen toimipiste ja poliisiasema poliisin muu toimipiste. Kaikissa poliisin toimipisteissä olisi pysyvästi sijoitettuja poliisimiehiä. Yksittäiselle poliisiasemalle sijoitettavista poliisin toiminnoista, resurssien määrästä ja laadusta kuitenkin päätettäisiin poliisihallinnossa toiminnallisen tarpeen sekä palvelutarpeen mukaisesti. Vastaavaa harkintaa käytettäisiin asiakaspalvelun aukioloajoissa.

Poliisilaitosten palveluita tarkasteltaessa on huomioitava sisäasiainministeri Päivi Räsänen 2.10.2012 antama päätös (SM022:00/2012), jonka mukaisesti ruotsinkieliset palvelut varmistetaan ja kielilain (423/2003) 6§:n 2 momentissa tarkoitetut alueelliset yksiköt säilytetään siten, että ne kattavat edelleen Raaseporin, Pietarsaaren, Mustasaaren, Närpiön sekä Turunmaan kihlakuntien alueet.

Poliisin hallinnosta annetun lain 6 §:n mukaan sisäasiainministeriö päättää poliisilaitoksen toimipisteiden sijaintipaikoista. Päätöksen valtakunnallisten yksiköiden (keskusrikospoliisi, suojelupoliisi ja liikkuva poliisi) toimipisteistä tekee tällä hetkellä poliisin hallinnosta annetun asetuksen mukaisesti Poliisihallitus. Työryhmän näkemyksen mukaan jatkossa niin paikallispoliisin kuin poliisin valtakunnallisten yksiköiden toimipisteistä tulee tehdä ratkaisut yhteneväisesti sisäasiainministeriön päätöksellä Poliisihallituksen esityksestä.

1.7 Toimeenpano

Palveluverkkouudistus käynnistetään välittömästi ja toteutetaan osana poliisin hallintorakenneuudistusta. Työryhmän näkemyksen mukaan päätökset tulisi tehdä pikaisesti ja täytäntöönpanoa edellyttäviin toimenpiteisiin ryhtyä välittömästi. Tarvittava ohjeistus, poliisilaitostasoiset tavoitteet ja tilanhallinnon asiantuntemus tarjotaan Poliisihallituksesta.

Toimeenpanossa erityisesti huomioidaan:

- Erityisesti toimitilatehokkuuden parantaminen ei ole mahdollista poliisin yksipuolisilla päätöksillä vaan edellyttää toimenpiteitä toimitilamarkkinoilla. Toimeenpanossa tuleekin varmistaa poliisilaitosten vahva sitoutuminen, varautumissuunnitelmien laadinta mahdollisten ulosvuokrausten varalle ja selvitystyön suunnitelmallisuus. Poliisipäälliköiden tulostuuta myös toimitilakustannusten osalta lisätään.
- Palvelupisteiden korvaaminen yhteispalvelupisteille voidaan toteuttaa jo nykyisellä yhteispalvelutoimintamallilla. Muutokset käynnistetään heti huomioiden kuitenkin Asiakaspalvelu 2014 –hanke, jossa valmistellaan uutta viranomaisten yhteistä asiakaspalveluratkaisua.
- Kustannussäästötavoitteiden saavuttamiseksi on kriittistä, että tilatehokkuutta parantavat toimet toteutetaan mahdollisimman kattavasti. Täytäntöönpanossa toimenpiteitä tulee kohdistaa myös muihin kuin työryhmän esittämiin kohteisiin, jos mahdollista.
- Toimenpiteet sovitetaan yhteen hanketyöryhmän aiemmin linjaamiin Liikkuvan poliisin, Keskusrikospoliisin, Suojelupoliisin ja Poliisihallituksen tilankäytön tehostamistavoitteisiin. Erityinen huomio tulee kiinnittää mahdolliseen Liikkuvan poliisin ja paikallispoliisin yhdistymiseen tavoitteena luopua kaikista päällekkäisistä tiloista. Työryhmän asettama Liikkuvan poliisin toimitiloja koskeva säästötavoite on noin puolet sen nykyisistä toimitiloista.
- Toimeenpanovaiheessa tulee tarkastella myös Poliisiammattikorkeakoulun tilaratkaisuja.
- Täytäntöönpanon yhteydessä Poliisihallitus tekee tarvittavat päätökset poliisin erityistilojen sijoittumisesta.
- Täytäntöönpano voidaan aloittaa heti päätösten tultua voimaan.

Uudistusten toteutumisesta ja kustannusvaikutuksista arvioidaan säännöllisesti. Poliisin hallintorakenneuudistuksen valtakunnallinen hanketyöryhmä seuraa toteutusta ja arvio mahdollisten lisätoimenpiteiden tarpeen.

Poliisin hallintorakenneuudistuksen toimitilasäästöjen kokonaistavoite pidetään edellään työryhmän aiemmin esittämässä 5 milj. eurossa. Tavoitteeseen lasketaan mukaan poli-

sin kaikki toimitilat. Säästöä arvioidaan suhteessa toimitilakustannusten ennusteeseen (ks. taulukko).

Taulukko 2: Toimitilakustannusten (miljoonaa euroa) ennuste vuosille 2012-2016 ilman poliisin hallintorakenneuudistuksen toimenpiteiden vaikutusta poliisiyksiköittäin ja 5 milj. euron säästö-tavoite vuoden 2016 toimitilakustannuksista (lähde: 1.9.2012, Poliisihallitus, indeksinä käytetty 2,5 prosenttia).

Valtakunnalliset yksiköt	2012	2013	2014	2015	2016
Poliisihallitus	0,23	0,22	0,23	0,23	0,24
Aahy	0,65	0,67	0,69	0,70	0,72
Tavy	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05
Keskusrikospoliisi	4,88	5,01	5,14	5,27	5,62
Liikkuva poliisi	2,44	2,67	2,66	2,73	3,01
Suojelupoliisi	2,12	2,17	2,22	2,28	2,33
Poliisiammattikorkeakoulu *)	6,85	7,02	7,20	7,38	7,56
Poliisin tekniikkakeskus	0,92	0,94	0,96	0,99	1,01
Poliisilaitokset	2012	2013	2014	2015	2016
Helsinki	13,64	12,53	12,84	12,52	12,83
Etelä-Karjala	0,76	0,78	0,80	0,82	2,17
Itä-Uusimaa	2,24	2,29	2,35	2,41	2,47
Kanta-Häme	1,03	2,55	3,10	3,18	3,26
Keski-Uusimaa	1,41	1,44	1,48	1,52	1,56
Kymenlaakso	2,19	2,20	2,25	3,12	3,61
Länsi-Uusimaa	3,94	4,06	4,17	4,27	4,38
Päijät-Häme	1,89	1,92	1,96	2,01	2,73
Etelä-Pohjanmaa	2,63	2,36	2,42	2,48	2,54
Keski-Pohjanmaa ja Pietarsaari	1,85	1,90	1,95	1,99	2,04
Keski-Suomi	2,34	2,40	2,46	2,52	2,58
Pirkanmaa	3,29	3,37	3,46	3,54	3,63
Pohjanmaa	1,58	1,62	1,66	1,70	1,75
Satakunta	1,58	1,62	1,66	1,71	1,75
Varsinais-Suomi	3,24	3,32	3,41	3,49	3,58
Etelä-Savo	1,29	1,32	1,36	1,39	1,42
Pohjois-Karjala	1,50	1,54	1,56	1,59	2,88
Pohjois-Savo	2,64	2,70	2,77	2,84	2,91
Jokilaaksot	1,37	1,41	1,44	1,48	1,52
Kainuu	0,63	0,64	0,66	0,68	0,69
Koillismaa	0,38	0,39	0,40	0,41	0,42
Oulu	1,45	1,49	1,52	1,56	1,60
Lappi	0,99	1,01	1,04	1,06	1,09
Peräpohjola	0,88	0,90	0,92	0,94	0,97
Ennuste yhteensä	72,88	74,52	76,79	78,86	84,92
Tavoite yhteensä	72,88	74,00	75,50	77,00	79,92

*) Sis. asuntojen ja ruokalan tilavuokrat, joita koskevat vähennystavoitteet sisältyvät poliisikoulutusta ja Poliisiammattikorkeakoulua koskeviin osioihin.

2 Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnan uudelleen organisointi

*Työryhmä esittää, että Poliisin tekniikkakeskuksen organisointi ja toimintatapa uudistetaan. Nykyisen tuotantotoiminnan ulkoistaminen ja hankintatoiminnan kehittäminen ovat uudistuksen lähtökohtana. Toiminnallisten uudistusten ja nykyisen nettobudjetointimallin purkamisen vuoksi itsenäinen virastoasema ei ole enää perusteltu. Uudistunut toiminta esitetään organisoitavaksi osaksi Poliisihallitusta ja sijoitettaviksi edelleen Kouvo-
laan.*

Kehittämistyössä kiinnitetään erityisesti huomio koko poliisinhallinnon hankintatoiminnan sekä teknisen kehittämistoiminnan uudistamiseen ja mahdolliseen tehokkaaseen keskittämiseen.

2.1 Esityksen valmistelu

Poliisin hallintorakenneuudistuksen valtakunnallinen hanketyöryhmä on toimeksiantonsa mukaisesti arvioinut Poliisin tekniikkakeskuksen itsenäistä virastoasemaa ja hankintatoiminnan kehittämistä (ks. asettamispäätöksen tehtävät 4 ja 8, SM022:00/2012, 12.4.2012). Työryhmä esitti Poliisin tekniikkakeskuksen uudistamisen lähtökohdat raportissaan 21.8.2012 (sisäasianministeriön julkaisusarja 34/2012). Raporttia seuranneessa sisäasianministeri Päävi Räsänen päätöksessä työryhmän todetaan antavan tarpeelliset linjaukset vuoden 2012 loppuun mennessä (SM022:00/2012, 2.10.2012). Työryhmälle myönnettiin jatkoaikaa tammikuun 2013 loppuun asti.

Työryhmä on asiantuntijavalmistelun ja omien kokoustensa lisäksi huomionut erityisesti seuraavat esitykset, selvitykset, kuulemistilaisuudet ja lausunnot:

- Poliisihallituksen tekniikan yksikön raportti: Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnan arviointi ja kehittäminen (Poliisihallitus, 18.4.2011),
- hanketyöryhmän tehtäväksi annosta pyydytetyt lausunnot (SM022:00/2012, 10.5.2012),
- sisäasianministerin hanketyöryhmän raportista järjestämä kuulemistilaisuus (11.9.2012, Helsinki),
- Poliisin tekniikkakeskuksen johdon ja henkilöstön kuulemiset (useissa työryhmän kokouksissa),
- Poliisin tekniikkakeskuksen toimintoja ja kustannusrakennetta käsittelevä selvitys (Poliisin tekniikkakeskuksen strategia, Timo Kivistö Consulting Oy, 14.12.2012),

- Poliisin tekniikkakeskuksen, PTK:n henkilöstön, työntekijäjärjestöjen sekä poliisihallinnon sisäisten ja ulkoisten asiakkaiden lausunnot työryhmän alustavista linjauksista ja Kivistö Consulting Oy:n selvityksestä (lausuntopyyntö 21.12.2012).

Liitteessä 4 on Poliisin tekniikkakeskusta koskevien lausuntojen yhteenveto. Lausunnot ovat saatavilla verkosta valtion hankerekisteristä (www.hare.vn.fi → Pora III → asiakirjat). Liitteenä 5 on tiivistelmä Poliisihallituksen tekniikan yksikön selvityksestä ja liitteenä 6 Timo Kivistö Consultin Oy:n selvitys.

2.2 Nykytila ja kehitysesitykset

Poliisin tekniikkakeskus on Poliisihallituksen alainen tukipalveluyksikkö. Poliisin hallinnosta annetun lain 13 §:n mukaan Poliisin tekniikkakeskuksen perustehtävänä on hankkia, ylläpitää ja kehittää poliisin kalustoa, välineitä ja varusteita. Tämä sisältää poliisijoukkojen toimitukset, virkavaatteiden toimittamisen, virka-asehuollon sekä poliisin tarvitseman materiaalin hankinnan, varastoinnin ja myynnin. Yksikkö vastaa osaltaan myös poliisihallinnon kehittämis- ja testaustoiminnosta, jonka tarkoituksena on saada poliisin käyttöön tutkittuja sekä olosuhteisiin sopivia välineitä ja varusteita.

Poliisin tekniikkakeskus ostaa pääsääntöisesti kaluston, välineet ja varusteet valmiina ja myy ne nettobudjetoitiperiaatteen mukaisesti poliisihallinnon yksiköille (86 prosenttia myynnin arvosta) ja muille toimijoille (14 prosenttia myynnin arvosta). Poliisin tekniikkakeskuksen henkilöstö vastaa pääosin suunnittelu- ja kehitystehtävistä. Tuotannolliset tehtävät on valtaosin ulkoistettu alihankkijoille. Esimerkiksi ajoneuvojen valmistuksesta vain käyttöön oton katsastukset ja laitteiden sähköasennukset toteuttaa Poliisin tekniikkakeskuksen henkilöstö, muu työ ja materiaalit ostetaan suoraan korivalmistajalta.

Vuonna 2011 materiaalin ja palvelujen oston arvo alihankkijoilta oli 14,5 milj. euroa. Poliisin tekniikkakeskuksen oman toiminnan kustannukset olivat noin 3,5 milj. euroa. Oman toiminnan kustannuksista 2,1 milj. euroa oli henkilöstökuluja ja 0,9 milj. euroa toimitilavuokria. Poliisihallinnon sisäisessä laskutuksessa Poliisin tekniikkakeskuksen omakustannuksen päälle asetetaan Poliisihallituksen päätöksen mukainen myyntikate. Vuonna 2011 katteen mukainen voitto oli noin 800 000 euroa, joka on siis pääsääntöisesti poliisihallinnon sisäistä rahansiirtoa poliisilaitoksilta Poliisin tekniikkakeskukselle ja osittain palautuksena edelleen Poliisihallitukselle.

Poliisin tekniikkakeskuksessa on 44 työntekijää ja sen toiminta on organisoitu neljään osastoon: hallintoon, asiantuntijapalveluihin, ajoneuvopalveluihin ja materiaalipalveluihin. Hallinto-osastoon kuuluu johto, johdon tuki sekä muut hallinto- ja virastotehtävät. Asiantuntijapalvelut kehittävät teknisiä ja toiminnallisia määrittämiä poliisin käyttöön soveltuville tuotteille. Liikevaihdoltaan merkittävimmät tuoteryhmät ovat virkavaatteet, aseet ja ammuksiset, rikostutkimustuotteet, viestivälineet ja suojavälineet. Ajoneuvopalveluihin kuuluvat ajoneuvojen varustelun suunnittelu, tuotekehitys, varustelu ja toimitus

asiakkaalle sekä käytöstä poistettujen ajoneuvojen poliisivarusteiden purkaminen ja ajoneuvojen myyminen huutokaupalla. Materiaalipalvelut vastaavat tuotteiden varasto-, logistiikka- ja myymälätoiminnoista sekä hankintatoiminnasta. Varasto sijaitsee Kouvolassa ja myymälät Kouvolassa, Espoossa ja Tampereella.

Pora III uudistuksen näkökulmasta ja tehtyjen selvitysten perusteella voidaan tehdä seuraavat keskeiset huomiot:

Poliisin tekniikkakeskuksen merkittävästä roolista huolimatta teknistä kehittämistä ei ole täysimääräisesti keskitetty poliisihallinnossa

Poliisin tekniikkakeskukseen on keskitetty valtaosa poliisin kaluston, välineiden ja varusteiden teknisestä kehitystyöstä. Täysimääräisesti keskittämistä ei kuitenkaan ole toteutettu. Liikenteen valvonnan tekniikkaa (mm. automaattivalvontaa) kehittävät useat tahot, erityisesti Liikkuva poliisi. Viranomaisverkon, Virve, ylläpito ja kehitystyö on puolestaan keskitetty Helsingin poliisilaitokseen.

Poliisin tekniikkakeskuksen toimintaa tulee tarkastella erikseen (1) tuotanto- ja logistiikkatoiminnan ja (2) hankinta- ja asiantuntijatoiminnan osalta

Poliisin tekniikkakeskuksella on tuotannollisia ja logistisia tehtäviä, joista tärkeimmät ovat ajoneuvojen varustelutoiminta ja toimitukset, virkavaatteiden ja muiden tuotteiden varastointi ja vähittäismyynti. Tuotannollisten toimintojen osuus tekniikkakeskuksen toiminnoista on kuitenkin ollut vähenevä. Tuotannollisten tehtävien sijaan Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnassa korostuu poliisin tekniikan suunnittelu-, kehitys- ja hankintatehtävät. Näitä tehtäviä tehdään pääsääntöisesti ajoneuvoyksikössä ja asiantuntijapalveluyksikössä.

Tuotannollisista ja logistisista tehtävistä luopuminen on tarkoituksenmukaista

Poliisin tekniikkakeskuksen tuotannolliset ja logistiset tehtävät eivät ole poliisin materiaalsuorituskyvyn näkökulmasta keskuksen ydintoimintoja. Erityisesti edellytykset vähittäismyynnin ja materiaalitoimituksen kilpailukykyiseen järjestämiseen verrattuna vapailla markkinoilla toimiviin, suuriin ja ao. toimialoihin erikoistuneisiin yrityksiin ovat heikot. Vastaavasti autojen varustelussa poliisin ydinosaminen rajoittuu vaatimusmäärittelyyn ja tuotekehitykseen poliisitoiminnallisista lähtökohdista, ja tekniseen toteutukseen on olemassa toimivat markkinat.

Poliisin virkavaatteiden sekä voima- ja suojavälineiden myynti omista myymälöistä ja verkkokaupasta ja myyntivaraston ylläpitoa vastaavia palveluja tarjoavat myös tuotteiden valmistajat, muut markkinatoimijat ja valtionkonttorin tilaustenhallintajärjestelmän katalogitoiminnot.

Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnan kehittäminen on nähty tarpeelliseksi. Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnan arviointia ja kehittämistä pohtineen työryhmän selvityksessä vuodelta 2011 yhtenä varteenotettavana kehittämisvaihtona pidettiin keskittymistä asiantuntijatehtäviin ja luopumista tuotannollisista tehtävistä. Vastaavaa kehityssuuntaa tukee Timo Kivistö Consulting Oy:n selvitys. Selvityksen mukaan keskeisiä toimenpiteitä uudistuksessa voisivat olla virkavaatteiden välikvarastoinnista luopuminen siirtämällä toimitukset suoraan tuottajalta asiakkaille, myymälätoiminnan uudistaminen, nykyisistä myymälätiloista luopuminen, automaattisten liikennevalvontapisteiden tarkastusten ulkoistaminen, asehuollon ulkoistaminen sekä ajoneuvojen käyttöönoton ja käytöstä poistoon liittyvän työn ulkoistaminen.

Kehittämistoiminnan ja hankintatoimen kehittäminen ja keskittäminen tarkoituksenmukaista

Poliisihallinnon hankintatoimen kehittäminen ja keskittäminen on tarkoituksenmukaista. Nykyinen varsin hajautettu toimintatapa ei ole tukenut strategista hankintojen ohjausta ja materiaalien elinkaaren hallintaa koko poliisihallinnon tasolla parhaalla mahdollisella tavalla. Selvitysten perusteella materiaalihallintoa keskittämällä, hallinnollisia toimintatapoja keventämällä sekä hankintatoimen strategista ohjausta vahvistamalla ja suunnitelmallisuutta lisäämällä voidaan saavuttaa hyötyjä poliisihallinnon kaikilla tasoilla. Materiaalitoimitusten siirtyessä suoraan toimittajille ulkoistusten ja välikvarastoinnin vähentämisen jälkeen hankintatoimeen liittyvää sisäistä hallinnointia voidaan yksinkertaistaa mm. purkamalla nykyinen tekniikkakeskuksen nettobudjetointimalli.

Vastaavasti tekniikan kehittämistyön keskittäminen yhteen yksikköön on tarkoituksenmukaista. Poliisitekniikan osaajia tulee jatkossakin olemaan vain rajattu määrä poliisihallinnossa, ja osaamisen paras mahdollinen hyödyntäminen edellyttää sen keskittämistä. Keskittämisen ei tarvitse koskea kaikkea erikoistunutta, muuhun toimintaa sidoksissa olevaa teknistä asiantuntemusta.

Nykyiselle virastoasemalle ei mahdollisten muutosten jälkeen perusteita eikä tarvetta

Edellä kuvatuin muutoksin poliisin materiaalihallintoa voitaisiin toteuttaa taloudellisesta, toiminnallisesta ja asiakkaiden näkökulmasta nykyistä tehokkaammin eivätkä tehtävät edellyttäisi tekniikkakeskuksen erillisen virastoaseman säilyttämistä. Myös hallinnointia voitaisiin tehostaa, jos toiminnot organisoitaisiin itsenäisen viraston sijasta toisen poliisiyksikön alaisuuteen.

2.3 Linjaukset

Hanketyöryhmä esittää edellä esitettyjen huomioiden perusteella seuraavia linjauksia Poliisin tekniikkakeskuksen uudistamiseksi:

1. Poliisin tekniikkakeskuksen tehtävät ja toimintatapa uudistetaan

Poliisin kaluston, välineiden ja varusteiden hankinta, ylläpito ja kehittäminen uudistetaan säilyttäen ja vahvistaen ohjaus-, suunnittelu-, kehittämis- ja hankintatoimintaa ja ulkoistamalla mahdollisimman kattavasti varusteluun, huoltoon, varastointiin ja jakeiluun liittyvät toiminnot. Yksityiskohtainen suunnitelma tarkoituksenmukaisista uudistuksista laaditaan toimeenpanovaiheessa lähtökohtana Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnan arviointia ja kehittämistä pohtineen työryhmän ja Timo Kivistö Consulting Oy:n selvitykset. Uudistuksen suunnittelussa tulee olla riittävä Poliisihallituksen ohjaus ja nykyisen Poliisin tekniikkakeskuksen johdon ja henkilöstön osallisuus. Tavoitteena tulee olla selkeyttää, tehostaa ja yhdenmukaistaa poliisin materiaalihallintoa ja saavuttaa taloudellisia säästöjä.

Kalusto-, väline- ja varustepalvelujen asiakaspalvelua uudistetaan parantaen palvelujen tasoa ja tehostaen paikallispoliisin sisäisiä prosesseja. Hallinnollisia prosesseja kevennetään poliisihallinnon sisällä mm. luopumalla nettobudjetoinnista.

Poliisin tekniikkakeskuksen nykyiset palvelut poliisihallinnon ulkopuolisille asiakkaille huomioidaan.

Henkilöstön asema turvataan Pora III –uudistuksen periaatteiden mukaisesti ja varmistuen kaikille poliisin tekniikkakeskuksen vakinaisille työntekijöille työpaikka lähtökohdaisesti poliisihallinnossa ja työssäkäyntialueella.

2. Uudistunut toiminto sijoitetaan hallinnollisesti Poliisihallitukseen ja nykyinen virastoasema puretaan

Edellisen linjauksen mukaisten uudistusten myötä Poliisin tekniikkakeskus on nykyistä pienempi ja sen tehtävissä korostuu strateginen ohjaus ja elinkaaren hallinta. Poliisin tekniikkakeskuksen nykyinen poliisihallinnon sisäinen myynti korvataan poliisiyksiköiden suorilla hankinnoilla materiaalitoimittajilta. Nykyinen erillinen virastoasema ei ole enää tarkoituksenmukainen. Toiminto sijoitetaan kokonaisuudessaan poliisihallitukseen ja organisoidaan tarkoituksenmukaisesti erilleen ylijohdotehtävistä.

Poliisihallituksen muut ylijohdotehtävistä erilliset tehtävät, joita ovat turva-alan vastuualue sekä arpajais- ja asehallinto, esitetään organisoitavaksi Poliisihallituksessa vastaavalla tavalla kuin uusi perustettava poliisiteknikan toiminto.

3. Toiminnon sijoittaminen Kouvolaan ja nykyisestä toimitilasta luopuminen

Tehtävien uudistamisen yhtenä tavoitteena on saavuttaa taloudellisia säästöjä mm. luopumalla nykyisistä toimitiloista. Nykyinen Poliisin tekniikkakeskus on sijoitettu alueellistamispäätökselle Kouvolaan (aiemmin Kuusankoski) eikä uudelleen sijoittaminen ole tarkoituksenmukaista. Toimitiloista luopuminen voidaan toteuttaa siten, että uusi Poliisihallituksen alainen yksikkö sijoitetaan Kouvolan poliisitalolle. Toimitiloista saatavat kustannussäästöt toteutumisen riskinä on nykyinen, vuoteen 2022 voimassa oleva vuokrasopimus (ks. taloudelliset vaikutukset).

4. Uudistuksen toimeenpano käynnistetään välittömästi

Uudistuksen toimeenpano on tarkoituksenmukaista käynnistää heti, kun tarpeelliset päätökset on tehty. Virastoaseman purku ja toiminnan siirtyminen Poliisihallituksen alaisuuteen toteutetaan 1.1.2014. Toiminnan uudistukset toteutetaan tapauskohtaisesti harkiten ilman viivästyksiä. Valmistelun vaatima aika ja nykyisten sopimusten sidonnaisuudet edellyttänevät noin kahden vuoden siirtymäaikaa ennen kuin uusi toimintatapa on täysimääräisesti käytössä.

2.4 Vaikutukset

Poliisin tekniikkakeskukseen kohdistuvat kustannusvaikutukset

Poliisin tekniikkakeskuksen toimintatavan uudistuksella voidaan saavuttaa kustannussäästöjä luopumalla virkavaatteiden välivarastoinnista siirtämällä toimitukset suoraan tuottajalta asiakkaille, uudistamalla myymälätoiminta, luopumalla nykyisistä myymälätiloista, ulkoistamalla automaattisten liikennevalvontapisteiden tarkastusten, asehuollon sekä ajoneuvojen käyttöönotto ja käytöstä poistoon liittyvä työ sekä purkamalla itsenäiseen virastoasemaan ja nettobudjetointiin liittyvä hallinnointi. Kustannussäästöt syntyvät toimitilavuokrien ja toimintojen edellyttämän henkilötöyön vähentyessä.

Taloudelliset vaikutukset voidaan arvioida tarkasti vasta toiminnallisten ratkaisujen varmistuttua. Selvitysten perusteella voidaan kuitenkin arvioida, että Poliisin tekniikkakeskuksen nykyiseen toimintaan verrattuna voidaan saavuttaa siirtymäajan jälkeen 15–20 henkilötöyvuoden säästöt. Nykyisistä toimitiloista voidaan luopua ja toiminta siirtää Kouvolan poliisitalon tiloihin. Tuotannollisten toimintojen ulkoistusten arvo (eli uusi kustannus) selviää kilpailutusten kautta mutta asettunee esitetyissä toiminnoissa 0,2 ja 0,3 miljoonan euron välille. Uudistuksen taloudellinen nettovaikutus Poliisin tekniikkakeskuksen kustannuksiin olisi tällöin 1,0 miljoonaa euroa vuodessa. Kustannusvaikutusten toteutuminen on sidoksissa toiminnan uudistusten toteutumiseen ja toimitiloista luopumiseen.

Toimitiloista luopuminen edellyttää varastointia ja muita toimintoja koskevien uudistusten toteutumista. Toimitiloista luopumiseen sisältyy merkittävä riski, sillä vuokrasopimuskauti ulottuu 31.8.2022 asti. Tampereen ja Espoon myymälöiden vuokrasäästöt edellyttävät, että kyseisiin tiloihin liittyvistä vuokranmaksusta voidaan luopua. Arvioitujen henkilöstösäästöt koskevat Poliisin tekniikkakeskuksen nykyisiä henkilöstökustannuksia. Tämä edellyttää osan henkilöstön sijoittumista uusiin avoimiin tehtäviin poliisihallinnon sisällä ilman määrärahasiirtoja.

Taulukko 3: Poliisin tekniikkakeskuksen toimintojen uudistamisen kustannusvaikutukset uudistusten toteuduttua täysimääräisesti¹

	<i>Kustannusvaikutus</i>
Toimitilakustannusten säästö	710 000
Henkilötyövuosien määrän väheneminen	460 000
Muiden kulujen säästöt	110 000
Lisäulkoistukset	-250 000
Yhteensä	1 030 000

Lisäksi tekniikkakeskuksen henkilöstön sijoittuminen Kouvolan poliisitaloon tehostaa paikallispoliisin tilankäyttöä ja vähentää sen vuokraosuutta noin 150 000 euroa. Netto-budjetoinnista luopuminen tuo säästöjä arviolta 70 000 euroa vuodessa. Virkavaatteiden sovituspalvelu vähentää paikallispoliisin myymälämatkoihin käytettyä työaikaa arviolta kuusi henkilötyövuotta ja ajoneuvojen huolto- ja hallintoprosessin uudistaminen voi tehostaa paikallispoliisin työtä jopa kymmeniä henkilötyövuosia. Nämä vaikutukset ovat osittain päällekkäisiä hallintorakennemuutoksessa asetettujen paikallispoliisin tukitoimintojen tehostumistavoitteiden kanssa.

Asiantuntijapalvelujen osalta uuden ratkaisun tulee vaikuttaa koko poliisihallinnon materiaalihallinnon työpanosta alentavasti.

Toiminnalliset vaikutukset

Poliisin tekniikkakeskuksen toimintojen uudistaminen turvaa lähtökohtaisesti vähintään nykyisen tasoiset palvelut poliisiyksiköille sekä poliisihallinnon ulkopuolisille asiakkaille. Poliisihallinnon ulkopuoliset asiakkaat tulisivat uudistusten myötä hankkimaan materiaalina suoraan toimittajalta, mutta yhteistyössä uuden poliisiteknikan yksikön kanssa erityisesti määritys-, suunnittelu- ja hankintatyössä. Uudistuksen tavoitteena on tuoda palvelut nykyistä enemmän asiakkaan luokse.

¹ Kustannuslaskelmat perustuvat Timo Kivistön raporttiin (14.12.2012) ja on esitetty vuoden 2011 rahan arvossa. Tilasäästöissä huomioitu korvaavan tilan (Kouvolan poliisitalolla) uusi vuokra.

Uudistuksessa tavoiteltu kaluston ja välineiden elinkaarihallinnan kehittyminen varmistaisi tarkoituksenmukaisen ylläpidon ja käyttöiän. Toimintatapojen uudistuessa tulee asiakkaiden osallistuminen uudistuksen valmisteluun varmistaa.

Uudistusten myötä Poliisihallituksen edellytykset ohjata toiminnan tehokkuutta paransivat.

Henkilöstövaikutukset

Henkilöstövaikutukset tulevat olemaan merkittäviä kaikille nykyisille Poliisin tekniikkakeskuksen työntekijöille. Muutosvaiheessa noudatetaan soveltuvin osin hallintorakennemuutoksen täytäntöönpanossa toteutettavaa ilmoittautumismenettelyä. Muutosvaiheessa varaudutaan lisäksi tarvittaessa tehtäväkuvamuutoksiin ja toimipisteiden siirtoon kuitenkin työssäkäyntialueella. Henkilöstön osallisuus uudistuksen suunnittelussa varmistetaan.

Nykyinen Poliisin tekniikkakeskuksen johtajan tehtävä lakkautetaan. Uuden muodostettavan yksikön henkilöstörakenne vahvistetaan täytäntöönpanovaiheessa.

Henkilötyövuosien vähennykset toteutetaan hanketyöryhmän päälinjausraportin luvussa 5 esitettyjen periaatteiden mukaisesti. Henkilöstömäärä voi vähentyä luonnollisen poistuman, määräaikaistuuksien päättymisen ja työntekijöiden uudelleensijoittumisen kautta poliisihallinnon muihin tehtäviin.

3 Automaattisen liikennevalvonnan tukitoimintojen keskittäminen

Poliisin hallintorakenneuudistuksen valtakunnallinen hanketyöryhmä esittää, että automaattisen liikennevalvonnan tukitoiminnot keskitetään nykyisistä seitsemästä liikenneturvallisuuskeskuksesta yhteen toimipisteeseen toimintaa tehostaen. Uusi tukitoiminto esitetään sijoitettavaksi Helsinkiin.

3.1 Nykytila ja kehittämistarpeet

Automaattinen liikennevalvonta kattaa tällä hetkellä noin 3 000 tiekilometriä. Kiinteitä kameralaitteita on yhteensä 94, joista kaupunkien omistamia neljä. Kiinteitä valvontapisteitä on noin 900, joista kaupunkien valvontapisteitä 33 (Helsinki, Lahti, Oulu, Rauma, Pori, Tampere, Vaasa). Poliisi vastaa kuva-aineiston perusteella seuraamusten langettamisesta. ELY-keskukset Liikenneviraston ohjauksessa vastaavat valvontapisteiden rakentamisesta ja huollosta. Poliisi on hankkinut ja huoltanut kamerat sekä vastannut niiden käytöstä. Kiinteiden valvontapisteiden lisäksi poliisilla on 15 automaattivalvontautoa.

Poliisin automaattivalvonnan tehtävät hoidetaan seitsemässä liikenneturvallisuuskeskuksessa: Helsingissä, Hyvinkäällä, Varkaudessa, Lahdessa, Oulussa, Ulvilassa ja Tampereella. Keskuksista käsin hoidetaan automaattivalvonnan alueellinen organisointi ja kaluston hallinnointi sekä käsitellään kuvamateriaali ja lähetetään automaattivalvonnan seuraamukset. Keskukset käsittelevät ja hoitavat tiedoksiannot sekä muut tehtävät itsenäisesti noin 90 prosentissa tapauksista. Jäljelle jäävästä materiaalista lähetetään virkapyyntö asiakkaan asuinpaikan poliisille.

Keskuksissa työskentelee tällä hetkellä yhteensä noin 70 henkilöä. Näistä n. 50 on poliisimiehiä ja 20 toimistotyöntekijöitä tai siviilipalvelusmiehiä. Seuraamusten langettaminen edellyttää poliisivaltuuksia. Huomautuksia, rikesakkoja ja rangaistusmääräyksiä ja muita suoritteita kirjataan vuosittain noin 400 000 kappaletta.

Automaattista liikennevalvontaa ollaan kehittämässä toiminnallisesti, teknisesti ja hallinnollisesti. Kehitystyö tulee ottaa huomioon myös tukitoimintojen uudistamisessa.

Poliisin hallintorakenneuudistuksen valtakunnallinen hanketyöryhmä toteaa esityksessään (SM 34/2012), että liikennevalvonnan uudelleenorganisoinnin yhteydessä on taroituksenmukaista uudistaa myös automaattivalvonnan organisointi. Tarvetta seitsemälle erilliselle yksikölle ei jatkossa enää ole, kun kameroiden datasiirto automatisoidaan. Työryhmä esittää, että hallintorakenneuudistuksen toimeenpanossa selvitetään automaattivalvonnan operatiivisen suunnittelun vastuuttaminen poliisilaitoksille (kameroi-

den sijoittelu ja liikutettavien kameroiden käyttö) ja valvontamateriaalin käsittelyn keskittäminen yhteen valtakunnalliseen toimipisteeseen. Keskittäminen mahdollistaa toiminnan tehostamisen ja työkuorman tasaisen jakautumisen.

Poliisihallituksen selvityksessä hanketyöryhmälle (10.12.2012) todetaan, että:

- langattoman tiedonsiirron suunnittelu on käynnistetty ja tekninen ratkaisu voi alustavien arvioiden mukaan valmistua jo vuoden 2013 aikana.
- keskitetyn automaattisen liikennevalvonnan tukitoiminto voidaan toteuttaa 50 henkilön vahvuudella (osa poliisimiehiä ja osa muuta henkilöstöä) ja täten saavuttaa vähintään 20 henkilötyövuoden tehostuminen ja
- uusi toiminto edellyttää noin 350-700 neliömetrin toimitiloja riippuen organisoitavasta riippuen siitä tehdäänkö töitä yhdessä vai kahdessa vuorossa, ja
- uutta toimintoa tukevat tietojärjestelmämuutokset voidaan toteuttaa noin 100 000 eurolla.

Kaiken kaikkia keskittäminen on toteutettavissa samassa aikataulussa, kun paikallispoliisin organisaatio uudistuu eli vuoden 2014 alusta lukien, jos langattomaan tiedonsiirtoon liittyvä tekninen ratkaisu valmistuu tavoitellussa aikataulussa.

3.2 Esitys uuden keskitetyn automaattisen liikennevalvonnan tukitoiminnon sijoittumisesta

Poliisin hallintorakenneuudistukseen liittyvä luonnos hallituksen esitykseksi poliisin hallintolain muuttamiseksi määrittelee poliisilaitosten erityistehtävistä seuraavaa: *Poliisihallitus määrää tarkemmin ne asiaryhmät, jotka kuuluvat poliisilaitosten erityistehtäviin* (7§2). Kirjaus koskisi myös automaattisen liikennevalvonnan tukitoimintaa.

Työryhmä esittää, että osana poliisin hallintorakenneuudistuksen toteutusta, Poliisihallituksen päätöksellä, automaattisen liikennevalvonnan tukitoiminnot keskitetään langattoman tiedonsiirron mahdollistuttua vuoden 2014 alusta lukien, sijoitetaan yhteen toimipisteeseen ja organisoidaan alueen poliisilaitoksen alaisuuteen valtakunnalliseksi toiminnoksi. Keskittäminen yhdessä muiden liikennevalvonnan organisaatiouudistusten kanssa luovat edellytykset teknisen valvonnan ja automaattivalvonnan lisäämiselle.

Tehtävät

Poliisihallitus määrittelee keskitetyn automaattisen liikennevalvonnan tukitoiminnon tehtävät osana poliisin hallintorakenneuudistuksen toimeenpanoa. Lähtökohtaisesti toiminto kattaa kameravalvonnan materiaalin käsittelyn, seuraamusten langettamisen ja toimittamisen asianosaisille sekä tarvittaessa virka-apupyynnöt poliisilaitoksille. Kameroiden siirtäminen ja automaattisen liikennevalvonnan kamera-autojen käyttö jää poliisi-

laitosten vastuulle. Valvonnan suunnittelusta vastaavat poliisilaitokset Poliisihallituksen ohjauksessa.

Automaattista liikennevalvontaa ollaan kehittämässä toiminnallisesti, teknisesti ja hallinnollisesti. Kehitystyö tulee ottaa huomioon myös tukitoimintojen uudistamisessa. Automaattisen liikennevalvonnan tukitoiminto työllistää jatkossakin poliisimiehiä. Uudelleen järjestelyn yhteydessä tulee selvittää mahdollisuudet käyttää keskuksen henkilöstöä poliisireservinä.

Henkilöstö

Poliisihallitus määrittelee toiminnon tarvitseman henkilöstön. Uudistuksen keskeisenä tavoitteena on tehostaa toimintaa. Poliisihallituksen tuleekin ohjata ja valvoa toiminnon organisointia siten, että vähintään esitetty 20 henkilötyövuoden tehostuminen voidaan saavuttaa. Henkilöstön nimittämisessä tehtäviin huomioidaan:

- nykyisissä liikenneturvallisuuskeskuksissa työskenteleviä mahdollisuus jatkaa halutessaan tehtävissä,
- tukea hallintorakenteen uudistuksen henkilöstöjärjestelyjä Etelä-Suomen alueella, jossa tarve on suurin, ja
- henkilöstörakenne muodostetaan mahdollisimman kevyeksi hallintorakennemuudistuksen periaatteiden mukaisesti.

Sijoittuminen

Poliisin hallintorakennemuudistuksen valtakunnallinen hanketyöryhmä on tarkastellut sellaisia poliisin toimipisteitä, joihin uusi toiminto on sijoitettavissa. Työryhmä esittää, että uusi automaattisen liikennevalvonnan tukitoiminto sijoitetaan Helsingin poliisilaitoksen alaisuuteen, Malmin toimitilaan.

Keskeiset perusteet työryhmän esitykselle ovat:

- sijaintia voidaan hyödyntää täysimääräisesti poliisin hallintorakennemuudistuksen henkilöstöjärjestelyissä, koska eteläisessä Suomessa on riittävästi muista hallintotehtävistä vapautuvia työntekijöitä,
- sijainti on ihanteellinen nykyisten liikenneturvallisuuskeskusten henkilöstön sijoittumisen näkökulmasta, sillä kolme nykyisestä seitsemästä keskuksesta sijaitsevat Lahdessa, Hyvinkäällä ja Helsingissä,
- sijainti varmistaa jatkossakin, että tarkoituksenmukaisen henkilöstön saatavuus on riittävää,
- toimitilan vuokrataso on matala ja tila hyödynnettävissä tehokkaasti ja
- sijainti tarjoaa hyvät edellytykset toiminnon tulevalle kehittämiselle (mm. mahdollinen kunnallisen liikennevalvonnan lisääminen).

Liite 1: Palveluverkoston nykytila ja muutokset toimipisteittäin ja poliisilaitosalueittain - kartat

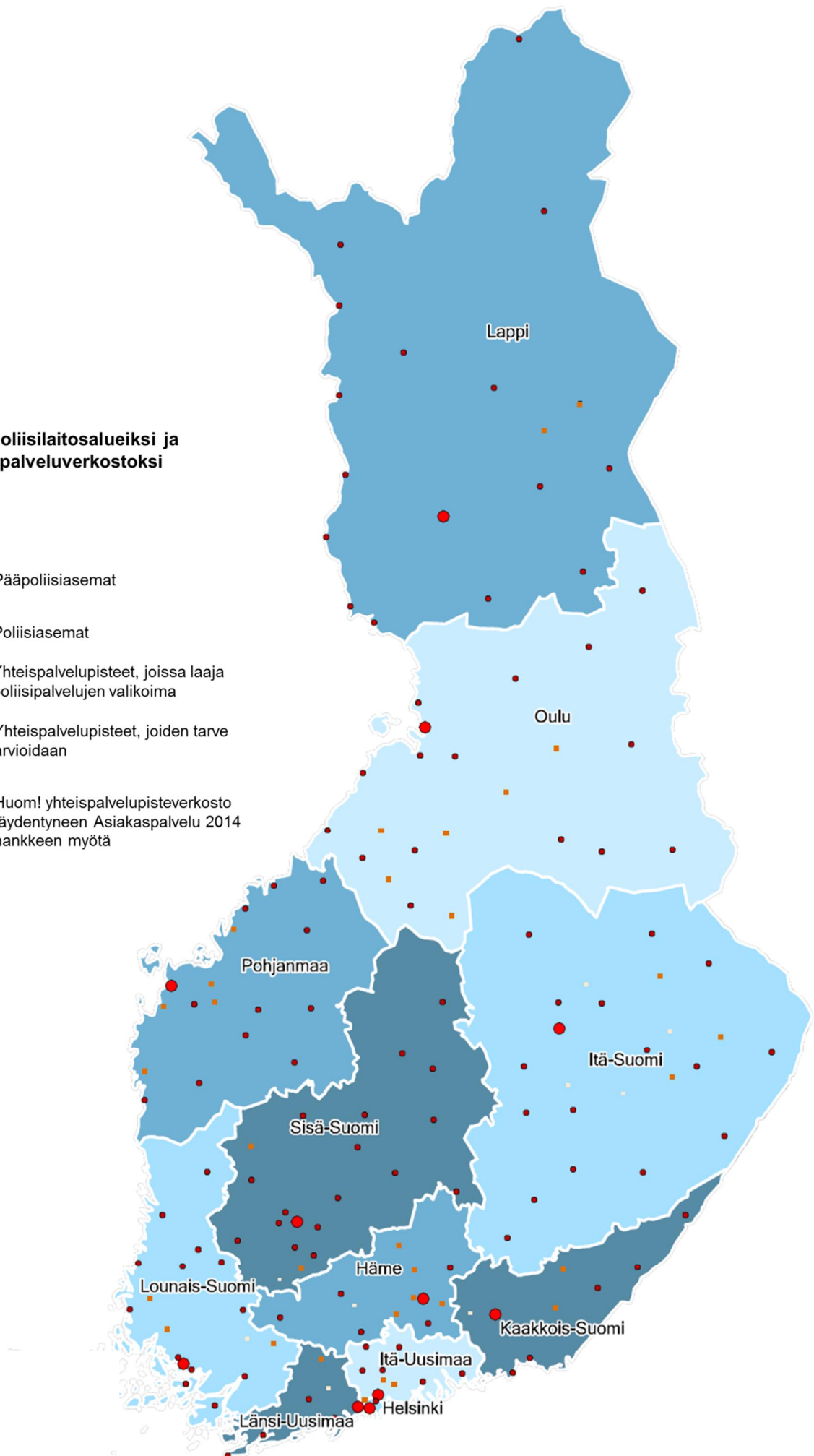
Huomiot poliisilaitoskohtaisten karttojen sisällöstä:

- henkilömäärät kuvaavat nykytilaa
- ei sisällä valtakunnallisten yksiköiden (erit. Liikkuva poliisi) toiminta- ja tilamuutosten vaikutuksia henkilömääriin
- ei sisällä Helsingin poliisilaitosta
- henkilömäärien lähteet: pääpoliisiasemien ja poliisiasemien henkilömäärät ovat henkilövuosia 1.10.2011- 30.9.2012 lähteenä Polstat 4.12.2012, palvelupisteiden henkilömäärät perustuvat poliisilaitosten ilmoituksiin ja tarkennuksiin 8-11/2012.

Esitys poliisilaitosalueiksi ja poliisin palveluverkostoksi

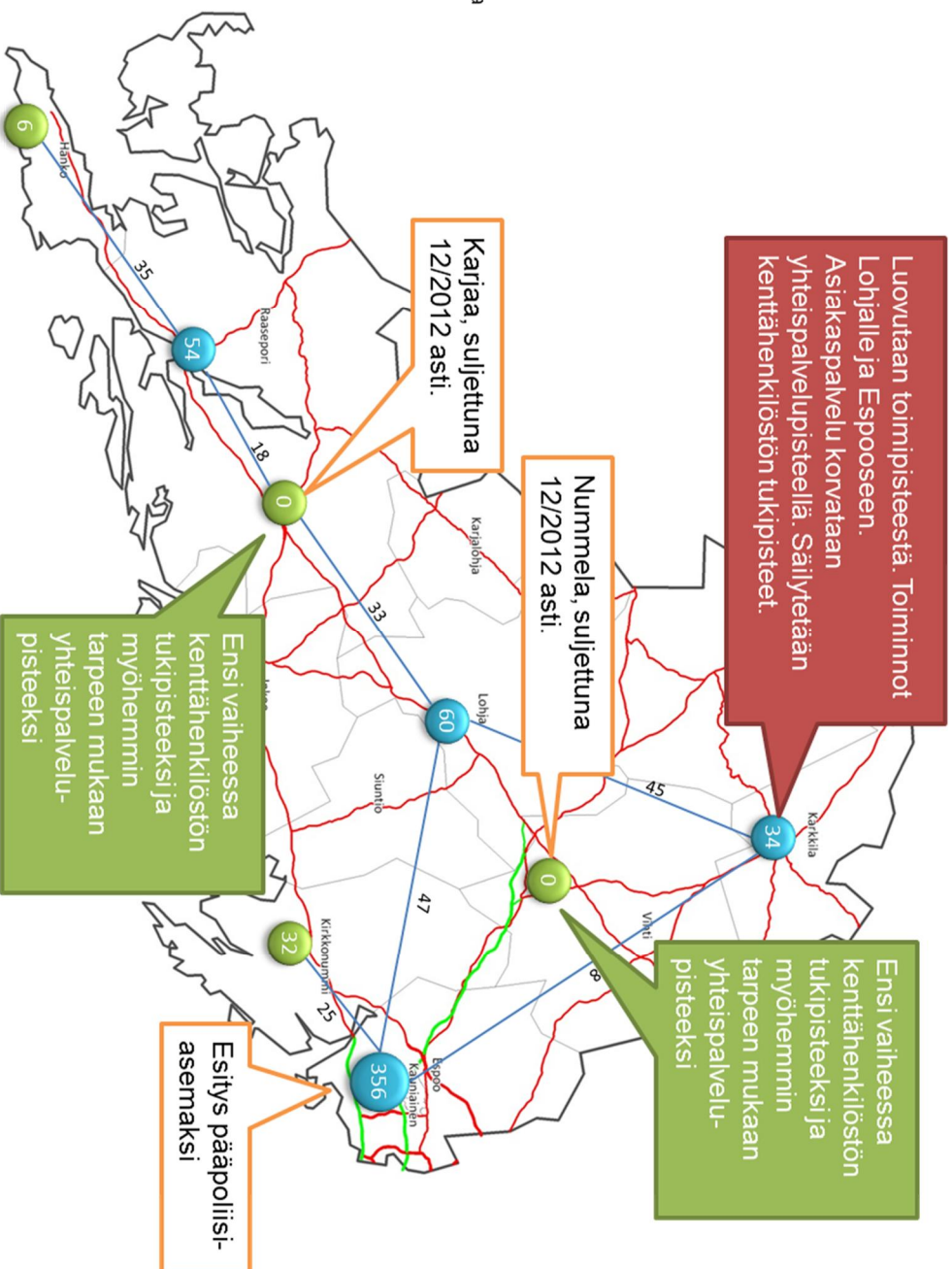
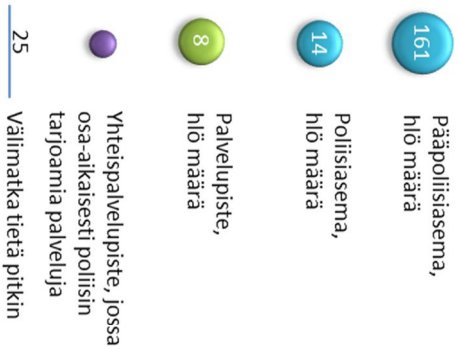
- Pääpoliisiasemat
- Poliisiasemat
- Yhteispalvelupisteet, joissa laaja poliisipalvelujen valikoima
- Yhteispalvelupisteet, joiden tarve arvioidaan

Huom! yhteispalvelupisteverkosto täydentyneen Asiakaspalvelu 2014 hankkeen myötä

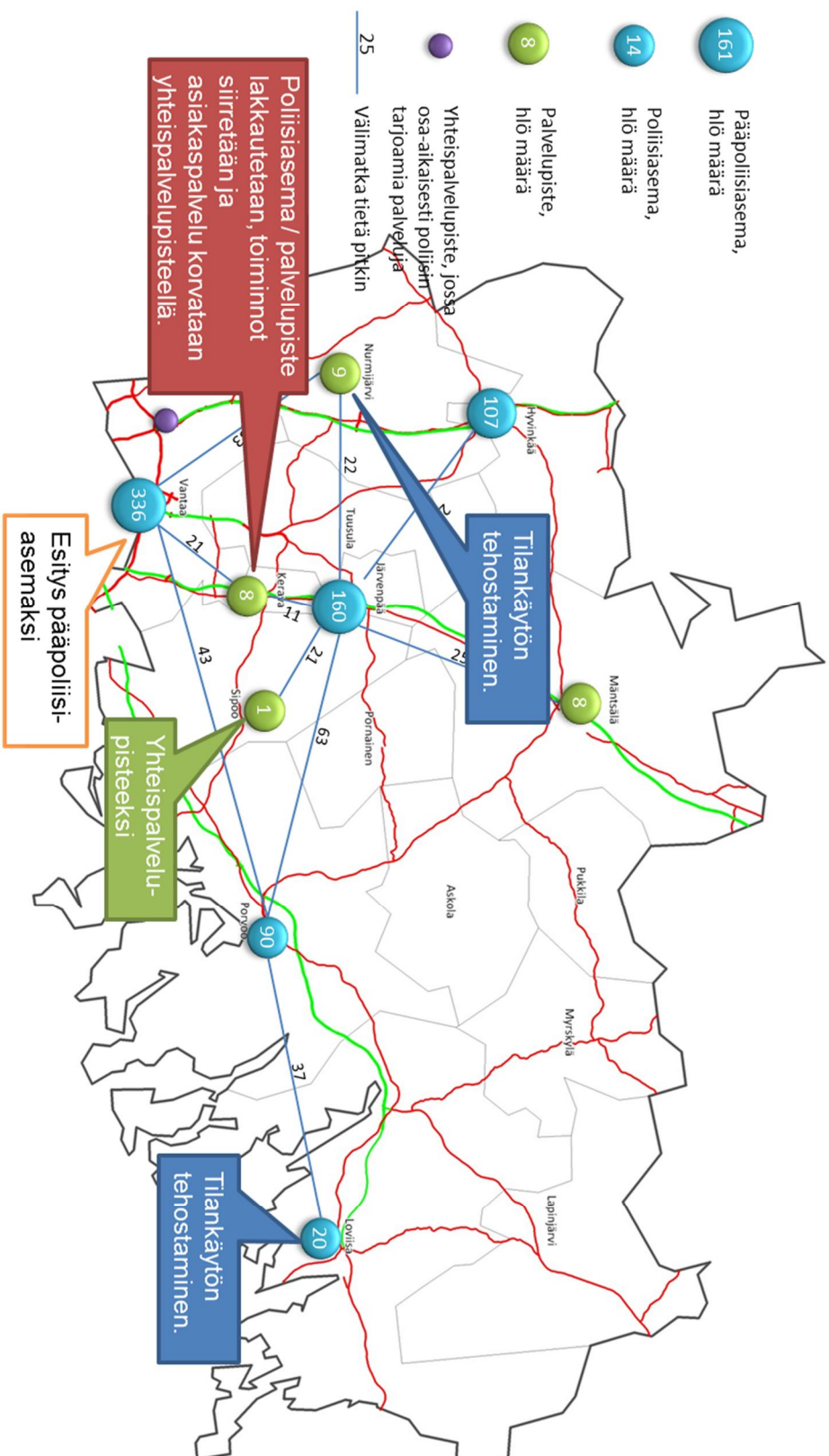
Nykyinen palveluverkosto ja luonnos esitettäväksi muutoksiksi:

Länsi-Uudenmaan poliisilaitos

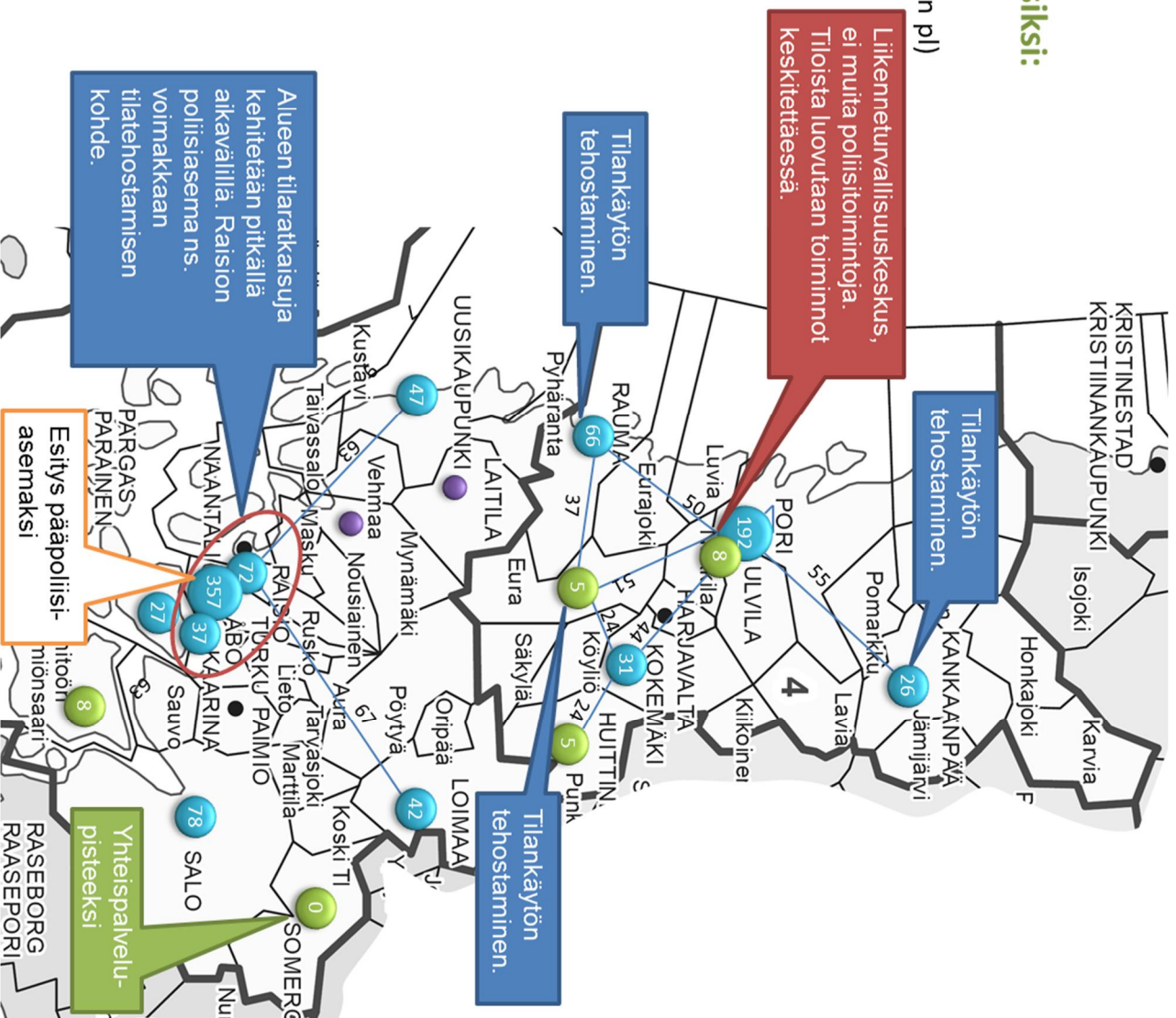
Nykyinen palveluverkosto ja luonnos esitettäväksi muutoksiksi:

Itä-Uudenmaan poliisilaitos
(nyk. Itä-Uudenmaan pl ja Keski-Uudenmaan pl)

Lounais-Suomen poliisilaitos
(nyk. Varsinais-Suomen pl ja Satakunnan pl)

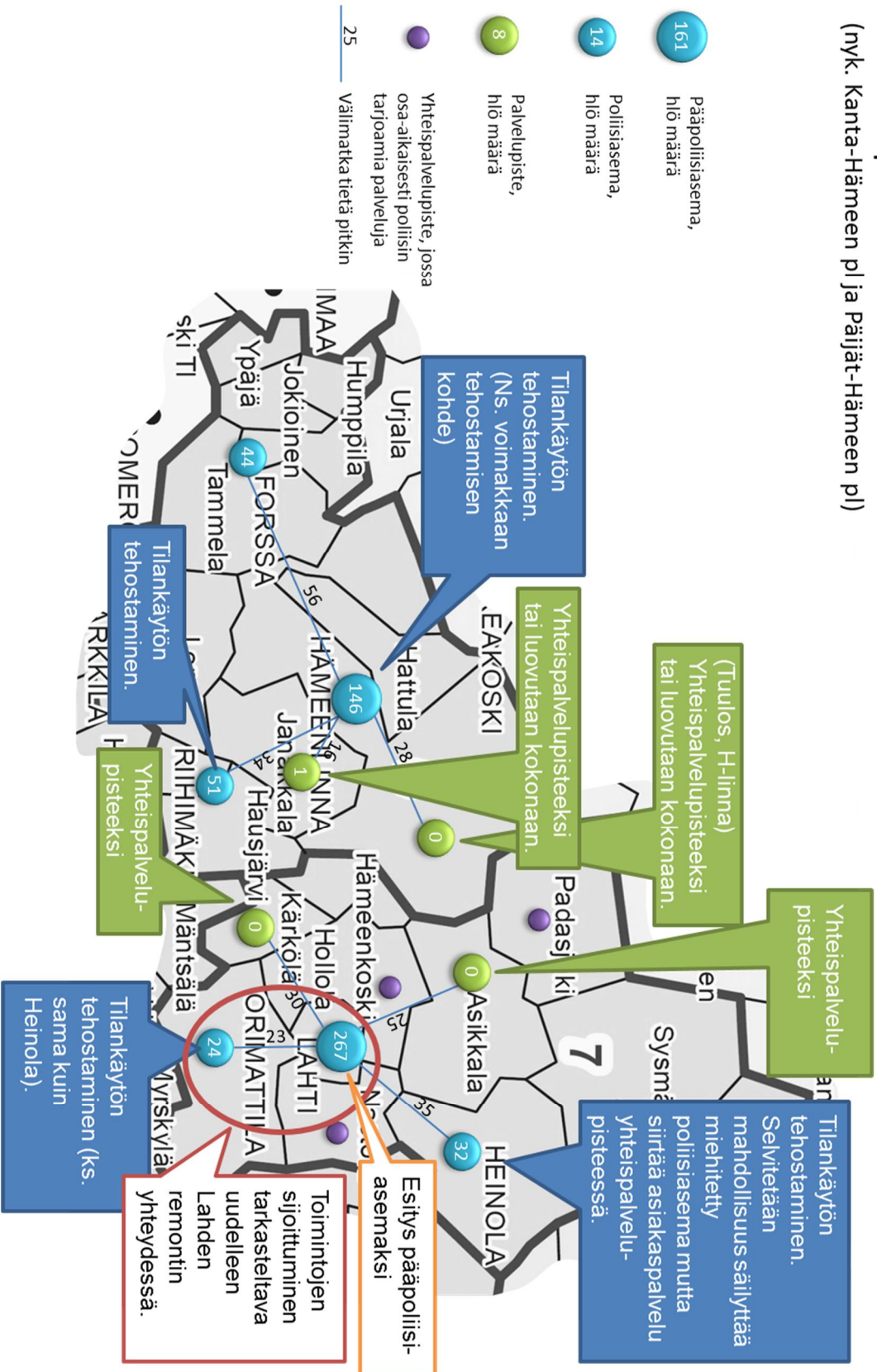
(nyk. Varsinais-Suomen pl ja Satakunnan pl)

Nykyinen palveluverkosto ja luonnos esitettäväksi muutoksiksi:

Hämeen poliisilaitos

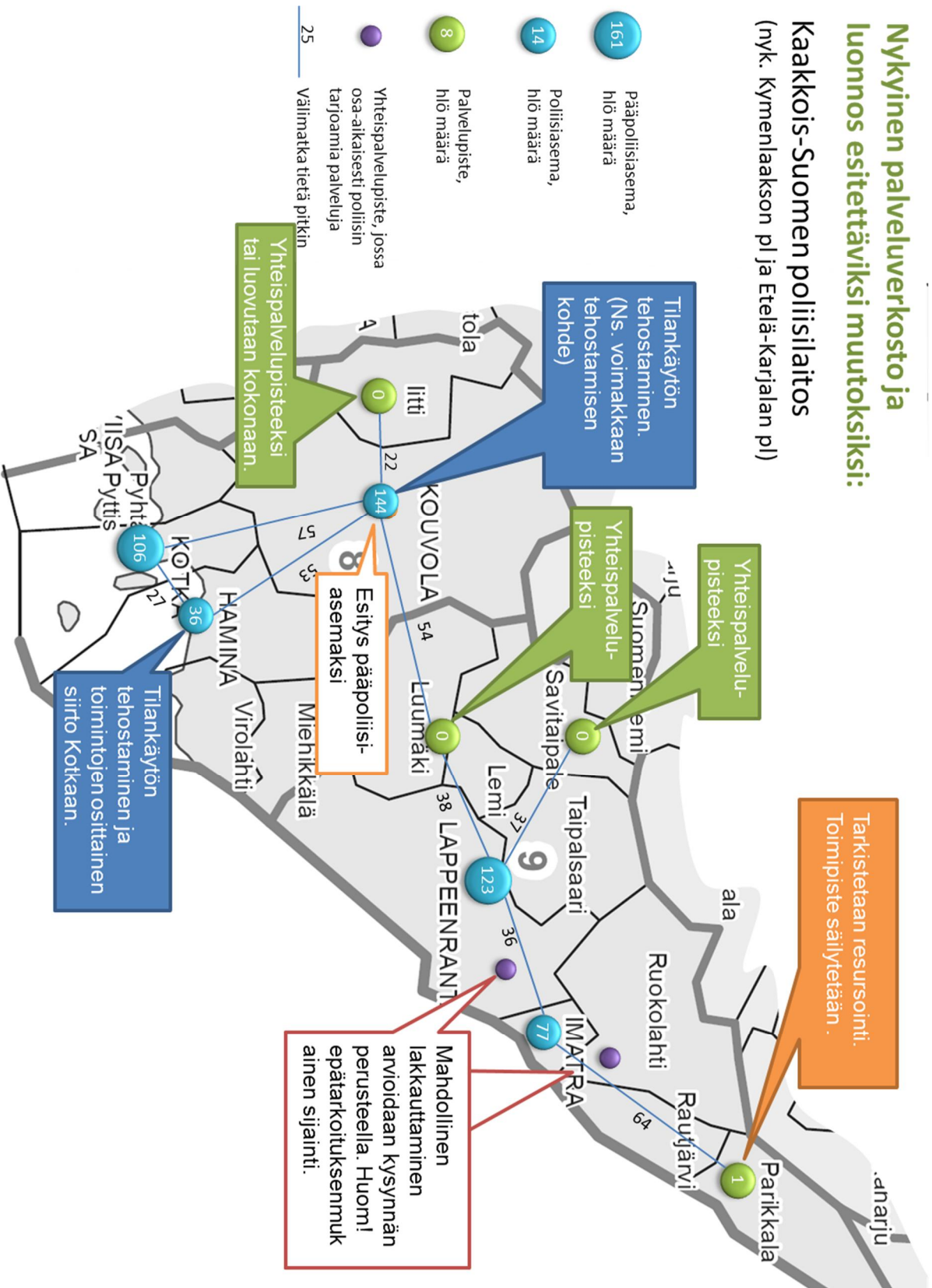
(nyk. Kanta-Hämeen pl ja Päijät-Hämeen pl)

Nykyinen palveluverkosto ja luonnos esitettäväksi muutoksiksi:

Kaakkois-Suomen poliisilaitos

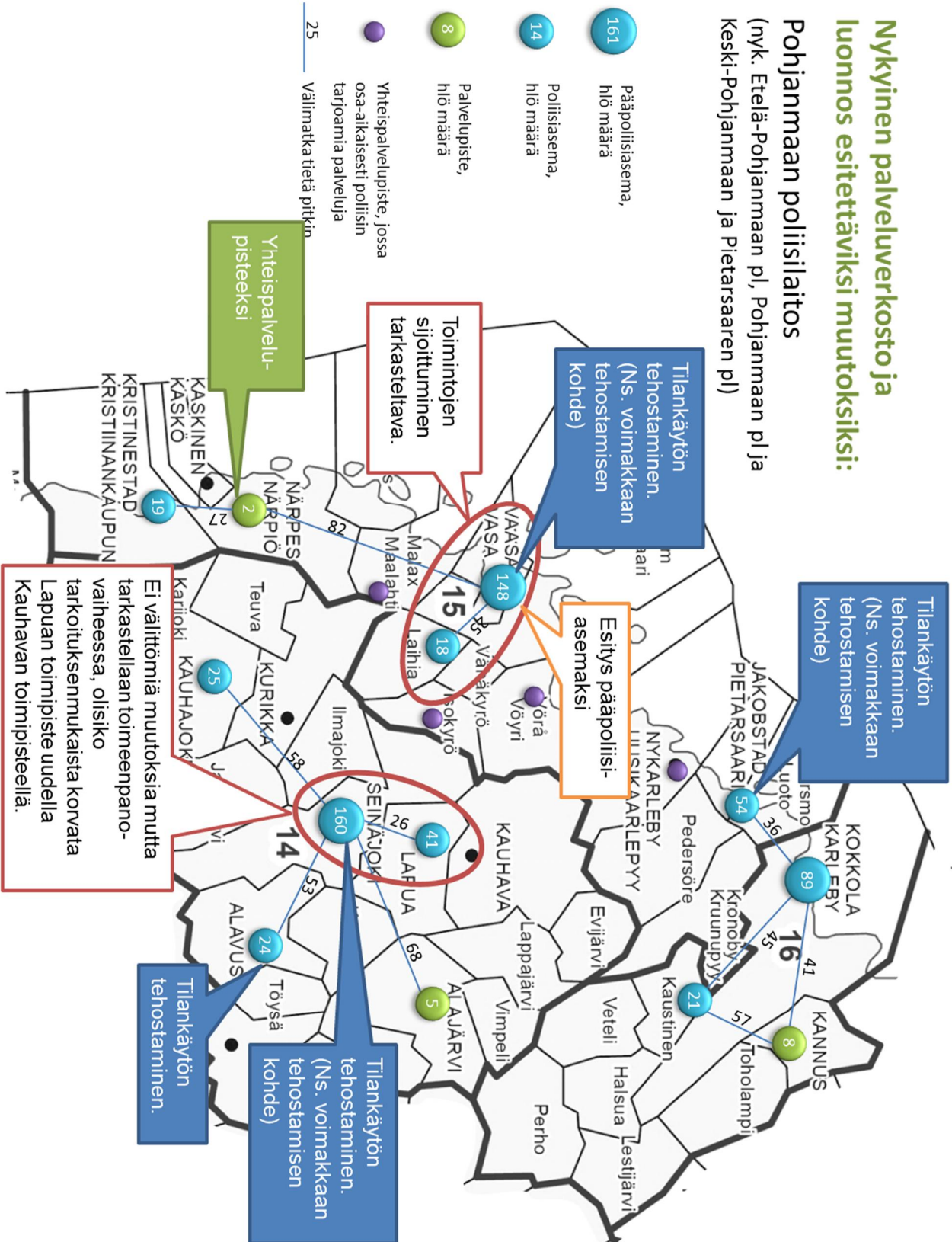
(nyk. Kymenlaakson pl ja Etelä-Karjalan pl)

Nykyinen palveluverkosto ja luonnos esitettäviksi muutoksiksi:

Pohjanmaan poliisilaitos

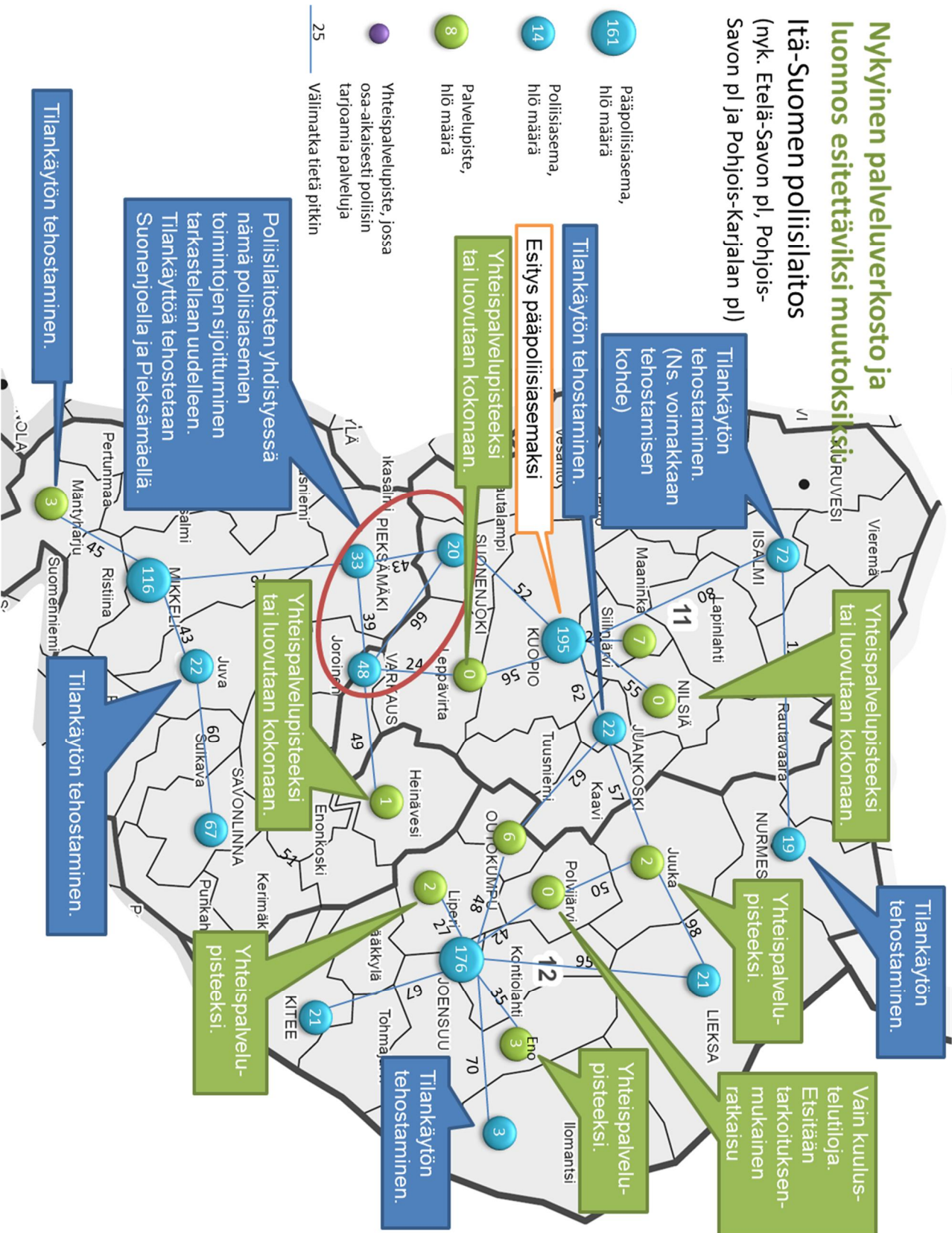
(nyk. Etelä-Pohjanmaan pl, Pohjanmaan pl ja Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren pl)

luonnos esitettäväksi muutoksiksi

(nyk. Etelä-Savon pl, Pohjois-

Savon pl ja Pohjois-Karjalan pl)

(nyk. Oulun pl, Koillismaan pl,
Kainuun pl ja Jokilaaksojen pl)

Liite 2: Yhteenveto poliisin palveluverkostoa koskevista lausunnoista

Annetut lausunnot internetissä: www.hare.vn.fi → Pora III → Asiakirjat

Lausuntopyyntö 4.12.2012

YHTEENVETO PALVELUVERKKOA KOSKEVISTA LAUSUNNOISTA

Poliisin hallintorakenneuudistuksen, Pora III, valtakunnallinen hanketyöryhmä on pyytänyt lausuntoa esitettävistä muutoksista poliisin palveluverkoston. Työryhmä on laatinut luonnoksen poliisin toimipisteiden sijoittumisen kriteereiksi ja kriteerien mukaisesta palveluverkostosta. Lausuntopyyntö lähetettiin niihin kuntiin, joissa kaavaillaan muutoksia poliisin palveluverkkoon, maakuntien liitoille sekä Valtiovarainministeriön kunta- ja aluehallinto-osastolle. Lausuntopyyntö lähetettiin myös tiedoksi kuntiin, joihin ei kaavailla muutoksia sekä tiedoksi Poliisihallitukseen ja poliisilaitoksille.

Kaiken kaikkiaan lausunnon antoi 120 kuntaa, mikä on 35,6 % kaikista Suomen kunnista. Muutoksen kohteena olevista kunnista lausunnon antoi 30 kuntaa eli 77 %. Maakunnittain koko Suomessa korkeimmat vastausprosentit olivat Etelä-Karjalassa (70 % kunnista vastasi), Kymenlaaksossa (57 %) sekä Kanta-Hämeessä ja Päijät-Hämeessä (55 %).

Yleisesti lausuntojen sisällöstä voidaan todeta, että lausunnoissa painottuivat etenkin huoli poliisipalvelujen riittävydestä ja erityiset muut poliisitoimintaan liittyvät näkökohdat (esimerkiksi pääpoliisiaseman sijoittuminen). Ryhmittelyssä vastustaminen/puoltaminen, erityiset palveluverkkoon liittyvät näkökohdat, yleinen huoli poliisipalveluista ja erityiset muut poliisitoimintaan liittyvät näkökohdat viimeksi mainitut erityiset poliisitoimintaan liittyvät näkökohdat olivat yksittäisenä ryhmänä useimmin mainittuina kaikkien kuntien lausunnoissa. Kaikkien kuntien lausunnoista 26,1 % sisälsi em. huomioita. Muutoksen kohteena olevista kunnista 59 % sisälsi em. huomiota. Käytännössä tässä yhteydessä esille nostettiin etenkin pääpoliisiaseman sijainti, sen uudelleen tarkastelu ja poliisiaseman sijoittaminen kunnan alueelle. Lisäksi huomiota kiinnitettiin mm. haja-asutusalueiden toimintavalmiuden säilyttämiseen ja yleiseen huoleen työpaikkojen valumisesta pois alueelta (Kouvola ja Vaala). Jyväskylä ja Uurainen ilmoittivat vastustavansa Keski-Suomen poliisilaitoksen yhdistämistä Pirkanmaan poliisilaitosalueeseen.

Yleinen huoli poliisipalvelujen saatavuudesta oli myös yleistä. Kaikista lausunnoista 21,4 % sisälsi jonkinlaisen huolenilmaisun poliisipalveluista. Muutoksen kohteena olevista kunnista peräti 56 % ilmaisi huolensa yleisestä poliisipalvelujen saatavuudesta. Eniten huolestuneita kuntia maakunnittain oli Lapissa, Etelä-Karjalassa, Pohjois-

Savossa ja Varsinais-Suomessa. Huolenaiheet liittyivät mm. palvelujen tason säilyttämiseen nykyisellä tasolla, harva-alueiden poliisipalveluihin, alueellisten yksiköiden asemaan ja ruotsinkielisiin poliisipalveluihin (Pietarsaari) sekä siihen että muodostettava organisointimalli on liian keskitetty (esim. Rautavaara, Päijät-Häme).

Kaikista kunnista 15 kuntaa vastusti esitettyjä muutoksia ja 47 kuntaa puolsi esitettyä muutoksia. Muutoksen kohteena olevista kunnista 9 vastusti ja 11 puolsi esitettyä muutosta. Vastustaminen kohdistui etenkin heikennykseksi koettuihin asioihin, esim. muutosta palvelupisteestä yhteispalvelupisteeksi. Samalla lähipalvelun säilyminen nähtiin tärkeänä. Puoltajat näkivät myönteisenä etenkin palvelujen säilymisen omalla lähialueella.

Palveluverkkoon liittyvistä huomioista korostettiin etenkin palvelurakenteen säilymistä vähintään nykytasolla. Perustettava yhteispalvelupiste ei tosiasiallisesti saa heikentää palveluja (ml. ruotsinkieliset palvelut). Myös kustannusten jakoon kuntien ja valtion välillä kiinnitettiin huomiota lähinnä siitä näkökulmasta, että kustannukset eivät saa jäädä kuntien harteille. Huomiota kohdennettiin myös siihen, miksi palveluverkkoa ei voida karsia joltain tietyltä alueelta. Osa kunnista näki yhteispalvelun myönteisenä mahdollisuutena, jota voi ja tulee edelleen kehittää. Myös informaatioteknologian käyttöön kiinnitettiin huomiota.

Maakuntien liitoista lausunnot saapuivat Hämeen, Varsinais-Suomen, Pohjois-Savon, Kymenlaakson, Pirkanmaan, Pohjanmaan, Kainuun, Etelä-Savon, Etelä-Karjalan, Lapin, Etelä-Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitoilta. Liittojen lausunnoissa esiintyi samoja teemoja kuin kuntien lausunnoissa. Yleisesti voidaan todeta, että maakuntien liittojen lausunnoissa keskityttiin oman alueen muutosehdotusten läpikäyntiin ja puolustettiin alueen palvelujen säilymistä. Keskeiseksi nähtiin poliisipalvelujen saatavuuden turvaaminen ja huolta kannettiin poliisipalvelujen riittävydestä. Useassa lausunnossa otettiin kantaa pääpoliisiasemien sijoittumiseen ja perusteltiin maakuntaliiton näkemystä sijoittamispaikasta.

Valtiovarainministeriön lausunnossa todetaan, että nykyinen yhteispalvelu ja valmisteilla oleva julkisen hallinnon yhteinen asiakaspalvelu on huomioitu esitysluonnoksessa hyvin. Kunta- ja aluehallinto-osasto katsoo, että poliisin palvelupisteverkon jatkovalmistelussa työryhmän tulisi kuitenkin esitettyä laajemmin tarkastella julkisen hallinnon yhteisen asiakaspalvelun tarjoamia mahdollisuuksia poliisin lupapalveluiden käyntiasiointikanavana myös niillä 109 paikkakunnilla, joissa poliisi on säilyttämässä oman palvelupisteensä valvonta- ja hälytystoiminnasta sekä rikostentorjunnasta johtuvien perusteiden. Asiakaspalvelu 2014 väliraportin johdosta annettavat poliittiset linjaukset yhteisen asiakaspalvelun jatkovalmistelusta tulee huomioida myös poliisin palvelupisteverkon jatkovalmistelussa.

Liite 3: Yhteenveto Poliisin tekniikkakeskusta koskevista lausunnoista

Annetut lausunnot internetissä: www.hare.vn.fi → Pora III → Asiakirjat

Lausuntopyyntö 21.12.2012

YHTEENVETO POLIISIN TEKNIKKAKESKUSTA KOSKEVISTA LAUSUNNOISTA

Poliisin hallintorakenneuudistuksen, Pora III, valtakunnallinen hanketyöryhmä pyysi lausuntoa Poliisin tekniikkakeskuksen, PTK:n, toimintojen uudistamisesta. Lausuntopyyntö koski sekä lausuntopyyntöön kirjattuja linjauksia että PTK:n toimintoja, kustannusrakennetta käsittelevää selvitystä. Selvityksen on laatinut Timo Kivistö Consulting. Lausuntopyyntö lähetettiin poliisilaitoksille, muille PTK:n asiakkaille, henkilöstöjärjestöille, PTK:lle ja PTK:n henkilöstöyhdistykselle. Lausuntoja saatiin määräaikaan mennessä 15.

Poliisin tekniikkakeskus yhtyy pääkohdiltaan esityksen tavoitteisiin mutta tekee useita toimeenpanovaiheissa huomioitavia täsmennyksiä ja esityksiä. Poliisin tekniikkakeskuksen mukaan selvityksessä on jätetty huomioimatta logistiset ja kaupalliset tarpeet. Lausunnossa todetaan, että Kouvolan toimitiloista luopumiseen sisältyy pitkän vuokrasopimuksen vuoksi merkittävä taloudellinen riski. Nettobudjetoinnista luopumisen todetaan tuovan säästöjä, mutta edellyttävän taloushallinnon järjestelmien räätälöintiä ylimenokaudella, joka puolestaan edellyttää resurssointia. Erityistä huomiota kiinnitetään huolelliseen suunnitteluun henkilöstön aseman turvaamiseksi, eikä selvityksen esityksiin olla tältä osin tyytyväisiä.

Poliisihallitus näkee kaikki esitetyt uudistamistoimet tarpeellisina ja tarkoituksenmukaisina. Poliisihallitus esittää kuitenkin runsaasti huomioita uudistumisen onnistumisen edellytyksistä. Uudistus edellyttää monelta osin materiaalihallinnon ja hankintatoimen selkeyttämistä ja vahvistamista. Sijoittamista Poliisihallitukseen tuetaan, mutta johtamisen rakenteisiin, toimivaltuuksiin ja budjetointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Kehittämishanke täytyy aikatauluttaa realistisesti ja muutosjohtaminen pitää resursoida.

Poliisilaitokset, jotka ovat merkittävin Poliisin tekniikkakeskuksen asiakas, suhtautuvat uudistukseen myönteisesti ja pitävät esitystä perusteltuna ja tarpeellisena. Uudistuksen nähdään tehostavan prosesseja ja mahdollistavan palvelun paranemisen ja hankintatoi-

minnan kehittymisen. Tarkastelunäkökulmaa toivottiin avattavaksi asiakas- ja palvelukysymyksien laajemmaksi. Erityisesti toivottiin turvallisuusviranomaisten yhteistyön tarkastelua. Lisäksi poliisilaitokset esittävät useita toimeenpanovaiheessa hyödynnettäviä yksityiskohtaisia huomioita. Kritiikkiä esitettiin selvityksen myymälätoimintaa koskeviin esityksiin.

Poliisiammattikorkeakoulu, jonka tiloissa toimii mm. poliisiopiskelijoita palveleva myymälä, ei pidä tarkoituksenmukaisena myymälän lopettamista. Myymälän lopettamista on vastustettu myös useat poliisilaitokset.

Poliisin tekniikkakeskuksen henkilöstö suhtautuu kriittisesti erityisesti lausuntopyynnön liitteenä olleeseen selvitykseen. Lausunnon mukaan selvityksessä puuttuu strateginen näkemys. Myös nykyisistä toimitiloista luopumisen onnistumista epäillään. Logistiikan osalta selvityksen ja lausuntopyynnön todetaan olevan ristiriitaisia. Henkilötyövuosi-vaikutukset tulisi tarkastella koko poliisihallinnon tasolla erityisesti virkavaateprosessin osalta. Nettobudjetoinnista luopuminen vaatii lisäselvitystä. Uuden yksikön tulisi olla henkilöstömitoitukseltaan esitettyä suurempi. Lisäksi kritisoidaan selvityksessä esitettyjä henkilöstöratkaisuja.

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto pitää uudistuksen tavoitteita oikeina. Esitettyjä keinoja, erityisesti ulkoistuksia, kuitenkin kritisoidaan. Henkilöstön asema tulee turva samoin periaattein kuin Pora III –hankkeessa muissa uudistuksissa.

Suomen poliisijärjestöjen liitto suhtautuu kriittisesti esitettyihin uudistuksiin ja pitää nykyistä järjestämistapaa perusteltuna lukuun ottamatta epätarkoituksenmukaista sijoitumista Kouvolaan.

Kouvolan kaupunki näkee uudistuksessa mahdollisuuden koota laajemminkin turvallisuusalan tuotantoa ja tuotekehitystä Kouvolan seudulle. Esitys koskee niin ajoneuvoja kuin automaattista liikenteen valvontaakin. Kaupunki tarjoaa yhteistyötä tilaratkaisujen selvittämisessä toimintojen säilyttämiseksi Kouvolaan.

Liite 4: Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnan kehittäminen –selvityksen tiivistelmä, Poliisihallitus, Tekniikan yksikkö 11.4.2011

[Kirjoittajien huomautus 7.2.2013: Tiivistelmän nykytilan analyysi perustuu vuoden 2011 tilanteeseen, jonka jälkeen Poliisin tekniikkakeskuksen toimintaa on uudistettu monilta osin. Tiivistelmässä esitetty vaihtoehto 2 on kuitenkin edelleen ajankohtainen.]

Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnan kehittäminen Poliisihallitus, Tekniikan yksikkö 11.4.2011

Tiivistelmä

Tässä luvussa esitetään tiivistelmä Poliisihallituksen asettaman PTK-selvityshankkeen tuloksista. Tarkempi kuvaus hankkeen tehtävistä ja asettamisesta löytyy luvusta 2. Tiivistelmässä on esitetty työryhmän keskeisimmät havainnot ja johtopäätökset suoritettujen selvitysten pohjalta. Poliisihallitus ohjaajana, PTK:n asiakkaat sekä PTK:n henkilökunta näkivät kehittämistarpeita viraston nykyiseen tilanteeseen verrattuna.

Henkilöstö löysi vahvuuksia viraston erikoisosaamisesta, toimialatuntemuksesta sekä omasta motivaatiostaan. Kehittämiskohteina nähtiin viraston johtamiseen ja esimiestyöskentelyyn liittyvät seikat. Lisäksi henkilöstön tehtävät ja toimenkuvat koettiin osittain epäselviksi ja tarkempaa määrittelyä kaivattiin. Viraston sisäinen tiedonkulku vaatii henkilöstön mielestä selkeyttämistä samoin kuin Poliisihallituksen ohjeiden sisäinen viestintä ja yhdenmukainen tulkinta. Tuotekehitykseen ja asiakasviestintään tulisi henkilöstön mielestä panostaa aktiivisesti. Verkkokauppa nähtiin mahdollisuutena, jonka kehittämisestä puuttuu kuitenkin strategia.

Asiakastyytyväisyyskysely suoritettiin konsultin (AddValue Oy) avustuksella verkkokyselynä. Joka viides vastaaja on täysin tyytyväinen PTK:n toimintaan - kolmannes tyytymättömiä. Yleisjohto on tyytyväisin PTK:n toimintaan, hankinnoista vastaavat olivat kriittisimpiä. Tuloksen mukaan kaikkein kriittisin arvio tuli ohjaavan viranomaisen eli Poliisihallituksen edustajilta. Tätä tulosta saattaa vääristää jonkin verran havaittu virhe vastaajien ilmoittamassa organisaatietiedossa.

PTK:n toiminta ei näyttäisi vastaavan asiakaskunnan odotuksia. Palveluketjun toimivuuteen viraston ohjauksesta asiakkaalle suoritettavaan lopputuotteen toimitukseen olisi

hyvä saada läpinäkyvyyttä ja tarkemmin sovittuja menettelytapoja. Erityistä arvostelua vapaamuotoisissa kommentteissa sai PTK:n johtaminen.

Asiakastyytyväisyyskyselyn perusteella suoritettuja johtopäätöksiä:

- PTK:n tulisi yhdessä ohjaavan viranomaisen kanssa määritellä toimintansa strategiset suuntaviivat ja toiminnalliset menettelytavat, sekä tarkastella ja kehittää sisäisten prosessiensa toimintaa ja laatua.
- Kehittämismahdollisuutena tulisi nähdä PTK:n tuoman lisäarvon kiristaminen ja kehittäminen, brändin luominen ja asiakasviestinnän kehittäminen.

Tavoitetilatutkimuksella selvitettiin, miten Poliisihallituksen, poliisilaitosten ja valtakunnallisten yksiköiden sekä PTR- viranomaisten keskeiset päätöksentekijät arvioivat PTK:n roolia, tehtäviä ja toimintatapaa. Tutkimus suoritettiin verkkokyselynä sekä henkilökohtaisin haastatteluin.

65% vastaajista koki PTK:n toiminnan heikentyneen vuoden aikana. Vain joka kymmenes vastaaja on täysin tyytyväinen PTK:n toimintaan – viidennes tyytymättömiä. Erityisesti poliisihallituksen arviot ovat erittäin kriittisiä. PTK:n alueellistaminen on täyttänyt kohtalaisen heikosti poliisihallituksen ja hankinnoista vastaavien odotuksia.

PTK:n asiakasviestintä sai keskimäärin kaikkein huonoimman arvion kattavasti kaikilta vastaajilta. Huomattavaa on, että myös PTK:n oma henkilökunta oli vahvasti sitä mieltä että tiedottamisen taso ei ole riittävä. Kaikkein tyytyväisimpiä olivat poliisiyksiköt ja hankinnoista vastaavat, mutta heidänkin arvionsa jäivät kohtalaiselle tai heikolle tasolle (n.35 % tyytyväisiä).

Poliisilla ja muilla viranomaisilla on selkeä positiivinen odotusarvo PTK:n toimintaa kohtaan. Yksikkö nähdään merkittävässä roolissa poliisin materiaalihallinnon toimijana. Mahdollisuuksina nähdään selkeämpi roolin ja vastuun otto sekä asiantuntijuuden kasvattaminen edelleen niin substanssi kuin mm. kilpailuttamis- ja hankinta-asioissa. Myös useampi vastaaja näkee toiminnan laajentamisen muiden turvallisuusviranomaisten suuntaan mahdollisuutena. Vastaajat näkevät selkeänä mahdollisuutena PTK:n uudistumisen ja kehittymisen sekä henkilökunnan osaamisen ja ammattitaidon ylläpidon ja edelleen kehittämisen.

Tavoitetilakyselyn perusteella tehtyjä johtopäätöksiä:

Toiminnan kokonaislaatu:

- PTK:n johtaminen ja ohjaus on järjestettävä siten, että Poliisihallituksen ja asiakkaiden luottamusta vahvistetaan

- PTK:n on luotava toimintansa strategiset tavoitteet yhteistyössä Poliisihallituksen kanssa siten, että niihin voidaan sitoutua ja niistä voidaan viestiä koko poliisihallintoon
- Asetettujen strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi on luotava selkeät kehittämistoimenpiteet

Asiakkaalle tuotettu arvo:

- PTK:n tulee ottaa roolinsa poliisin ja muiden turvallisuusviranomaisen osaamiskeskuksena ja materiaalitavaratalona
- Toiminta on priorisoitava Poliisihallituksen linjausten mukaisesti siten, että poliisin palvelut turvataan ensisijaisesti.
- PTK:n nettobudjetoidun tuloksen käytöstä on sovittava menettelytavat.

PTK:n kyvykkyydet ja yhteistyösuhteiden kehittäminen:

- PTK:n on määrätietoisesti ryhdyttävä kehittämään brändiään ja asiakasviestintäänsä päätettyjen strategisten linjausten mukaisesti ohjaavien viranomaisten ja asiakaskunnan positiivisten mielikuvien vahvistamiseksi
- Henkilökunnan asiantuntemuksen säilyttäminen ja kehittäminen tulee ottaa selkeäksi osaksi henkilöstöpolitiikkaa

PTK:n In House aseman arvioinnissa työryhmä päätyi esittämään:

- PTK voi toimia hankintalaissa tarkoitettuna sidosyksikkönä suhteessa kaikkiin budjettitalouden piirissä oleviin valtion virastoihin.
- Muut turvallisuusviranomaiset, kuten esimerkiksi kunnalliset pelastusorganisaatiot, edustavat niin pientä osaa PTK:n myynnistä, että ne joka tapauksessa sijoittuvat turvallisesti siihen 10 prosentin marginaaliin, joka tavallisen tulkinnan mukaan voidaan In House-asemaa rikkomatta suunnata oman sidosalueen ulkopuolelle.
- Asian selvittämistä täytyy jatkaa ja ohjeistaa asia ainakin SM:n hallinnonalalla tarkemmin siten, että PTK voi antaa henkilöstölleen selvät toimintaohjeet eri tilanteissa.
- Lopullisen toiminta-alueen ja asiakaspriorisoinnit päättää kuitenkin PTK:n omistajana Poliisihallitus omien intressiensä näkökulmasta.

PTK:n hinnoittelua tarkastellessaan työryhmä suosittelee:

- Palvelukeskusten tapaan PTK:n ja asiakasviraston välillä tehdyssä palvelusopimuksessa tulisi mainita, että palvelun toimittaja hinnoittelee palvelut valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetyllä julkisten suoritteiden omakustannusarvoperiaatteella.

- Kustannusjaottelun nykyistä täsmällisempi kohdistaminen palveluille ja tuotteille voitaisiin toteuttaa toimintolaskennan menetelmiä soveltaen.
- Poliisihallinnon ulkopuolisen asiakkaan hinnoittelun tulisi pääsääntöisesti jatkossakin olla sama kuin poliisihallinnolle. Asia voitaisiin mainita PTK:n materiaaliohjeessa sekä kaikissa palvelusopimuksissa.
- Poliisihallituksessa tulisi määritellä substanssiyksiköiden ja tekniikan yksikön keskinäinen yhteistoiminta ja vastuut PTK:n suhteen tarkemmin.
- Materiaalityöryhmiin liittyvä ohjausprosessi tulisi ohjeistaa tarkasti.

PTK:n organisointiin ja prosessien kehittämiseen työryhmä esitti ehdotuksensa.

Esitykset sisältävät uusia tehtäviä ja lisärekrytoitejakin. Pääsääntöisesti nämä uudistukset on tarkoitus toteuttaa täyttämällä avoimet virat sekä henkilöstöä uudelleen kohdentamalla sisäisin haurin ja toimenkuvia tarkistamalla:

- Laatujärjestelmä siihen kuuluvine prosessijohtamisen menetelmineen tulisi luoda ja ottaa käyttöön mahdollisimman pian.
- Henkilöstön osaaminen ja kyvyt tulee täysimääräisesti hyödyntää ja henkilöstöä on tavoitteellisesti tuettava itsensä kehittämisessä.
- Tutkimuksen ja tuotekehityksen roolia tulisi kasvattaa ja se tulisi voimakkaasti tuoda esiin PTK:n brändissä.
- Logistiikkaketju ja sen alaprosessit pitäisi määritellä ja kuvata. Logistiikkatiimin vastuuta pitäisi lisätä.
- Hankintatoimisto tai vastaava kokoonpano pitäisi perustaa ja sille antaa riittävät resurssit.
- Asiakastiedottaminen ja asiakasyhteistyö pitäisi käynnistää ja resursoida. Toiminnasta vastaisi asiakasyhteyshenkilö.
- Teknistä tuotantotyötä tekevät henkilöt olisi syytä koota yhtenäiseen johtoon ja heidän työpanoksensa olisi tuotteistettava. Olisi luotava uusia asiantuntija- ja elinkaarenhallintapalvelujen tuotteita, joihin painopiste lähivuosina siirrettäisiin.

Kilpailuttaminen ja hankinta on PTK:n ydintehtävää, ja sitä on syytä kehittää.

Johtopäätöksinä työryhmä esittää:

- On luotava erityinen hankintaorganisaatio, joka hoitaa kilpailutukset ja sisäisen hankinnan sekä kykenee ottamaan vastaan ulkopuolelta tulevia toimeksiantoja.
- Hankkijoiden työtehtävät pitää irrottaa logistiikka- ja muista varastotoiminnoista.

Toimitukset ja myymälöiden toiminta:

- Asiakkaat ovat varsin tyytyväisiä myymälöiden toimintaan.
- Asiakaspalvelun tehtäväjakoa ja vastuita mm. tuoteneuvonnan, puhe-
linmyynnin ja verkkokaupan hoitamisen suhteen tulisi määritellä tar-
kemmin.
- Toimitusketjun puutteita tulisi tarkastella asiakaspalautteen perusteella.
Tiedottamista toimitusaikatauluista pitää lisätä huomattavasti esimer-
kiksi erityisenä internetpalveluna.
- Verkkokaupan asiakastietojen henkilötunnukset on korvattava käyttä-
jätunnuksilla.
- Verkkokaupan tuotetietoja, tuotteiden kuvia ja sivuston loogisuutta pi-
tää kehittää huomattavasti. Kehittämistä varten on perustettava erityi-
nen käytettävyyshankke.

PTK:n varastojen ylläpito ja kehittäminen:

- Jeeves-järjestelmän mahdollisuudet varastohallintaan pitäisi hyödyn-
tää paremmin.
- Logistiikka-alan koulutuksen saaneille työntekijöille ja koko logistiik-
kaorganisaatiolle on annettava enemmän vastuuta.
- Varastohallintaa olisi kehitettävä mm. ABC-analyysin perusteella. A-
tuotteita olisi seurattava huolellisemmin. D-tuotteiden sekä osittain
myös C-tuotteiden varastoinnista olisi pääosin luovuttava.

Esitykset PTK:n kehittämisvaihtoehtoiksi:

Vaihtoehto 1 - Viraston palvelukonseptin kehittäminen (kappale 5.1)

PTK:n nettobudjetoitu virastomalli sekä nykyinen asema Poliisiorganisaatiossa säilyte-
tään.

Asiakkaan tarpeet tunnetaan ja otetaan toiminnassa huomioon nykyistä paremmin. Ta-
voitteena tulee olla että asiakkaat kokevat PTK:n luotettavana yhteistyökumppanina,
joka on toimialansa huippuasiantuntija. Säännöllinen asiakasviestintä sekä vuorovaiku-
tus omistajien ja asiakkaiden kanssa on järjestetty niin strategisella kuin operatiivisella-
kin tasolla. Sisäiset prosessit on tunnistettu ja kuvattu riittävällä tarkkuudella. Toiminta
on organisoitu vastaamaan toiminnallisia tarpeita; toimenkuvat ja roolit ovat selkeyty-
neet. Johtajuus on laadukasta ja luotettua.

PTK:n palvelukonseptin kehittäminen voidaan aloittaa välittömästi kehittämisraportissa
mainittujen strategisten periaatteiden sekä vahvistetun liiketoimintasuunnitelman (kts
luonnos liite 4) linjausten mukaisesti. Yksityiskohtaisesti toimenpiteistä sovitaan erik-
seen päivittämällä PTK:n tulossopimus sekä käynnistämällä toimenpiteet esimerkiksi
seuraavassa kappaleessa esitetyn toimenpidelistan mukaisesti.

Tämä kehittämisvaihtoehto on mm. toiminnan organisoinnin ja henkilöstöjärjestelyiden suhteen lähes riskitön. Myöskään taloudelliset vaikutukset eivät merkittävästi poikkea nykyisestä kustannusrakenteesta. Työryhmän arvion mukaan jonkin asteisia kustannussäästöjä on toiminnan kehittämisellä ja optimoinnilla saatavissa aikaan, mutta mitään radikaalia muutosta taloudellisuuteen ei ole odotettavissa.

Taloudellisten vaikutusten analysointi jäi aikataulu- ja resurssisyyistä pinnalliseksi. Kuitenkin näyttäisi olevan yksiselitteisen selvää, että virastomallisena materiaalitoimittajana ja ”kauppiaana” PTK ei koskaan pysty kilpailemaan yksityisten toimijoiden tuotteiden kustannusvastaavuuden ja edullisuuden kanssa. PTK:n kiinteitä kuluja (mm. virastomallin edellyttämä hallinto ja toimitilasopimus) ei pystytä sopeuttamaan esitetyllä toimintamallilla.

Vaihtoehto 2 - Muutos integraattoriksi (kappale 5.2)

PTK:n nykyinen asema ja palvelumalli kyseenalaistetaan.

PTK muuttaa tuotantomallisen toimintansa poliisin ja muiden viranomaisten hankintapalveluita tuottavaksi integraattoriksi, jolloin tuotannollisesta toiminnasta luovutaan ja siirrytään palveluiden hankkijaksi ja välittäjäksi. PTK toimii **hankkijana, testaajana, hyväksyjänä ja toimitusintegraattorina**. Lisäksi tarjotaan poliisin ja muiden viranomaisten välineisiin, varusteisiin ja materiaaliin liittyviä **asiantuntijapalveluita**.

Tämän mallin toteutuessa PTK:lla olisi entistä parempi mahdollisuus keskittyä asiantuntijuuteen sekä vastuullaan olevien tuotteiden, materiaalien ja palveluiden kilpailutuksiin, hankintoihin sekä laadun tarkkailuun ja ylläpitoon. Välitettävien tuotteiden ja materiaalien ”PTK-kate” kävisi tarpeettomaksi ja asiakkaat kokisivat saavansa tuotteensa kilpailukykyisin hinnoin. Poliisihallitus rahoittaisi PTK:n integraattoripalvelutoiminnan vuosittain tehtävin palvelusopimuksin, jolloin pääosa kustannuksista kohdistuisi henkilöresurssin ylläpitoon sekä kiinteisiin kustannuksiin. Esitetyn mallin toteutuessa tulee kiinteiden kustannusten osalta tarkastella PTK:n toimitilatarve.

Edellä kuvatussa mallissa liiketoimintariski siirtyisi PTK:lta ulkoisille palvelun- ja tavaran toimittajille. Malli ei kuitenkaan ole ongelmaton. Haasteita ja riskejä sisältyy mm. henkilöstöjärjestelyiden toteuttamiseen, uuden toimintamallin jalkauttamiseen sekä kiinteiden kustannusten karsimiseen (kts. toimitilajärjestelyt). Esimerkiksi myymälöiden toiminnan lakkaaminen merkitsisi todennäköisesti palvelutason heikkenemistä virkaväestöiden ja voima- ja suojavälineiden osalta.

Esitetyn mallin toteuttamiskelpoisuus tulee tarkastella lähemmin mm. toiminnallisten analyyysien ja taloudellisten laskelmien avulla.

Selvitystyön perusteella Poliisihallitus päättää kehittämislinjauksista. Mahdollisten kehittämissuunnitelmien käynnistyessä tarvitaan selvityshankkeen aikana käynnistyneen henkilöstötyöryhmän aktiivista mukana oloa.

Helsingissä 18.4.2011

Markku Palsio

Heikki Riippa

Risto Laine

Liite 5: Timo Kivistö Consulting Oy:n selvitys Poliisin tekniikkakeskuksesta 14.12.2012

Poliisin tekniikkakeskuksen strategia

Timo Kivisto Consulting Oy

Timo Kivistö
14.12.2012

Sisältö

1.	Tausta	55
2.	Toimeksiannon tavoitteet.....	55
3.	Nykytoiminnan organisaatiomuoto	56
4.	Nykytoiminnan kuvaus kokonaisuutena	57
5.	Materiaalihallinnon kokonaisuus koko poliisissa	58
6.	PTK:n asiakaskunta.....	59
7.	PTK:n asiantuntijapalvelut	59
8.	Materiaalipalvelut	61
8.1.	Kokonaisuus	61
8.2.	Myymälät.....	62
8.3.	Kuusankosken logistiikkatoiminnot.....	62
8.4.	Hankinta	63
9.	Ajoneuvopalvelut	63
10.	Asiakastytytyväisyyskysely	63
11.	Sidosryhmähaastattelut	67
11.1.	Sisäasiainministeriön poliisiosasto ..	67
11.2.	Poliisihallituksen tekninen yksikkö ..	67
11.3.	Helsingin poliisilaitos ..	68
11.4.	Oulun poliisilaitos ..	68
11.5.	Liikkuva poliisi ..	70
12.	Henkilöstökysely ja työpaja	71
12.1.	Henkilöstökysely ..	71
12.2.	Työpaja ..	71
13.	PTK:n uusi toimintamalli	71
13.1.	Linjauksen lähtökohta ..	71
13.2.	Organisaatio ..	72
13.3.	Insinööritoimisto elinkaaripalveluille ..	72
13.4.	Hankinta ..	72
13.5.	Materiaalipalvelut ..	73
13.6.	Uuden toimintamallin taloudelliset vaikutukset (alustava) ..	74
14.	Mahdollisuus ulkopuoliseen rahoitukseen	75
15.	Henkilöstön sijoittuminen.....	76
15.1.	Kokonaisuus ..	76
15.2.	Poliisilaitosten tukipalveluyksikkö Kaakkois-Suomessa ..	76
15.3.	Ajoneuvovarustelun liikkeenluovutus Kouvolassa ..	77
16.	PTK:n uuden toimintamalli tarkemmin kuvattuna.....	77
16.1.	Materiaalipalvelut ..	77
16.2.	Insinööritoimistopalvelut ..	78
16.3.	Hankinta ..	79
17	Taloudellinen ohjausmalli.....	79
18.	Alustava käyttöönottosuunnitelma.....	79

1. Tausta

PORA III –hanke sisältää poliisin hallintorakenteen kehittämistä ja poliisilaitosten lukumäärän vähentämistä sekä toiminnan tehostamista kuitenkin pitäen tavoitteena poliisien lukumäärän säilyttämistä nykyisellään.

Alueellistamispäätös tehtiin vuonna 2005, jolloin sijaintipaikaksi määriteltiin Kouvolan talousalue. Suunnittelupäätös ei sisältänyt muita linjauksia esimerkiksi henkilöstön määrän suhteen.

Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnasta tehtiin kehittämisraportti vuonna 2011, jossa toimintaa tarkasteltiin kahdesta näkökulmasta, toisaalta nykytoiminnan kehittämisen näkökulmasta ja toisaalta kyseenalaistamalla nykytoiminta. Kyseisessä raportissa ei otettu kantaa taloudellisiin tunnuslukuihin.

Poliisin tekniikkakeskuksen toimintaa ohjaa poliisin hallintolaki 110/1992, joka sanoo nyky muodossaan:

13 § (2.2.2007/100)

Poliisin tekniikkakeskus

Poliisin tekniikkakeskuksen perustehtävänä on hankkia, ylläpitää ja kehittää poliisin kalustoa, välineitä ja varusteita.

Poliisin tekniikkakeskus voi hankkia, ylläpitää ja kehittää myös muiden valtion ja kunnan turvallisuusviranomaisten kalustoa, välineitä ja varusteita sekä muidenkin valtion ja kunnan viranomaisten turvakalustoa, -välineitä ja -varusteita.

Jos viranomaisjärjestelmään liittyvä julkinen hallintotehtävä on annettu muulle kuin viranomaiselle, Poliisin tekniikkakeskus voi hankkia, ylläpitää ja kehittää myös tällaisen tehtävän hoitamiseen liittyvää kalustoa, välineitä ja varusteita.

2. Toimeksiannon tavoitteet

Toimeksiannon tavoitteena on kartoittaa Poliisin tekniikkakeskuksen palvelutuotannon tehostamisen mahdollisuudet ja niistä saavutettavat kustannushyödyt. Tavoitteena on saada puolueeton ammatillinen näkemys ja kehitysehdotus kustannusvaikutuksineen ja säästöineen/toiminnan tehostumisineen. Tarkasteltavat osa-alueet valitaan palvelutuotannon tehostamisen ja logistiikan virtaviivaistamisen alueilta.

Suoritettavaan arviointiin ja tarkasteluun voidaan valita mm. seuraavia toiminnan osa-alueita ja kohteita:

Palvelutuotannon tehostaminen:

- Ajoneuvotoimitusten ulkoistamisen jatkaminen
- Virka-asehuollon ulkoistaminen
- Automaattisen liikenteenvalvonnan valvontapisteiden tarkastusten ulkoistaminen
- Varastopalveluiden osittainen ulkoistaminen
- Jälkikäsittelypalveluiden ulkoistaminen
- Kiinteiden myymälöiden toiminnan siirtäminen verkkokauppaan ja monikanavaisen asiakaspalvelun kehittäminen
- Muun huoltotoiminnan puitesopimusten luominen
- Hansel puitesopimusten hyödyntäminen huolto/korjaustoiminnassa sekä oman kilpailutuksen kautta kattavan huolto/korjausverkoston aikaansaaminen valtakunnallisesti
- Kustannustehokkuuden (mm. logistiset pullonkaulat ja riskit) huomioiminen suunnittelussa
- Asiakaspalvelutasojen ja palvelukriteereiden määrittely

Logistiikan virtaviivaistaminen

- Ajoneuvovarustelun, toimitusten ja jälkikäsittelyn (ml. huutokaupat) yhdistäminen samalle toimittajalle
- Tehdastoimitusten lisääminen (pl. loppukäyttäjäsertifikaatin, EUC, alaiset tuotteet)
- Materiaalivalintojen huomioonottaminen tuotesuunnittelussa
- Verkkokaupan ja toiminnan ohjausjärjestelmän kehittäminen ja integroitavuuden varmistaminen
- Varastotoiminnan keskittäminen ja osittainen ulkoistaminen
- Kuljetuspalveluiden kilpailuttaminen ja konseptoiminen

Selvitystyön tuloksena on saatava konsulttiarvio saavutettavista toiminnan hyödyistä ja ennen kaikkea vertailu kustannusvaikutuksista ja -säästöistä nykytoimintaan nähden. Edellisten pohjalta pyydetään konsultin arvio vaihtoehtoisiksi rahoitus-, toiminta- ja organisaatiomalleiksi. Konsultin esittämissä ratkaisuvaihtoehtoisissa on otettava huomioon Poliisin tekniikkakeskuksen alueellistamispäätöksen vaikutukset.

3. Nykytoiminnan organisaatiomuoto

Nykyinen toiminta on organisoitu nettobudjetoituun yksikköön. Hallinnollisena organisoititapana se on virasto-organisaation ja liikelaitoksen välimuoto. Nettobudjetointi antaa jonkin verran taloudellista liikkumavaraa yksikölle. Ylempi hierarkiataaso, tässä tapauksessa poliisihallituksen tekninen yksikkö asettaa tavoitteet PTK:n toiminnalle.

4. Nykytoiminnan kuvaus kokonaisuutena

Poliisin tekniikkakeskus on organisoitu neljään osastoon: hallinto, ajoneuvopalvelut, materiaalipalvelut ja asiantuntijapalvelut. Vuoden 2011 (virveoikaistussa) tuloslaskelmassa tuotot ja kulut ovat jakaantuneet seuraavalla tavalla:

	Hallinto	Ajoneuvo- palvelut	Materiaali- palvelut	Asiantuntija- palvelut	Yhteensä
Toiminnan tuotot	13 587	10 504 968	6 716 464	1 577 834	18 812 852
Muuttuvat mat		6 082 612	4 915 700	45 580	11 043 891
Varaston lis/väh		13 010	371 256	0	384 266
Muut materiaalit	31 540	4 321	6 684	9 662	52 209
Henkilöstökulut	375 997	561 949	589 244	559 258	2 086 449
Toimitilavuokrat		283 880	485 913	92 186	861 979
Muut vuokrat	6 951	6 972	13 423	5 489	32 835
Palvelut muuttuvat		2 957 827	112 742	431 878	3 502 446
Palvelut muut	111 007	30 595	53 506	136 491	331 600
Muut kulut	14 865	9 020	16 423	70 458	110 765
Valmistever lisäys		-4 927		0	-4 927
Sisäiset kulut				5 441	5 441
Poistot	7 849	6 243		0	14 092
					0
Jäämä I	-534 622	553 465	151 573	221 390	391 807
Jäämä I %		5,27 %	2,26 %	14,03 %	2,08 %
Jäämä ilman vmuutos	-534 622	561 548	522 829	221 390	771 145
HTV	6,83	10,93	17,09	9,29	44,14
Hallinnon jyvitys		156 618	244 886	133 118	
Omakustannus		10 100 037	6 438 521	1 489 562	
Kerroy (omakustannus)		1,12	1,28		
Kerroy (myyntihinta)		1,16	1,34	1,14	
Kate / jalostuskulut		0,622	0,449	0,252	

Vuonna 2011 virvepalvelut laskutettiin läpilaskutuksena Poliisihallinnolle. Tämä toiminto on poistunut vuoden 2012 alusta lähtien.

Taulukkoon on laskettu myös omakustannushinta, johon on laskettu muuttuvat materiaalit ja muuttuvat palvelut. Tätä voidaan verrata muihin organisaatioihin lähinnä materiaalipalveluiden osalta.

Toinen vertailuluku on myyntihintakerroin, jossa omakustannuksen päälle on laskettu myyntikate. Tämän määrittely on ohjausyksiköllä, jonka päätöksillä PTK tuottaa voittoa 771.000 euroa. Tämän voitto on poliisin sisäistä rahaa, mutta jonka poliisilaitoksen maksavat omista käyttörahoistaan osana PTK:lta ostettuja palveluita.

Materiaalipalveluissa omakustannuksen lisä on 28%, kun esim. sairaaloiden omassa materiaalipalveluissa päästään n. 15%:iin. Toinen vertailukohta tälle on, millä kustannuksella toimittaja voi toimittaa sen asiakkaille, varsinkin kun poliisilaitoksen ovat eri kiinteistössä kuin varasto.

5. Materiaalihallinnon kokonaisuus koko poliisissa

Asiakasryhmä	Lukumäärä	Arvo	Kustannus	Kate
Haltik	6	197 713,45	104 569,48	93 143,97
Henkilöasiakkaat	4675	186 701,30	150 127,28	36 574,02
Hätäkeskuslaitos	17	48 231,02	36 016,09	12 214,93
Kunta tai kuntayhtymä	15	7 987,03	8 959,26	-972,23
Muut	13	128 549,09	97 718,39	30 830,70
Oikeuslaitos	12	8 804,15	7 135,99	1 668,16
Pelastuslaitos	6	13 224,63	9 976,36	3 248,27
Poliisi, Keskusrikospoliisi	15	359 689,58	332 601,19	27 088,39
Poliisi, Liikenneturvallisuuskeskukset	7	6 690,06	4 777,84	1 912,22
Poliisi, Liikkuva poliisi	32	1 405 149,35	1 245 322,67	159 826,68
Poliisi, Poistettavien poliisiautojen	1	134 635,00	32 315,52	102 319,48
Poliisi, Poliisiammattikorkeakoulu	5	1 067 606,86	853 385,08	214 221,78
Poliisi, Poliisihallitus	29	8 008 304,36	7 007 718,97	1 000 585,39
Poliisi, Poliisikoulun oppilaskunta	1	705,33	529,28	176,05
Poliisi, Poliisilaitokset	183	4 503 612,08	3 776 151,85	727 460,23
Poliisi, Poliisin tekniikkakeskus	5	7 467,58	7 456,67	10,91
Poliisi, Poliisin viestitoimintapalvelut	5	3 351 946,46	3 282 453,05	69 493,41
Poliisi, Suojelupoliisi	3	79 973,19	58 033,36	21 939,83
Puolustusvoimat	42	105 089,66	78 030,41	27 059,25
Rajavartiolaitos	63	1 926 564,34	1 743 024,84	183 539,50

Rikosseuraamuslaitos	44	336 517,26	261 450,14	75 067,12
Sairaanhoito	12	3 514,91	2 459,75	1 055,16
Tullilaitos	26	112 761,57	87 896,29	24 865,28
Yritykset	32	31 948,31	21 832,24	10 116,07
Yhteensä	5249	22 033 386,57	19 209 942,00	2 823 444,57
Poliisi yhteensä	286	18 925 779,85	16 600 745,48	2 325 034,37

PORA III-raportin liitteessä 3 oli eritelty tukitoimintojen ajankäyttö tukitoiminnoittain, joista yksi oli yksikön sisäinen materiaalihallinto. Poliisin tilastosta tehdyn otoksen perusteella kyseiseen kohtaan tulee ainoastaan osa hankintaan, yksikön materiaalihallintoon, virkavaatteisiin ja ajoneuvokaluston hallintaan liittyvistä tehtävistä. Erittelyn mukaan poliisilaitoksilla ja valtakunnallisissa yksiköissä ilman PTK:ta yksikön sisäiseen materiaalihallintoon kuluu aika n. 70 henkilötyövuotta. Valistunut arvio voisi olla 100-150 henkilötyövuotta. PTK:lla ja poliisihallituksen ohjaavalla yksiköllä on mahdollisuus vaikuttaa tähän kokonaisuuteen.

Poliisihallituksen teknisen yksikön mukaan henkilöstövaikutusten lisäksi on mahdollisuus elinkaarikustannuksiin, mm. ajoneuvojen polttoaineenkulutukseen sekä kiinteistöjen kustannuksiin.

6. PTK:n asiakaskunta

Seuraavassa taulukossa yhteenveto asiakkaista:

Taulukon kate tarkoittaa osto- ja myyntihinnan erotusta, josta pitää vähentää PTK:n sisäiset kustannukset.

Poliisin osuus liikevaihdosta on 85,9%, rajavartiolaitos 8,7%, rikosseuraamuslaitos 1,5%. Muuta asiakkaat jäävät alle 1%.

Uuden poliisilaitosverkoston näkökulmasta poliisilaitoksen määrä on jatkossa 11, mutta toimitusosoitteita on osa noin 280 toimipisteestä.

7. PTK:n asiantuntijapalvelut

PTK:n asiantuntijapalveluiden tehtävänä on kehittää spesifikaatioita poliisin käyttöön soveltuville tuotteille.

Seuraavassa on analysoitu tuoteryhmien ja tuotteiden lukumäärää:

Päätuoteryhmä	Tuoter	Tuotteet	Toimitusrivit	Liikevaihto
Ajoneuvotuotteet	35	623	8 483	10 065 551
Aseet ja ammukset	19	219	3 448	918 506
HÄKE-vaatteet	17	391	1 566	54 781
PR-tuotteet	5	56	3 862	61 633
Rikostutkimustuotteet	15	148	2 045	792 301
Suojavälineet	10	75	828	317 699
Tekstiilit	90	1 687	31 440	2 682 338
Viestivälineet	20	163	2 150	493 608
Muut	4	21	362	85 195
	215	3 383	54 184	15 471 612

Asiantuntijapalveluiden vastuulle kuuluu kaikki muut paitsi ajoneuvotuotteet, eli 180 tuoteryhmää. Poliisihallituksen tekninen yksikkö hyväksyy kehittämishankkeiden aloituksen sekä hyväksymisen käyttöön. Toiminta on siten järkevästi ohjeistettu.

Näistä 117 tuoteryhmää on T:llä alkavia, eli pääosin vaatteita ja henkilökohtaisia varusteita. Tuotteiden lukumäärässä niitä on n. 2080 kpl, joka sisältää eri kokovariaatioita. Vaikka tuotteiden lukumäärää vähennetään, niin kuitenkin tuoteryhmien ja tuotteiden lukumäärä jää suureksi. Alueelle allokoitu 2 henkilötyövuotta on asiallinen määrä.

Viestiosaaminen liittyy automaattiseen liikenteenvalvontaan, viranomaisverkkoon ja ajoneuvoissa oleviin tietojärjestelmiin. Nämä tuotteet ovat teknisesti haastavia, joten tälle alueelle allokoitu 3 henkilötyövuotta on asiallinen määrä.

Aseet ja ammukset, voimankäyttövälineet, suojavälineet ja rikostutkimustuotteet on ohkaisemmin organisoitu. Tuoteryhmiä tällä osa-alueella on 49 ja tuotteita n. 450 tuotetta. Usein kysymys on valmiiden tuotteiden valitsemisesta poliisin käyttöön. Tälle poliisin ydintoiminnan alueelle tarvittaisiin lisää resursseja joko PTK:n henkilöstöön tai resursseina muista poliisin yksiköistä.

Tietojärjestelmien ylläpito ja rekisterien kehittäminen vaatii oman työnsä. Tässä toimintaa voisi terävöittää projektimaisempaan suuntaan. Elektroniikkahuolto sisältää poliisin laitteisiin liittyvää hiljaista osaamista, jota on vaikea hankkia ulkopuolelta.

Asesepän resurssit toimivat tällä hetkellä määräaikaikaisella työvoimalla, kun vakituinen viranhaltija on pitkällä sairauslomalla.

8. Materiaalipalvelut

8.1. Kokonaisuus

Materiaalipalveluita pitää arvioida tarkemman tuloslaskelman perusteella.

	Materiaali- palvelut	Hankinta	Kouvola	Espoo	Tampere
Toiminnan tuotot	6 716 464		5 293 586	756122	666756
Muuttuvat mat	4 915 700		3 846 836	572602	496262
Varaston lis/väh	371 256				
Muut materiaalit	6 684		4 467	782	782
Henkilöstökulut	589 244	57 580	393 749	68 958	68 958
Toimitilavuokrat	485 913		352 916	47 962	85035
Muut vuokrat	13 423	1 312	8 970	1 571	1 571
Palvelut muuttuvat	112 742		112 742		
Palvelut muut	53 506	5 229	35 754	6 262	6 262
Muut kulut	16 423		10 974	1 922	1 922
Valmistever lisäys					
Sisäiset kulut					
Poistot					
Jäämä I	151 573	-64 120	527 179	56 063	5 964
Jäämä ilman vmuutos	522 829				
HTV	17,09	1,67	11,42	2,00	2,00
Hallinnon jyvitys	244 886	23 930	163 639	28 658	28 658
Jäämä - hallinto		-88 050	363 540	27 405	-22 694
Kerroy (myyntihinta)	1,34		1,38	1,32	1,34
Rivit			29519	7848	16283
€/ rivi			33	20	12

Materiaalipalvelun kustannukset on jaettu toiminnoittain hankintaan, Kuusankosken kaikkiin toimintoihin, Espoon ja Tampereen myymälöihin. Palvelujen muuttuvat kustannukset on jyvitetty pelkästään Kuusankoskelle, joka lähettää tavaraa kuljetusliikkeillä poliisin yksiköihin. Espoon ja Tampereen yksiköiden oletetaan toimivan noutoperiaatteella. Hankintaan on hyvitetty 1,67 henkilöä ja ostajan työkuva on osana Kuusankosken varastotoimintaa.

Tuloksista voi päätellä, että Tampereen varastopiste kantaa vain omat kustannuksensa, mutta ei kata hallinnon jyvityksiä. Toisaalta korkealla kateprosentilla katetaan mikä tahansa kustannus.

Organisaation sisäisissä materiaalitoiminnoissa keskimääräinen rivikustannus on 3-5 euroa / rivi, yksityisten tukkukauppojen käsin suoritettussa keräilyssä 1-2 euroa / rivi. Näihin verrattuna kaikkien toimipisteiden kustannukset ovat liian korkeat.

Varastomäärä ei näy tuloslaskelmassa, mutta analysoimalla toimitettavien tuotteiden vuosimyyntiä voi todeta että 123 tuotteella on yli 1000 euroa ylivarastoa vuosikulutukseen nähden, yhteensä 387.000 euroa. Näiden lisäksi tulee sellaisten tuotteiden varasto, joita ei kulu ollenkaan. Lisäksi on olemassa lista tuotteista, jotka eivät ole liikkuneet viimeisen 24 kk aikana. Sen arvo on 240.000 euroa. Todennäköinen epäkuranttien määrä on siis 627.000 euroa.

8.2. Myymälät

Myymälöiden toiminnassa on kolme osa-aluetta, vaatteiden sovituspalvelut, tuotteiden myynti noutokaupassa ja valmiiksi kerättyjen tavaroiden noutopalvelut. Pienessä muodossa tehdään myös ompelutöitä.

Tavaran toimittaminen perustuu siihen, että poliisilaitokset noutavat tuotteet myymälästä. Espoossa asioidaan noin tunnin etäisyydellä myymälästä. Keskimääräiseksi ajaksi edestakaisin voidaan arvioida 1,5 tuntia. Rivimäärä on 7800 riviä. Jos ajatellaan, että yhdessä tilauksessa on keskimäärin 3 riviä, niin tilauksia on 2600 riviä. Poliisipartion tuntikustannus on 60 €/tunti. Noutotavalla poliisilaitoksien kustannukset ovat 234.000 euroa. Lisäksi Espoon myymälän kustannukset ovat 155.000 euroa hallinnon jyvityksiin.

Toimintamalli hukkaa 4,8 poliisin henkilötyövuotta tavaran noutamiseen. Vaikka myymälähenkilöstön asiantuntemus ja palveluhalukkuus on hyvä ja asioivat asiakkaat haluavat asioida myymälässä, niin koko toimintamalli on tehokkuuden kannalta huono. Tämä tuli esille myös poliisihallituksessa ja sisäasiainministeriössä.

8.3. Kuusankosken logistiikkatoiminnot

Kuusankosken logistiikkatoiminnoissa kustannustaso on 33 euroa / rivi, kun kilpailukykyinen taso on noin kymmenesosa siitä. Osa selittää myymälän esillepano, mutta muulle osalle selityksenä on henkilöstön lukumäärä. Kuusankosken logistiikkatoimintoihin on laskettu myös ostaja, koska hänen roolinsa on tilata tavaraa varastoon erotuksena siihen mitä hankinta tekee.

8.4. Hankinta

Hankinnassa työskentelee 2,0 henkilötövuotta. Hankinta-asiantuntijan työstä 0,33 henkilötövuotta on allokoitu suoraan poliisilaitosten hankintoja varten. Organisaatio on tässä laajuudessaan vielä nuori ja tällä hetkellä työ kuuluu sopimuksettomien tilanteiden poissaamiseen ja loppuvien sopimuskausien aiheuttamiin uusiin kilpailutuksiin.

9. Ajoneuvopalvelut

Ajoneuvopalvelut suunnittelevat ajoneuvojen varusteluja erilaisiin ajoneuvoihin ja tarpeisiin:

- pakettiautopohjaiset poliisiautot
- henkilöautopohjaiset tunnukselliset poliisiautot
- henkilöautot ilman tunnuksia
- moottoripyörät
- moottorikelkat
- mönkijät
- moottoriveneet

Ajoneuvopalvelut on toimittanut ajoneuvoja myös muille turvallisuusviranomaisille.

Asiakastyytyväisyys poliisissa on tyydyttävä, jossa tyytymättömyyttä aiheuttaa poliisihallinnon päätös käyttää standardimalleja kustannussäästöjen vuoksi. Muilla turvallisuusviranomaisilla asiakastyytyväisyys on hyvä. Kilpailukykyisestä toiminnasta kertoo se, että muilla turvallisuusviranomaisilla ei ole hallinnollista velvollisuutta ostaa ajoneuvoja PTK:lta.

Ajoneuvorungot toimitetaan korivarustelijalle, joka tekee kaiken muun valmiiksi paitsi elektroniikkavarustelun. Tämän jälkeen auto toimitetaan Kouvolaan, jossa loppuvarustelu, laaduntarkastus ja katsastus tehdään. Asiakas tulee itse noutamaan auton ja palauttaa samalla vanhan auton poliisivarustelun purkamista varten. Vanhasta autosta siirretään käyttökelpoiset irtovarusteet uuteen autoon. Joissakin tapauksissa auton noutaja on poliisin palveluksessa oleva siviilihenkilö, mutta toisissa poliisipartio. Logistiikka voisi toimia toisinpäinkin, eli PTK ajaa uuden auton asemalle ja ottaa vanhan auton mukaan.

Vanhoista autoista poistetaan poliisivarusteet ja niistä maalataan pois poliisitunnukset. Käytöstä poistetut autot myydään kolme kertaa vuodessa huutokaupassa pois. Tämä odotusaika vaatii ulkovarastointitilaa.

10. Asiakastyytyväisyyskysely

Asiakastyytyväisyyskysely valmistui marraskuun 2012 aikana. Tässä on yhteenvetona merkittävämät tulokset.

ADDVALUE

Yhteenveto tutkimuksen tuloksista Kehittämisanalyysi

	Kriittiset kehittämisalueet	Muut kehittämisalueet	Vahvuudet
Toiminnan kokonaisuus		PTKn toiminta - muut Toiminta kehittymät kuluneen vuoden aikana - tilanne parantunut viime vuodesta - yleisjohto, hankinnoista vastaa vat, Poha sekä muut	PTKn toiminta - yleisjohto
Asiakkaalle tuotettu arvo	Halukkuus suositella - poliisiyksiköt Hankinnoista vastaavat ja poliisiyksiköt kriittisiä PTKn tuomaan hyötyyn.	Halukkuus suositella - muut Yleisjohto ja RVL kohtalaisen tyytyväisiä PTKn tuomaan hyötyyn.	Halukkuus suositella - yleisjohto
PTKn kyvykkyydet	Hankinnoista vastaavat ja poliisiyksiköt kriittisiä.	Yleisjohto kohtalaisen tyytyväisiä PTKn kykyihin.	
Yhteistyösuhteen kehittäminen		Yhteistyösuhteen kehittäminen (erityisesti PTKn aktiivisuus yhteistyössä) kohtalaisella tasolla	
Tiedottaminen ja markkinointi	33 % vastanneista tyytymättömiä PTKn tiedottamiseen ja markkinointiin		

PTK asiakastyytyväisyystutkimus 2012

34

Poimintana tästä kokonaisarviosta voi todeta että ammatilaisnäkökulmasta asiakkaalle tuotettu arvo kustannusten näkökulmasta on oikea johtopäätös.

ADDVALUE

Yhteenveto tutkimuksen tuloksista **Kehittämisanalyysi – PTKn tuoteryhmistä ja palveluista 1/2**

Arviot tuotteen aikatauluista ja valmistuksesta perustuvat virkavaatteiden, ajoneuvojen, voimankäyttö- ja suojausvälineiden sekä erityisvälineiden tuotantoon.

	Kriittiset kehittämisalueet	Muut kehittämisalueet	Vahvuudet
Virkavaatteet	Tiedottaminen toimitusten aikatauluista ja valmistumisesta	Tuotteiden soveltuvuus käyttöönne Tuotevalikoiman kattavuus Toimitusten tekeminen luvatussa ajassa	Toimitukset vastasivat tilauksia Henkilöstön asiantuntemus ja osaaminen
Ajoneuvot	Tuotevalikoiman kattavuus Toimitusten tekeminen luvatussa ajassa Tiedottaminen toimitusten aikatauluista	Tuotteiden soveltuvuus käyttöönne Henkilöstön asiantuntemus ja osaaminen Toimitukset vastasivat tilauksia	
Voimankäyttö- ja suojausvälineet	Tiedottaminen toimitusten aikatauluista ja valmistumisesta	Tuotevalikoiman kattavuus Toimitusten tekeminen luvatussa ajassa	Henkilöstön asiantuntemus ja osaaminen Tuotteiden soveltuvuus käyttöönne Toimitukset vastasivat tilauksia
Erityisvälineet	Tuotevalikoiman kattavuus Henkilöstön asiantuntemus ja osaaminen Toimitusten tekeminen luvatussa ajassa Tiedottaminen toimitusten aikatauluista	Tuotteiden soveltuvuus käyttöönne Toimitukset vastasivat tilauksia	
Henkilököhtäisiä varusteita	Tuotevalikoiman kattavuus	Tiedottaminen toimitusten aikatauluista ja valmistumisesta	Tuotteiden soveltuvuus käyttöönne Henkilöstön asiantuntemus ja osaaminen Toimitusten tekeminen luvatussa ajassa Toimitukset vastasivat tilauksia

PTK: asiakas tyytyväisyys tutkimus 2012

5

ADDVALUE

Yhteenveto tutkimuksen tuloksista Kehittämisanalyysi – PTKn tuoteryhmistä ja palveluista 2/2

Viestintävälineet		<ul style="list-style-type: none"> → Tuotteiden soveltuvuus käyttöönne → Toimitusten tekeminen luvatussa ajassa → Tuotevalikoiman kattavuus → Henkilöstön asiantuntemus ja osaaminen → Toimitukset vastasivat tilauksia 	
Rikostutkimusvälineet	Tiedottaminen toimitusten aikatauluista	<ul style="list-style-type: none"> → Henkilöstön asiantuntemus ja osaaminen → Tuotevalikoiman kattavuus → Tiedottaminen toimitusten aikatauluista 	<ul style="list-style-type: none"> → Tuotteiden soveltuvuus käyttöönne → Toimitusten tekeminen luvatussa ajassa → Toimitukset vastasivat tilauksia
Erikois-elektronikka	Tuotevalikoiman kattavuus	<ul style="list-style-type: none"> → Tuotteiden soveltuvuus käyttöönne 	
	Tiedottaminen toimitusten aikatauluista ja valmistumisesta	<ul style="list-style-type: none"> → Henkilöstön asiantuntemus ja osaaminen → Toimitusten tekeminen luvatussa ajassa → Toimitukset vastasivat tilauksia 	
Asiantuntijapalvelut		<ul style="list-style-type: none"> → Asiantuntijapalveluiden soveltuvuus käyttöönne 	<ul style="list-style-type: none"> → Henkilöstön asiantuntemus ja osaaminen → Palvelusenne → Palvelusisällön vastaaminen tarpeittanne

PTK:n asiakas- ja työntekijä-tutkimus 2012

6

Tuoteryhmäkohtaisesta arvioinnista nostan esiin tuotevalikoiman kattavuuden useassa eri tuoteryhmässä. Tämä kysymys tulisi jakaa kahteen siinä mielessä, miten poliisihallitus on pyytänyt standardoimaan tuotteita ja muuhun valikoiman kattavuuspuutteisiin.

Toinen yllättävä tekijä on tiedottaminen toimitusten aikataulusta ja valmistumisesta, jonka pitäisi olla verkkokaupan normaali ominaisuus.

Vapaissa tekstikommenteissa verkkokauppaan haluttiin kuvia.

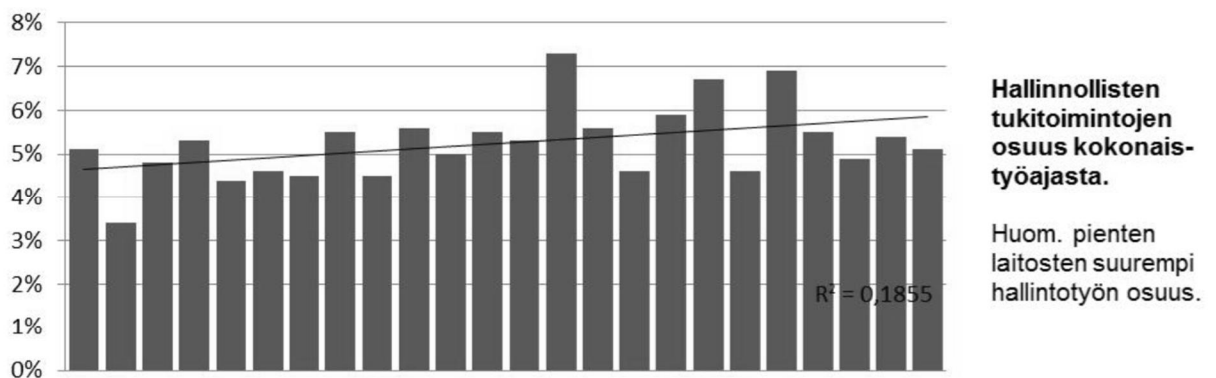
Yksittäisenä kommenttina oli myös ehdotus asiointipisteistä:

”Tuotteet lähemmäksi käyttäjiä ja ylimääräinen terveisien ajaminen toimipisteiden ja myymälöiden välillä hiiteen. Aikaa ja voimavaroja hukataan siihen että ajoneuvoja tai kalustoa siirrellään ja/tai lähetellään rahdeilla korjaukseen tai uusittavaksi. PTK voisi miettiä "asiakaspisteitä" poliisin toimialueittain joista tavaroita ja korjauspalvelua olisi saatavilla esim. tiettyinä ajankohtina. Ei ole järkevää ajella paikkakuntien välejä jokin tavara tai tarvike kyydissä tai odotella sitä viikkotolkulla jonkun muun sopivan tavara-erän mukana kun yksittäin tilattuna rahat nostavat kustannuksia”

11. Sidosryhmähaastattelut

11.1. Sisäasiainministeriön poliisiosasto

Keskustelussa keskityttiin lähinnä PORA III –hankkeen tavoitteisiin. Yhtenä mielenkiinnon kohteena on hallinnollisten tukipalveluiden vähentäminen tehokkaalla toimintamallilla.

Yllä oleva kuvio kuvaa poliisin palveluksessa olevien henkilöiden työaika. Kustannusten kannalta olisi hyvä analysoida myös sitä kuinka paljon tukipalveluista on ulkoistettu. Tällöin ne eivät näy poliisin työajoissa.

Jos pohditaan tukipalveluita tarkemmin, niin yksiköiden sisäisissä materiaalitoinnissa on n. 70 henkilötyövuotta, jonka lisäksi myös työaika kirjataan muille hallinnon alueille. Jos arvioidaan 20% henkilöstöhallinnosta, taloushallinnosta ja muista tukitoiminnoista, niin lisäys on 60 henkilötyövuotta, eli yhteensä 130 henkilötyövuotta. Jos ajatellaan työajan vähentämistarpeita PORA III –hankkeen 90 henkilötyövuoden perusteella, niin materiaalitoinnissa vähentämistarve on 10 henkilötyövuotta. Mahdollisuudet voi olla suuremmatkin.

Kysymykseksi jäi selvittää mitä koko ajoneuvohallinta tarkoittaisi PTK:n työnä.

11.2. Poliisihallituksen tekninen yksikkö

Poliisihallituksen tekninen yksikkö valvoo kaikkia poliisin hankintoja sekä toimii PTK:N tulos- ja asiakasohjausyksikkönä.

Nostettuja ongelmakohtina todettiin poliisin paikallisten hankintojen tasalaatuisuuden puute ja esitettynä ratkaisumallina hankintojen suurempi keskittäminen PTK:lle.

PTK:lle asetettiin tavoitteeksi olla tarpeellinen, tuottava ja tehokas. PTK:n ongelmakohtana nähtiin raskas hallinto. Ajoneuvokaluston ja laitteiston elinkaarihallinta nähtiin mielenkiintoisena kehityskohteena, jolloin kokonaiskustannusten raportointi saataisiin

yhdestä pisteestä. Vastaavanlaista toimintamallia voisi laajentaa myös kiinteistöihin sekä energiakulutukseen ja ympäristöön kokonaisuutena.

Poliisihallituksen sisällä valvonta- ja hälytysyksikön PTK:lle esittämät kehitystarpeet voisivat kulkea tekniikan yksikön kautta.

Johtopäätöksenä palaverista oli, että hankintoihin ja kustannuksiin liittyvää raportointia on syytä kehittää, jolloin kokonaisuutta voidaan paremmin ohjata. Ajoneuvojen elinkaarimalli on yksi esimerkki tämäntyyppisestä toimintamallista.

11.3. Helsingin poliisilaitos

Helsingin poliisilaitoksella keskustelukumppanina oli voimankäyttötoimikunnan pj. Ismo Juvonen.

Hänen haasteinaan oli tähän osa-alueeseen liittyvien hankintojen suunnittelu, esim. kuinka monta suojaliiviä tulee vuosittain hankkia 1300 poliisille. Toiveena oli tämän tuotealueen tuotteille pidemmät elinkaaret ja pidemmät sopimuskaudet. Muutostilanteissa tulee aina halu vaihtaa tuotetta, vaikka edellinen on teknisesti käyttökelpoinen.

Ongelmakohteina PTK:n toiminnassa on tiedonkulku jätetystä tilauksesta ja toimituskäytön ongelma, erityisesti vuodenlopun hankinnoissa.

Voimankäyttövälineissä ei pidetä varastoa vaan tuotteet toimitetaan poliisin henkilökohdiksi varusteiksi tai ajoneuvon varusteiksi. Poikkeustilanteena on vuodenlopun hankinnat, jotka kohdistetaan yksittäisille henkilöille tai ajoneuvoihin jakamisen yhteydessä.

Huoltoa tarvitaan virka- ja muille aseille sekä etälamauttimille. Muut voimankäyttövälineet uusitaan niiden vioittuessa.

11.4. Oulun poliisilaitos

Oulun poliisilaitoksella isäntänä oli apulaispoliisipäällikkö Timo Saarela, joka on hallinnon ja tukipalveluiden päällikkö.

Käynnin yhtenä tarkastelulähtökohtana oli tunnistaa ajankäyttö materiaalitoimintoihin alla olevan Taimissa olevan työaikakirjausten perusteella.

863 Oulu	03530 APULAISSPOLIISIPÄÄLLIKKÖ	335	0,20
	20775 KOMISARIO	114	0,07
	67910 YLIKONSTAAPELI	62	0,04
	61670 VANHEMPI KONSTAAPELI	102	0,06
	35340 NUOREMPI KONSTAAPELI, HARJOITTELIJA	25	0,02

38160 OSASTOSIhteeri	1	0,00
51200 TALOUSSIhteeri	22	0,01
57308 TUTKINTASIhteeri	2	0,00
00165 AJONEUVOTARKASTAJA	1 486	0,91
07451 AUTONHUOLTAJA	3 739	2,28
56980 TUTKIMUSAVUSTAJA	14	0,01
Yhteensä	5 902	3,60

Timo Saarela vastaa itse Oulun poliisilaitoksen hankinnoista. Hankintaehdotuksia oli tänä vuonna yhteensä 254 kpl, jotka kohdistuivat sekä PTK:n ja muiden sopimuskumppanien hankintoihin, mutta myös ulkopuolisille. Laskunkäsittelyyn (hyväksymiseen) menee aikaa n. 1 h päivässä. Laskuja tulee 4500 kpl vuodessa eli 18 kpl päivässä. Hankinnat kirjataan sisäiseen materiaalihallintoon ja laskunkäsittely taloushallintoon.

Virkavaatteet hoitaa virkavaatevastaava ylikonstaapeli. Hänen työaikansa kirjataan näiden asioiden osalta henkilöstöhallintoon. Työajan käyttö virkavaatteisiin ja muuhun varustukseen on n. 1 h päivässä. Kokojen sovitus hoidetaan työtovereiden kesken. Kursituksen yhteydessä POLAMK:issa sovitaan ja uusitaan joitakin vaatteita ja varusteita.

Rikostutkimustuotteille oli oma käsivarasto n. 10 m².

Ajoneuvoilla on poliisihenkilöissä ylikonstaapeli ajoneuvovastaavana. Lisäksi Oulun poliisilaitoksella on osa-aikaeläkkeellä oleva ajoneuvotarkastaja. Ajoneuvotarkastajan työaika kirjataan yksikön sisäiseen materiaalihallintoon. Lisäksi jokaisella ajoneuvolla on oma vastaavansa.

Virastomestarin tehtäviin kuului ajoneuvojen huolto- ja korjauslaskujen kirjaaminen PANSE-järjestelmään. Hän tarkastaa myös polttoainetankkausten Eurocard-laskut ja vertaa niitä kuitteihin. Näihin menee aikaa n. 2-3 tuntia päivässä. Tämä aika on kirjattu muihin tukitoimintoihin.

Ajoneuvoille on rakennuksen pohjakerroksessa pysäköintihalli, jossa on myös auton käsittelypaikka. Siellä työskentelee autohuoltaja, jonka apuna toimii 1-2 tukityöllistettyä tai siviilipalvelusmiehiä. Omana työnä suoritetaan auton pesu ja renkaanvaihdot sekä kunnan tarkastus. Autohuoltajan omasta koulutuksesta johtuen hän pystyy myös jossakin määrin tekemään poliisielektroniikkahuoltoa PTK: asiantuntijoiden avulla. Kaikkien näiden henkilöiden työaika kirjataan yksikön sisäisiin materiaali palveluihin. Oulun poliisilaitoksen kiinteistössä toimii myös liikkuva poliisi ja KRP:n yksikkö, joiden auto-palvelut hoidetaan näillä resursseilla. Toiminnasta jaetaan kustannukset sisäisillä veloituksilla.

11.5. Liikkuva poliisi

Liikkuvasta poliisista haastateltiin puhelimitse Jarmo Puustista. Lähtökohtana oli myös työajan raportti.

218 poliisi	Liikkuva	20775 KOMISARIO	206	0,13
		27773 LIIKKUVAN POLIISIN HALLIN- TOPÄÄLLIKKÖ	8	0,00
		67820 YLIKOMISARIO	203	0,12
		67910 YLIKONSTAAPELI	4 547	2,77
		61670 VANHEMPI KONSTAAPELI	20 298	12,38
		35350 NUOREMPI KONSTAAPE- LI,KENTTÄTYÖJAKSO	313	0,19
		01064 TULOSYKSIKÖN SIHTEERI	65	0,04
		54980 TOIMISTOSIHTEERI	386	0,24
		66854 YKSIKÖN SIHTEERI	250	0,15
		07355 AUTOMESTARIN APULAINEN	1 490	0,91
		07590 AUTONPESIJÄ	1 322	0,81
		49310 SUUNNITTELIJA	537	0,33
		50427 TALLENTAJA	8	0,00
		Yhteensä	29 632	18,07

Haastattelun perustella poliisit pitävät itse huolta ajoneuvoistaan mm. pesun osalta ja vievät ne huoltoon ja renkaan vaihtoon. Ajoneuvolla on vastuullinen kuljettaja ja varamies. Kun ajoneuvo viedään huoltoon, niin se pyritään sovittamaan työvuoroihin tai vaihtoehtoisesti pidetään kaupunkivalvontapäivä / koulutuspäivä / vapaapäivä. Joissakin paikoissa on käytössä auton pesijät / siistijät työhallinnon kautta.

Liikkuvalla poliisilla on käytössä monta erilaista ajoneuvoa:

- pakettiauto
- henkilöauto
- siviiliauto
- moottoripyörä
- moottorikelkka
- mönkijä
- vene
- vesijetit

Ajoneuvojen varusteissa on eroa työtehtävien mukaan. Esimerkiksi raskaan liikenteen valvonnassa on vaakakaluste.

Omia hankintoja on mm. vesijetti, melunmittausvälineet ja joihinkin projekteihin liittyviä hankintoja.

12. Henkilöstökysely ja työpaja

12.1. Henkilöstökysely

PTK:lla suoritettiin henkilöstölle kysely seuraavilla kysymyksillä:

- mikä toimii hyvin
- missä on kehittämistarpeita
- muuta

Vastauksia tuli yhteensä 18 kpl, joissa yhdessä oli 3 henkilön yhteisvastaus. Eli 20 henkilöä kommentoi tilannetta.

Hyvinä puolina nähtiin oman osaston sisäinen henki ja asiakaspalvelu.

Kehittämistarpeissa 11 vastauksessa kiinnitettiin huomiota siihen, että osastojen välinen yhteistyö ei toimi.

Hankintatoimen kehittäminen eri muodoissaan oli mainittu useammassa vastauksessa. Kommenteissa viitattiin poliisin kaikkiin hankintoihin, mutta myös ehdotuksiin laajemmista puitesopimuksista ja toimittajayhteistyöstä joilla saavutetaan kustannussäästöjä ja materiaalivirran ennakoitavuutta.

12.2. Työpaja

Alustava toimintamalli sisältäen varaston ulkoistamisen esiteltiin PTK:n henkilöstölle 30.11. Kouvolassa. Sen jälkeen toimintamallia työstettiin 4 työryhmässä seuraavin kysymyksin:

- onko malli realistinen
- mitä hyvää
- mitä huonoa

Useimmissa vastauksissa kiinnitettiin huomiota verkkokaupan asiakaspalvelun vähyyteen sekä hankinnan henkilökunnan vähyyteen.

13. PTK:n uusi toimintamalli

13.1. Linjauksen lähtökohta

Lähtökohtana on keskittyminen kehittämään ja valitsemaan poliisille käyttökelpoisia tuotteita. Toinen lähtökohta oli sellaiset ulkoistukset, jolla nykyisestä kiinteistöstä voidaan luopua. Poliisi lisää kiinteistöjen käytön tehokkuutta koko valtakunnassa, jolloin kokonaisten kiinteistöjen tyhjentäminen helpottaa ulos myymistä.

Muut uuteen toimitilaan mahtuvat toiminnot voidaan tarkastella kustannustehokkuuden kannalta riippumatta tuotantomallista.

Lisäksi lähtökohtana on asiakasläheisyys, jossa yhtenä tärkeimpänä komponenttina on poliisilaitoksille tuleva sovitus- ja materiaali palvelu. Lisäksi poliisille soveltuvien tuotteiden valinnassa käytetään asiantuntijaryhmiä.

13.2. Organisaatio

Poliisin tekniikkakeskus on yhden osaston kokonaisuus, joka voidaan sijoittaa esimerkiksi poliisihallituksen osastoksi. Tällöin voidaan käyttää hyväksi poliisihallituksen hallintoa.

13.3. Insinööritoimisto elinkaari palveluille

Insinööritoimiston tehtävänä on yhdessä asiantuntijaryhmien kanssa suunnitella ja hyväksyttää käyttöön poliisille sopivia tuotteita ja niiden elinkaaren aikaiseen huolehtimiseen liittyvät palvelut. Toiminta kattaa sekä erilaiset poliisivarusteet että ajoneuvot.

Nykyisestä toiminnasta jää tällöin pois

- ajoneuvojen loppuvarustelu
- käytöstä poistettavien ajoneuvojen fyysinen käsittely

Toiminta laajenee toiseen suuntaan, eli lisätoimintoja ovat ajoneuvojen ja laitteiden elinkaaren aikaisten palveluiden suunnittelu ja kokonaiskustannusten raportointi:

- PTK:n oma työ (poliisielektroniikan huoltopalvelut)
- ostetut palvelut
 - ajoneuvohuollot
 - ajoneuvon mekaanisen varustelun huollot
 - rengas palvelut
 - pesu palvelut
 - muut palvelut
- poliisilaitosten sisällä tehty työ
 - raportointi ja muut hallinnolliset työt
 - rengas palvelut
 - pesu palvelut

Tarkoituksena ei ole suorittaa työtä vaan organisoida työt tehokkaalla ja palvelutason vaatimalla tavalla. Jos raportoinnit tehdään poliisilaitoksilla, niin elinkaari palvelut voidaan hoitaa nykyisellä henkilökunnalla. PTK:n kiertävä palvelu voi tehdä myös ajoneuvojen tarkastuksia paikan päällä.

13.4. Hankinta

Hankinta toimii tiiviissä yhteistyössä asiantuntijaryhmien kanssa sekä varsinaisissa kilpailuttamisissa että esikaupallisissa hankinnoissa. Lisäksi koko poliisin hankintojen ohjausta tukemaan tarvitaan raportointi palvelu koko poliisin osalta pois lukien Supon ja KRP salaiseksi luokitellut hankinnat. Hankinta laajenee suorittamaan myös poliisilaitosten suurimpia toistettavia hankintoja ja minikilpailutuksia, esimerkiksi vainajien kuljetukset, siivous- ja ruokapalvelut. Hankinta on mitoitettu PTK:n tarpeisiin.

13.5. Materiaalipalvelut

13.5.1. Kokonaisuus

Materiaalipalvelut-tiimi koostuu useammasta toisiinsa limittyvistä palveluista:

- poliisilaitosten sovitus- ja materiaalipalvelu
- verkkokauppa ja asiakaspalvelu
- varastopalvelut omana työnä
- raportointipalvelut

Tämä tiimi toimii kokonaisuutena sijaistaen toisiaan. Varastopalvelut ovat päivän sisällä aikatauluriippumatonta, joten asiakaspalvelutehtäviin riittää aina vastaajia.

13.5.2. Poliisilaitosten sovitus- ja materiaalipalvelu

Virkavaatteita ja varusteita varten järjestetään sovittamispalvelut esimerkiksi seuraavalla tavalla kattaen n. 90% poliiseista:

- 4 kertaa vuodessa yli 200 hengen poliisilaitoksille
- 3 kertaa vuodessa 100-200 hengen poliisilaitoksilla
- 2 kertaa vuodessa 50-100 hengen poliisilaitoksilla
- 1 kerran vuodessa 20-50 hengen poliisilaitoksilla, jotka sijaitsevat lähellä muita poliisiasemia (n. 20 kpl kokoluokassa 30-50)

PoliisiAMK:lle järjestetään lukuvuoden alkuun sopiva aikaikkuna. Suurimmille poliisilaitoksille voidaan järjestää myös sovitushuone, jolloin vaatteet ovat sovittavissa 365 päivää vuodessa. Itsenäisyyspäivän juhlia ja muita erityistilaisuuksia varten voidaan järjestää palvelut tarvittavassa laajuudessa.

Kiertävän palvelun avulla voidaan hoitaa myös poliisilaitoksen käsivarastojen tarkastus:

- virkavaatteiden ja varusteiden käsivarasto (ns. X-tuotteet)
- PR-tuotteet
- rikostutkimusvälineet
- patruunat
- muut mahdolliset käsivarastotuotteet

PTK:n kiertävä palvelu tekee täydennystilaukset sekä täydentää patruunavaraston, jolla vältytään erilliseltä kuljetukselta. Säännöllinen kiertäminen todennäköisesti vaikuttaa myös muiden kuljetusten vähentymiseen. Tämän palvelun alustava mitoitus on noin 0,75 henkilötyövuotta.

13.5.3. Verkkokauppa ja asiakaspalvelu

Materiaalipalvelut toteutetaan verkkokaupalla, joka sisältää sekä poliisin oman varaston että hyväksytyjen tuotteiden suoratoimitusten tiedot. Esimerkiksi virkavaatteiden hankinnat keskitetään muutamalle päätoimittajalle. Materiaalivirta tulee suoraan toimittajalta poliisilaitokselle, osoitettuna nimetylle henkilölle.

Verkkokaupan laskutus hoidetaan suoraan kustannuspaikkasiirroilla ilman sisäisiä laskuja.

13.5.4. Varastopalvelut

Varastopalvelujen tarkoituksena on vastaanottaa verkkokaupasta keräilylistaa, kerätä tavarat ja pakata ne lähtemään asiakkaalle. Varastopalvelut sijoittuvat poliisilaitoksen kellarikerrokseen sekä ulkovaraston lämmittämättömään varastoon.

13.6. Uuden toimintamallin taloudelliset vaikutukset (alustava)

Kokonaisuus näyttää tuloslaskelmana seuraavalta verrattuna vuoden 2011 toteumaan.

Uusi toimintamalli	Nyt	Uusi osasto	Ero	Huom
Toiminnan tuotot	18 812 852	18 812 852		
Muuttuvat mat	11 043 891	11 043 891	0	
Muut materiaalit	52 209	31 406	-32 884	
Henkilöstökulut	2 086 449	1 625 401	-461 048	
Toimitilavuokrat	861 979	147 000	-714 979	580+250 m2
Muut vuokrat	32 835	21 343	-11 492	
Palvelut muuttuvat	3 502 446	3 756 946	254 500	
Palvelut muut	331 600	221 139	-110 461	
Muut kulut	110 765	103 492	-7 274	
Sisäiset kulut	5 441	10 881	5 441	
Poistot	14 092	0	-14 092	
Jäämä I (ilman varm)	771 145	1 851 353	-1 092 289	
HTV	44,14	27,00		

Suurimmat muutokset ovat henkilöstökuluissa, vuokrissa ja ostetuissa palveluissa. Henkilöstökulun tavoitemitoitus on tehty noin 27 henkilötyövuodella ja 28 toimistopaikalla. Henkilöstökulut on laskettu asiantuntijapalveluiden keskimääräisillä henkilöstökuluilla. Alkuvaiheen henkilöstömitoitus on seuraavan näköinen:

Henkilöstömitoitus	
Insinööritsto / poliisivar	8
Insinööritsto / ajoneuvot	5,6
Insinööritsto / lisä	3
Hankinta	2,67
Hankinta / lisä	1
Materiaalipalvelut	6
Hallinto	1
Yhteensä	27,27

Ulkoistettavat toiminnot aiheuttavat kustannuksia, jotka on arvioitu seuraavalla tavalla:

Ulkoistus	min	max	Huom
vaatteet toimittajilta	30000	40000	
elektr-asennus	60000	90000	
katsastus	25000	25000	
asehuolto	74000	150000	muutenkin
alv-logistiikka	5000	10000	muutenkin
Yhteensä	194000	315000	
Laskentaluku	254500		

Vaatteet toimittajilta tarkoittaa toimitusten lähettämistä suoraan vaatetoimittajilta poliisilaitoksille. Ajoneuvokalustoon liittyvä elektroniikka-asennus ja ensimmäisen katsastuksen tekeminen siirtyisi ajoneuvovarustajalle. Automaattisten liikennevalvontapisteiden tarkastukset siirtyvät ELY-keskuksen kilpailuttamille urakoitsijoille.

14. Mahdollisuus ulkopuoliseen rahoitukseen

Insinööritoimisto voi laajentaa myyntiä kotimaisille turvallisuusviranomaisille. Lain-säädännön kautta ei kannata tehdä esteitä myydä palveluita muiden maiden turvallisuusviranomaisille, joihin voi tarjoutua mahdollisuus kansainvälisessä yhteistyössä. Lähtökohtana tulee kuitenkin olla laskutettavat palvelut. Tämän toiminnan rooli on ammattitaitoa vahvistava, mutta todennäköinen volyymi on pientä.

15. Henkilöstön sijoittuminen

15.1. Kokonaisuus

PORA III-uudistuksissa on turvattu vakituiselle henkilöstölle työsuhdeturva. Uuteen osastoon sijoittautumattomille henkilöille on seuraavia sijoittumisvaihtoehtoja:

- poliisilaitosten hallinnollisiin tehtäviin Kymenlaaksossa, Espoossa ja Tampereella
- poliisilaitosten muihin itse suoritettuihin tai nyt ulkoistettuihin tukipalveluihin, mm ajoneuvojen hoitoon, vartiointipalveluihin

Korvaavan työpaikan löytyminen tällä tavalla on ensisijainen vaihtoehto.

15.2. Poliisilaitosten tukipalveluyksikkö Kaakkois-Suomessa

Toinen vaihtoehto on perustaa PL-tukipalvelut –niminen yksikkö, johon sijoittuu noin 13 henkilöttyövuotta. Se voi suorittaa edellä mainittuja palveluita järkevän junamatkan päässä Kouvolasta (Kotka, Lappeenranta, Imatra, Mikkeli, Lahti) sekä bussimatkan päässä (Porvoo).

PL-tukipalvelut	
Ajoneuvohuolto/vart	6,33
Hallinnolliset palv	7
Yhteensä	13,33

Alustava tuloslaskelma tästä yksiköstä on seuraavassa:

PL-tukipalvelut	
Toiminnan tuotot	582 400
Muuttuvat mat	17 751
Muut materiaalit	
Henkilöstökulut	448 226
Toimitilavuokrat	
Muut vuokrat	
Palvelut muuttuvat	
Palvelut muut	30 269
Muut kulut	80 000
Sisäiset kulut	

Poistot	
Jäämä I	6 154
HTV	13,00

Toiminnan tuotot on laskettu 28 euron tuntihinnalla 1600 tuntia/ henkilö.

15.3. Ajoneuvovarustelun liikkeenluovutus Kouvolassa

Kolmantena vaihtoehtona on neuvotella ajoneuvoasennusten sopimukseen liikkeenluovutus Kouvolassa. Palvelutuottaja perustaisi uuden toimipisteen Kouvolaan, jonne siirtyy PTK:n nykyisin suorittama ajoneuvovarustelu ja toimintaa järkeistetään eri toimipisteiden välillä siten, että auto valmistuu loppuun saakka yhdessä toimipisteessä. Neuvotteluissa kannattaa lähettää liikkeelle tavoitehinnoittelusta.

16. PTK:n uuden toimintamalli tarkemmin kuvattuna

16.1. Materiaalipalvelut

Nykyisestä materiaalivalikoimasta ajoneuvovarusteet eivät kulje enää varaston kautta, vaan varustelukumppani ostaa ne. Varaosatarpeet ovat satunnaisia ja kohdistuvat eri tuotteille, jolloin myös ne voidaan ostaa suoraan toimittajilta. Tuotteet ovat verkkokaupassa ja tilattavissa sitä kautta.

Virkavaatteet toimitetaan suoraan toimittajilta.. Näiden tuotteiden osuus rivimäärästä on 19.500 toimitusriviä. Lisäkustannus varastoinnista ja suuremmasta käsittelymäärästä on n. 35.000 euroa. Sama toimintamalli toteutetaan myös Hätäkeskuksen vaatteille. Kilpailuttamisen kautta päätuoteryhmät ja logistinen palvelu ostetaan samalta toimittajalta. Heidät velvoitetaan varastoimaan myös sellaisia tuoteryhmiä, jotka normaalisti eivät kuulu heidän valikoimaansa.

Keskusvarastotuotteita on alustavan laskelman mukaan seuraavat tuoteryhmät:

Päätuoteryhmä	Tuoter	Tuotteet	Toimitusrivit	Liikevaihto	Varasto
Aseet ja ammuks	19	219	3 448	918 506	429 609
PR-tuotteet	5	56	3 862	61 633	41 794
Rikostutkimustuotteet	15	148	2 045	792 301	175 658
Suojavälineet	10	75	828	317 699	85 298
Viestivälineet	20	163	2 150	493 608	281 538
Muut	4	21	362	85 195	21 093

T-tuotteet kv	5	64	1 361	390 207	
T-tuotteet poliisivarusteet	26	421	11 367	1 063 211	
Yhteensä	104	1167	25 423	4 122 359	1 034 989

Taulukossa T-tuotteet kv tarkoittaa T-llä alkavia tuoteryhmiä, jotka sisältävät mm. käsi-
raudat. T-tuotteet poliisivarusteet tarkoittaa mm. asekoteloita, poletteja yms.

Toiminnan mitoittamisen kannalta tarvitaan pientavaravarastoa n. 1200 tuotteelle sekä
n. 20 m² patruunavarastoa. Useimmat tuotteet mahtuvat muuttolaatikon kokoiseen ti-
laan. Varasto sijoitetaan Kouvolan poliisilaitoksen kellarikerrokseen, jossa tilaa on n.
250 m². Varastoitavien tuotteiden valikoimaa rajoitetaan tarvittaessa, jotta tuotteet mah-
tuvat kyseiseen tilaan. Tavaranto siirtämiseen kellarikerroksesta maan tasalle tarvitaan
nostolaite, jonka lisäksi lähetysalueelle tarvitaan katos. Patruunavarasto ulkorakennuk-
sessa eristetään ja varustetaan siten, ettei sen lämpötila laske alle 0 asteen.

XYZ-analyysin mukaan useimmin toimitettuja edullisia X-tuotteita voidaan toimittaa
käsivarastoon poliisilaitoksille, mm. poletit, PR-tuotteet yms. Tämä toimintamalli suun-
nitellaan poliisilaitoksen logistiikkatoimintamallin yhteydessä. Nämä voivat vähentää
rivimäärää 3-4.000 rivillä.

Tälle volyymille riittää keskimääräisellä tehokkuudella 3 henkilön työpanos.

Järjestelmän toimintamallia muutetaan siten, että varasto-otot kirjataan pois tasetililtä ja
siirretään kustannuksiksi vastaanottavan yksikön kustannuspaikalle. Tällä hetkellä PTK
lähettää 15.000 laskua, joiden käsittelykustannus Palkessa on 5 e. Näiden lisäksi tulevat
laskutukseen ja laskuntarkastukseen liittyvät kustannukset.

16.2. Insinööritoimistopalvelut

Insinööritoimiston rooli on kehittää poliisihallituksen ohjauksessa määriteltyjä tuote-
ryhmiä. Ajoneuvoissa tehdään omaa varustelusuunnittelua. Muissa tuotteissa pyritään
nojaautumaan toimittajien suunnitteluun, ja insinööritoimiston rooli on enemmän vaati-
musmäärittelyn sisällössä.

Insinööritoimiston uusi rooli liittyy elinkaarimallin palveluiden spesifikaatioihin. Myös
ns. valmiina ostettavissa tuotteissa tulee esille elinkaarinäkökulma ja tuotekonsepti. Jos
ase uusitaan, määritellään myös vanhan ase osien varastointitarve sekä mitä tehdään
laitoksilla käytössä olevalle aseoskannalle. Lisälaitteiden osalta määritellään esim. mitä
tähtäimiä käytetään, jotta materiaalin tilaaminen on helppoa. Insinööritoimisto hyväk-
syy myös verkkokauppaan tulevat lisävalikoimat.

Laadunvarmistuksessa insinööritoimisto suorittaa tärkeimpien toimittajien auditoinnit.
Itse tuotteiden vastaanottotarkastusta vähennetään.

Tuotteiden kehittämisen yksi toiminto on kansainvälisille messuille osallistuminen eri maanosissa. Seuranta kattaa sekä uusia valmiita tuotteita että niiden takana olevia teknisiä ratkaisuja. Muita toimintoja on tutkimus- ja kehitysyhteistyö mm. EU:n turvallisuusviranomaisten kanssa sekä erilaiset tekniset tutkimushankkeet muiden tutkimus- ja kehityskumppaneiden kanssa.

16.3. Hankinta

Hankintaorganisaatio on mukana asiantuntijaryhmissä jo aikaisessa vaiheessa, jolloin toimintaa pystytään tukemaan toimittajakartoituksella ja taustojen tarkistamisella jo esikaupallisessa vaiheessa.

Insinööritoimisto laatii spesifikaation yhteistyössä hankinnan kanssa. Tarjouspyynnön valmistelee hankinta yhteistyössä insinööritoimiston kanssa.

17 Taloudellinen ohjausmalli

Taloudellinen ohjaus insinööritoimistolle järjestetään poliisihallituksen budjetista, jolloin poliisilaitosten ostamissa materiaalisissa tuotteissa ei tarvitse olla katetta. Muut sopimuksen tekevät viranomaiset maksavat palveluistaan samalla periaatteella. Satunnaisille asiakkaille voidaan käyttää katteellista hintaa.

18. Alustava käyttöönottosuunnitelma

Ammattimaisesti toteutettu verkkokauppa, jossa mm. seuraavat ominaisuudet:

- tuotekatalogien päivitys katalogihallinnan kautta
 - ajantasaiset hinnastot
 - tuotteiden kuvat
 - tuotteiden toimitusaika
- tuotevalintaan liittyvä informaatio
 - tuote ja lisävarusteet
- tilauksesta tilausvahvistus (omasta varastosta)
- lähetysilmoitus (omasta varastosta)
- toimittajien valikoima
- toimittajille lähetetyistä tilauksista tilauksen lähettämismahvistus

Sovitus- ja materiaalipalvelun pilotointi sekä sovitusauton rakentaminen

- kokeillaan palvelua esim. Kotkassa + laajennetaan muille poliisiasemille

Versionhallinnan toimintamalli:

- päätöksenteko ja ohjeistus

Muut valmisteltavat asiat

- Elinkaarimallin pilotointi ajoneuvoilla ja vkp-tuotteille

- Poliisilaitosten ja valtakunnallisten yksiköiden materiaalihallinnon (KRP, Supo, POLAMK) prosessimalli
- Epäkurantit varastosta pois
- Uudet lakiehdotukset
 - PTK:n virastoaseman loppuminen ja insinööritoimistopalveluiden myyminen muille viranomaisille koti- ja ulkomailla
- Päätös organisoinnin muuttamiseksi, jotta uusi organisaatio voi aloittaa vuoden 2014 alusta.
- Neuvottelut ajoneuvopalvelun ulkoistamiseksi nykyisen toimittajan kanssa + liikkeenluovutus
- Neuvottelut vaatetoimittajien kanssa toimituksista

- Suunnitelma muutosta Kouvolan poliisiasemalle ja luopuminen nykyisestä kiinteistöstä
- PL-tukipalveluiden toteuttamissuunnitelma / henkilöstön sijoittumissuunnitelma
- Espoon ja Tampereen varastotilojen lopettaminen
- Vaatetoimitukset toimittajille
- Ajoneuvot toimittajalle
- Muutto Kouvolan poliisilaitokselle

Liite 6: Eriävä mielipide: Yrjö Suhonen

Eriävä mielipide 31.1.2013

Poliisin hallintorakenneuudistus

Pora III

– täydentävät päälinjaukset

Ylijohtaja Kauko Aaltomaan johtama hankeryhmä on jatkanut työtään. Hankeryhmän esitys sisältää kannanotot poliisin palveluverkoston kehittämiseksi, poliisin tekniikka-keskuksen toiminnan uudelleen organisoimiseksi ja automaattisen liikennevalvonnan tukitoimintojen keskittämiseksi.

Hankeryhmän jäsenenä en voi kaikilta osin yhtyä tehtyihin linjauksiin, joten jätän esitykseen eriävän mielipiteeni.

Poliisin palveluverkosto

Hankeryhmän esitys poliisin palveluverkoston osalta on huomattavasti maltillisempi kuin se alustava malli, joka poliisipäälliköiden kevään 2012 vastausten perusteella välitettiin julkiseen keskusteluun. Ehkä osin tästä julkisuudesta johtuen poliittisella tasolla päädyttiin ohjaamaan valmistelua niin, että verkoston rajusta karsimisesta luovuttiin.

Poliisin palveluverkoston kehittämisellä on yhteys valtiovarainministeriön Asiakaspalvelu 2014-hankkeeseen. Tällä hankkeella on työaikaa 31.5.2013 saakka.

Pora III-hankkeen ja siihen keskeisesti kuuluvan palveluverkoston kehittämisen tavoitteena on säästöjen aikaansaaminen.

Poliisin toimitilaratkaisuja näyttää vaivaavan pitkäjänteisyyden puute. Poliisilla on ollut suuria toimitilahankkeita eri puolilla maata. Nyt tuoreimmat ratkaisut pyritään leimaamaan suureellisina. Puhutaan ”väljistä linnoista”. Tämä on käsittämätöntä. Tässä puhuinkin ensisijaisesti raha, ei suinkaan poliisin todellinen tilatarve niin tilojen määrän kuin laadun suhteen. Nyt mietitään, kuinka voidaan päästä eroon juuri käyttöönotetuista tiloista joko kokonaan tai osittain.

Uusien poliisitalojen käyttöönottoon on yleisesti kuulunut kohtuullisen pitkät vuokrasopimukset. Toiminnan jatkuvuuden kannalta tämä lienee yleisesti ottaen erittäin perusteltu menettely. Nyt tämän säästöväilytyksen yhteydessä pitkistä vuokrista on tullut riesa, joka osaltaan tulee estämään tavoiteltujen säästöjen aikaansaamisen.

Poliisin toimitilojen tarvetta tulee katsoa sekä asiakkaiden että poliisin oman henkilöstön kannalta. Vaikka poliisinkin tuottamat palvelut vähitellen sähköistyvät, tulee aina olemaan osa palvelutuotantoa, joka edellyttää kansalaisen henkilökohtaista käyntiä poliisiviranomaisen luona. Tätä tarkoitusta varten tarvitaan riittävän tiheä palveluverkosto, myös harvaan asutulla alueella. Sitä ei välttämättä voida korvata yhteispalvelupisteillä, joihin edellä mainittu Asiakaspalvelu 2014-hanke tähtää.

Pitkien etäisyyksien maassa poliisin oman päivittäisen toiminnan pyörittämiseen tarvitaan omia toimipisteitä kohtuullisella etäisyydellä. Niissä tulee olla mahdollista hoitaa niin poliisin rikostutkintaan kuin kenttä- ja hälytystoimintaan liittyviä rutiineja. Poliisilla tulee olla myös riittävän tiheässä tilat vapautensa menettäneiden säilyttämiseen. Muussa tapauksessa poliisipartioiden aika menee kiinniotettujen kuljettamiseen. Poliisin työajalle ja muille kuluille tulee laskea tietty arvo.

Poliisia ei tule pakottaa lainsäädännöllä yhteispalvelupisteisiin. Mikäli joillakin paikkakunnilla tähän vaihtoehtoon turvaudutaan, sen pitää lähteä poliisin omasta harkinnasta ja arviosta. Poliisilla tulee jatkossakin olla oikeus omaan toimipisteeseen myös niillä paikkakunnilla, joihin on järjestetty yhteispalvelu.

Hankeryhmä esittää luopumisesta nykyisestä kolmiportaisesta tilaluokituksesta. Jatkossa olisi vain pääpoliisiasemia ja poliisiasemia. Tämä on kannatettavaa, jos se aidosti parantaa poliisin tuottamia palveluja niillä paikkakunnilla, joissa nykyinen palvelupiste saa poliisiaseman statuksen. Tämä tulee varmistaa niin, että poliisiasema tarjoaa poliisin palveluja koko laajuudessaan. Tämä on myös resursointikysymys. Toisaalta tämä luokitusmuutos ohjaa väkisin poliisin toimintaa yhteispalvelujen suuntaan. Näin on tapahtunut 18 paikkakunnalla. Lisäksi seitsemällä paikkakunnalla palvelut ovat lakkaamassa kokonaan. Tämä ei liene sen enempää asiakkaiden kuin poliisin henkilöstönsäkään kannalta myönteinen ratkaisu. Valtion tulee tavalla tai toisella tuottaa palveluja kattavasti koko maan alueella. Minimivaatimus on yhteispalvelupiste. Näiltä osin poliisin oman hankkeen aikataulu pitäisikin sovittaa paremmin yhteen vm:n asiakaspalveluhankkeen kanssa. Jos näin ei tehdä, asiaan joudutaan palaamaan hyvin nopeasti uudestaan. Vasta kun nähdään, mihin yhteispalvelupisteitä tulee, voidaan harkita, voiko poliisia lakkauttaa oman toimipisteensä tai vaihtoehtoisesti tyytyä yhteispalvelupisteen palvelutarjontaan.

Pääpoliisiasemapaikkakunnat tulevat jatkossa olemaan nykyistäkin merkittävimpiä poliisitoiminnan keskittymiä. Tästä syystä pääpoliisiasemien sijoituspaikkakunnista olisi tullut käydä huomattavasti laajempaa keskustelua. Tämä on tullut esille myös kuntien antamista lausunnoista. Pora I:n kohdalla asiasta käytiin melkoista väantöä.

Poliisin palveluverkostoon liittyen järjestettiin siis lausuntomenettely. Pelkästään kunnilta tuli yhteensä 120 lausuntoa. Hyvin monesta lausunnosta kävi ilmi, että asia oli kunnalle merkityksellinen ja lausuntoa oli käsitelty kuntien korkeimmissa päättävissä elimissä. Hankeryhmän esityksen sisältöön näillä lausunnoilla ei ole ollut juuri mitään

vaikutusta. Voi todeta, että suhtautuminen on lähinnä vähättelevä. Tämä istuu heikosti demokraattiseen oikeusvaltioon. Voitaneen kuitenkin lähteä siitä, että alueelliset päättäjät ovat kohtuullisen hyviä asiantuntijoita alueensa palvelutarpeeseen ja – tarjontaan liittyvissä kysymyksissä.

Poliisin palveluverkoston kohdalla tavoiteltavat säästöt ovat ylioptimistisia. Henkilöstön keskittäminen jäljelle jääviin tiloihin vaatii joko lisätilojen vuokraamista tai tilojen remontointia. Vapautuvia tiloja rasittavat yleisesti pitkät vuokrasopimukset, joista eroon pääseminen lienee vaikeaa. Poliisitaloista on vaikea vuokrata vapautuvaa tilaa muille toimijoille ihan puhtaasti turvallisuussyistä. Lisäksi yhteispalvelupisteisiin siirtyminen ei sekään tapahtune ilmaiseksi. Kuvitteellisten säästöjen rinnalle olisikin kaivattu laskelmia kaikista niistä oheiskuluista, jotka esitetystä muutoksesta aiheutuvat. Kun ne puuttuvat, hankeryhmän esitys saa tarkoitushakuisen leiman.

Poliisilaitoskohtaisia huomioita:

Länsi-Uusimaan poliisilaitos säilyy pääpiirteittäin entisellään Pora III:n yhteydessä. Sen alueella sijaitsee kuitenkin ainoa lakkautettavaksi esitetty poliisiasema. Se on käytännössä Vihdin poliisiasema, jonka toiminnot ovat olleet sijoitettuna Karkkilaan, Vihdin tilojen osoittauduttua käyttökelvottomiksi.

Vihdin asukkaat ovat olleet aktiivisia saadakseen kuntansa alueelle riittävät poliisipalvelut. Vihti ja erityisesti Nummelan taajama on voimakkaan kasvun alue. Tätä taustaa vasten alueella tulisi olla poliisin oma toimitila, käytännössä siis poliisiasema. Nyt tarjolla näyttäisi olevan ainoastaan kenttähenkilöstön tukipiste Nummelaan, joka myöhemmin tarpeen mukaan olisi yhteispalvelupiste.

Pohjanmaa: Pohjanmaalla Seinäjoki on saanut kannatusta pääpoliisiaseman sijaintipaikkakunnaksi Vaasan sijaan.

Lisäksi käydään keskustelua siitä, pitäisikö Lapuan toiminnot siirtää Kauhavalle. Tärkeää tässä on se, että keskustelu olisi avointa ja päätökset poliisitoiminnan ja palvelutarjonnan kannalta kestäviä.

Pirkanmaa ja Keski-Suomi: Mänttä-Keuruu-Jämsä toimipisteiden henkilöstö on huolissaan maininnasta ”toimintojen sijoittuminen tarkasteltava poliisilaitosten yhdistyessä”. Mahtaako tämä sitten tarkoittaa jatkossa muutoksia myös nyt esitettyihin statuksiin, jää nähtäväksi.

Kymenlaakso ja Etelä-Karjala: Poliisilaitoksen alueella sijaitseva Parikkala on yksi kolmesta paikkakunnasta, joiden kohdalla on maininta resursoinnin tarkistamisesta. Käytännössä tämä tarkoittanee resurssien lisäämistä. Tämä on osaltaan eduskunnan tavoitteen mukaista toimintaa, jos halutaan aidosti tarjota poliisin näkyvyyttä myös harva-alueilla.

Oulu, Jokilaaksot, Kainuu: Jokilaaksojen aluetta uhkaa esityksen mukaan kolmen palvelupisteen (Nivala, Oulainen ja Pyhäjärvi) lakkauttaminen. Alueen poliisiyhdistykset ovat lähettäneet sm:lle lausunnon, jossa perustellusti puolustetaan toimipisteiden säilyttämistä. Esillä ovat muun muassa paikkakuntien tehtävämäärät ja edulliset vuokratulot. Lisäksi todetaan, että toimipisteissä työskentelevän henkilöstön sijoittaminen muihin jo valmiiksi ahtaisiin tiloihin ei ole mahdollista ilman lisätilojen hankkimista. Edelleen on kiinnitetty huomiota siihen, että henkilöstön työmatkat muodostuvat kohtuuttoman pitkiksi.

Etelä-Savo, Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala: Heinäveden, Leppävirran ja Nilsin palvelupisteistä ollaan luopumassa kokonaan tai siirtymässä yhteispalvelupisteeseen. Asukasmäärät ja/tai etäisyydet edellyttävät vähintään yhteispalvelun järjestämistä kyseisille paikkakunnille. Tässä yhteydessä on tärkeää olla selvillä siitä, mitä VM:n asiakaspalveluhanke on suunnittelemassa kyseisille paikkakunnille. Erityisesti Heinäveden kohdalla lieenee uhkana, ettei sinne ole jäämässä edes yhteispalvelupistettä.

Lappi: Lapin heikot poliisipalvelut ovat olleet näkyvästi esillä mediassa. Huoli on ollut ja on aiheellinen. Pitkien etäisyyksien maakunnassa poliisin paikalle saaminen on työn ja tuskan takana. Enontekiön ja Utsjoen kohdalla on maininta resursoinnin tarkistamisesta, kuten edellä oli Parikkalan kohdalla. Tämän tulee tarkoittaa nimenomaan resurssilisäystä.

Poliisin tekniikkakeskus

Poliisin tekniikkakeskuksen (PTK) esitetyillä muutoksilla pyritään nyt paikkaamaan niitä ongelmia, joita osaltaan seurasi toiminnan alueellistamisesta Kouvolaan (Kuusankoskelle). Nyt esitettävä malli on edelleen alueellistamispäätöksen vanki. Jäljelle jäävät toiminnot esitetään sijoitettavaksi Kouvolan poliisilaitokselle.

Ulkopuolisen konsultin nopeasti tekemä selvitys markkinoidaan poliisin tekniikkakeskuksen strategiana. Kuten asiaan liittyvissä lausunnoissa on todettu, kyseessä on hallinnon ulkopuolisen toimijan näkemys vailla syvempää poliisitoiminnan ja poliisihallinnon tuntemusta. Hankeryhmän esitys näyttää kuitenkin enemmän tai vähemmän sokeasti luottavan siihen, että konsultin esittämä ratkaisu on hyvä ja toimintaa vaarantamatta säästöjä tuottava. Esityksessä lasketut säästöt ovat olemattomat, jotka hupenevat heti, jos muutoksessa tulee vähänkin vastoinkäymisiä.

Nykyisten toimitilojen vuokrasopimus on voimassa vuoteen 2022. Ei ole mitään varmuutta siitä, että tästä rasitteesta päästään nopeasti eroon. Lisäksi tekniikkakeskuksen omat asiantuntijat ovat todenneet, että Kouvolan poliisilaitoksen tilat eivät sellaisenaan sovellu korvaaviksi tiloiksi, vaan siellä tarvitaan korjauksia.

Poliisin tekniikkakeskuksen uudistukseen liittyvät lausunnot sisälsivät huomattavan määrän kysymyksiä ja epävarmuustekijöitä. Lausuntojen yhteenvedossa niille ei annettu juuri mitään painoarvoa. Hyvin pitkälle sama olematon vaikutus kuin mitä oli edellä kuntien lausunnoilla poliisin palveluverkostoon.

Osa lausunnon antajista ei ole vakuuttunut siitä, että nykyisin PTK:lle kuuluvat vastuut ja tehtävät sijoitettaisiin Poliisihallituksen vastuulle. Tämä ei nähdä olevan Poliisihallituksen ydintehtävää.

Edelleen vastustetaan nykyisten Espoossa ja Tampereella olevien myymälöiden lakkautamista. Espoon piste on osaltaan korvannut sitä vajetta, joka syntyi, kun PTK siirtyi Kouvolaan. Poliisiammattikorkeakoulun myymälä tavoittaa melkoisen määrän potentiaalisia asiakkaita vuoden mittaan. Näitä palveluja ei todellakaan saada korvattua harvakeen vierailevalla palveluautolla.

Varastoinnin hajauttaminen poliisilaitosten vastuulle ei tunnu järkevältä sekään. Tätä kautta saatu hyöty on arvioitu yläkanttiin, jos sitä saadaan ollenkaan.

Esityksessä vakuutetaan hyvää henkilöstöpolitiikkaa. Niille, jotka eivät jatkossa enää työllisty PTK:n tehtäviin, kaavaillaan töitä muualla poliisihallinnon palveluksessa. Herää kysymys, mitä tehtäviä poliisihallinto kykenee tarjoamaan erikoiskoulutetulle henkilöstölle tai muillekaan. Onhan Pora III:n keskeinen tavoite vähentää henkilöstöä hallinto- ja tukitehtävistä. Lisäksi liikkeenluovutuksen vaikutukset henkilöstöön eivät ole aivan vähäisiä ja merkityksettömiä. Tässä kävisi todennäköisesti niin, että PTK:n henkilöstö olisi eriarvoisessa asemassa suhteessa poliisihallinnon muuhun henkilöstöön.

Poliisin tekniikkakeskuksen uudistamisessa tulee ottaa nyt aikalisä. Pora III on vietävä lävitse ensin poliisilaitostasolla. Sen jälkeen kaikessa rauhassa tulee selvittää uudelleen järjestäytyneen poliisiorganisaation odotukset ja tarpeet PTK:n suuntaan. Nyt aikataulu on liian kiireinen ja tulee tuottamaan erinomaisia ongelmia koko organisaatiolle. Eikä kaikkein vähiten poliisimiehille, jotka ovat riippuvaisia PTK:n tuottamista palveluista.

Automaattinen liikennevalvonta

On selvää, että automaattisen liikennevalvonnan osuus tulee jatkossa lisääntymään merkittävästi. Lisäksi siihen tulee muitakin ulottuvuuksia kuin nykyinen, lähinnä nopeusvalvontaan keskittyvä valvonta. Tekniikat kehittyvät ja niistä on jo esimerkkejä muualta Euroopasta, muun muassa Ranskasta ja Ruotsista.

Tämä tuleva kehitys tulee pitää mielessä kun päätetään automaattista liikennevalvontaa koskevista asioista.

SPJL on pitkään eri yhteyksissä esittänyt automaattisen liikennevalvonnan siirtämistä liikkuvan poliisin vastuulle. Liikkuvan poliisin ammattitaito ja maantieteellinen sijoit-

tuminen tukee tätä ajatusta. Kuten tiedetään, Pora III:n yhteydessä liikkuva poliisi ollaan lakkauttamassa. Toivottavasti eduskunta pystyy näkemään tässä asiassa huomista pidemmälle ja säilyttämään liikennevalvonnan laadun ja tason sekä tarjoamaan samalla sille kehittymismahdollisuuden. Tähän liittyy oleellisena osana automaattisen liikennevalvonnan ylläpito ja kehitystyö.

Tekniikan edelleen kehittyminen tarjoaa mahdollisuuden koota automaattisesta liikennevalvonnasta vastaavat nykyiset seitsemän liikenneturvallisuuskeskusta yhteen paikkaan.

Paras vaihtoehto tähän on Helsingin poliisilaitoksen ja liikkuvan poliisin käytössä oleva Malmin kiinteistö. Siellä on tarjolla riittävät tilat ja mahdollisuus myös tarvittaviin lisätiloihin sen mukaan, kun automaattisen liikennevalvonnan edelleen kehittyminen niitä edellyttää.

Yhteen toimipaikkaan keskittäminen tarkoittaa luonnollisesti muutoksia nykyisissä toimipisteissä työskentelevän henkilöstön työpaikkoihin ja toimenkuviin. Harvalla on käytännössä mahdollisuus siirtyä keskitettyyn toimipaikkaan, sijaitsipa se sitten missä tahansa. Tässä yhteydessä korostuu tarve hyvälle henkilöstöpoliittisille ratkaisuille. Henkilöstölle tulee olla mahdollisuus siirtyä omaa osaamista ja vähintään nykyistä palkkaustasoa vastaaviin tehtäviin sen poliisilaitoksen alueella, jossa nykyinen toimipaikka sijaitsee.

Lopuksi

Koko Pora III-hanketta on leimannut aivan järjetön kiire. Matkan varrella jopa hankkeen vetäjien suunnalta on alkanut kuulua epäilyksiä siitä, saavutetaanko hankkeella niitä säästöjä, joita on lähdetty tavoittelemaan.

Kiire vie pois mahdollisuuden punnita hankkeen plussia ja miinuksia. Hankkeen johto onkin tässä päätenyt siihen, että otetaan mukaan pelkästään oletetut plussat. Käytännössä kuitenkin mikään hanke tai uudistus ei synny ilman oheiskuluja. Euron säästö toisaalla saattaa olla kahden euron kulu toisaalla.

Allekirjoittaneelle onkin muodostunut käsitys siitä, että tässä uudistuksessa kiire ei tule niinkään maan tai organisaation tarpeista vaan henkilökohtaisista pyrkimyksistä. Tulivatpa ne sitten poliittiselta tai virkamiestaholta. Joka tapauksessa poliisimajaan rakennetaan nyt katto, jota joudutaan suhteellisen nopeasti taas paikkaamaan. Tapahtuuko se vielä tällä vaalikaudella, jää nähtäväksi.

Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry

Yrjö Suhonen
puheenjohtaja

Liite 7: Eriävä mielipide: Rauno Ranta

Olen Poliisin hallintorakenneuudistus PORA III - päälinjausten yhteydessä jättämässäni eriävässä mielipiteessä arvostellut esitystä mm. siitä, ettei hankkeessa lainkaan selvitetty mahdollisuuksia etsiä kokonaisvaltaista ja kustannustehokasta ratkaisua koko turvallisuusalan materiaalihallinnon osalta.

Esitin tämän saman kysymyksen hankkeen johdon tilaamalle konsultille Timo Kivistölle hänen esitellessään näkemyksiään toiminnan tehostamisesta ja niiden kustannusvaikutuksista. Kivistön mielestä esittämäni näkökulma oli vähintäänkin mielenkiintoinen. Otin asian vielä esille seuraavassa kokouksessa, mutta mitään muutosta asian valmistelussa ei tapahtunut.

On selvää, että laajemmalla turvallisuusviranomaisten yhteistyöllä tai yhteisellä hankintakeskuksella/-järjestelmällä valtio olisi saavuttanut huomattavasti suuremmat, moninkertaiset synergiaedut ja säästöt, jotka näyttäivät tämän rakenneuudistuksen tärkein tavoite olevan.

Pidän tarkoituksenmukaisena ja toivottavana, että turvallisuussektorin materiaalihallinnon kokonaisuudistuksen valmistelu aloitettaisiin välittömästi.

Samalla haluan nostaa esiin vielä toisen aiemmassa eriävässä mielipiteessäni esittämäni arvostelun, joka koski turvallisuusalan oppilaitosten yhteis-työtä ja sen syventämistä. Tässä yhteydessä olisi syytä kriittisesti tarkastella tarvitaanko turvallisuusalalla, vaikkapa vain sisäasiainhallinnossa kolme erillistä oppilaitosta, jotka jo nyt kouluttavat oppilaitaan ristiin. Näiden lisäksi neljäntenä alan oppilaitoksena toimii Tullikoulu Helsingissä.

Poliisin hallintorakenneuudistusta on leimannut kiire. Se ei kuitenkaan yksin oikeuta tekemään toiminnallisesti kyseenalaisia ratkaisuja. Merkille pantavaa on, että nyt kun organisatoriset linjaukset on tehty, vasta nyt aletaan miettiä uutta toimintastrategiaa.

Keskusrikospoliisin päällikkö
Poliisineuvos

Rauno Ranta

Sisäinen turvallisuus
6/2013

Poliisin hallintorakennemuutos Pora III - täydentävät päälinjaukset

Työryhmän esitys täydentäviksi päälinjauksiksi saattaa loppuun poliisin hallintorakenteen kokonaisuudistuksen valmisteluvaiheen. Ensimmäisessä työryhmän raportissa (SM julkaisusarja 34/2012, 21.8.2012) esitettiin uuden organisaation rakenne ja asetettiin tehostamistavoitteet hallinnolle, johtamiselle ja tukitoiminnoille. Tämän raportin täydentävissä linjauksissa esitetään tulevaisuuden poliisin palveluverkosto ja linjauksen Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnan uudistamiseksi.

SM:n julkaisusarjan teemat ovat:

Hallinto

Sisäinen turvallisuus

Maahanmuutto

Yhdenvertaisuus

Keskustelualoitteet

Julkaisujen verkkosivut:
www.intermin.fi/julkaisut

Tilaukset:
Sisäasiainministeriö
PL 26, 00023 Valtioneuvosto

ISSN 1236-2840
ISBN 978-952-491-832-9 (nid.)
ISBN 978-952-491-833-6 (PDF)